

SEMINAR REPORT

August 2024

บันทึกการสัมมนาในโอกาสครบรอบ 60 ปี
การก่อตั้งมูลนิธิ John F. Kennedy II แห่ง
ประเทศไทย ในหัวข้อ

“Thai-American Friendship: The Way Forward”

22 พฤศจิกายน 2566

SEMINAR REPORT

บันทึกการสัมมนาในโอกาสครบรอบ 60 ปีการก่อตั้งมูลนิธิ John F. Kennedy
แห่งประเทศไทย ในหัวข้อ

“Thai-American Friendship: The Way Forward”

จัดโดย

มูลนิธิ John F. Kennedy แห่งประเทศไทย ศูนย์ศึกษาระหว่างประเทศ
และสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย

เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566

ณ ห้องสุรศักดิ์บอลรูม 1 โรงแรมอีสตินแกรนด์ สาท

INTERNATIONAL STUDIES CENTER

บันทึกการสัมมนาในโอกาสครบรอบ 60 ปีการก่อตั้งมูลนิธิ John F. Kennedy แห่งประเทศไทย ในหัวข้อ “Thai-American Friendship: The Way Forward”

จัดพิมพ์โดย ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพฯ

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2567 จำนวน 200 เล่ม

พิมพ์ที่ บริษัท พี. เพรส จำกัด เลขที่ 129 สุขุมวิท 81 แขวงอ่อนนุช
เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250 โทร. 02 742 4754

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

กระทรวงการต่างประเทศ.

บันทึกการสัมมนาในโอกาสครบรอบ 60 ปีการก่อตั้งมูลนิธิ John F. Kennedy แห่งประเทศไทย ในหัวข้อ
“Thai-American Friendship: The Way Forward”.-- กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ (ISC)
กระทรวงการต่างประเทศ, 2567. 70 หน้า.

1. มูลนิธิจอห์น เอฟ. เคนเนดี. I. ชื่อเรื่อง.

361.76

ISBN 978-616-341-158-7

สารบัญ

Opening Remarks and Introduction of John F. Kennedy Foundation Thailand

Ambassador Pradap Pibulsonggram

4

Commemorative Address

Ambassador Robert Frank Godec

6

หัวข้อที่ 1 “ทิศทางการสัมพันธ์ไทย – สหรัฐอเมริกาในศตวรรษที่ 21”

อ.ท. พิศาล มาณวพัฒน์

คุณฉันทน์ชนก จงยศยิ่ง

ศ. ดร. ไชยา ยี่มิวิไล

ดร. พูอาดี้ พิศสุวรรณ

9

Session 2 “Possibilities and the Future of the Thai-US Relationship”

Ambassador Ralph Boyce

Mr. John Evans

Dr. Paul Chambers

26

หัวข้อที่ 3 “Potentials in Moving Thai-US Relations Forward: Civic Sector’s Perspectives”

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติรี ยุคล

คุณโจชัว เดวิด มอริส

คุณนพพันธ์ พ่วงภักดี

คุณพิชามา ลิ้มศุภกาญจน์

คุณกวิสรา สิงห์ปลอด

40

ภาคผนวก ก:

แนะนำวิทยากร

61

ภาคผนวก ข:

ภาพถ่ายจากการสัมมนา

64

Opening Remarks and Introduction of John F. Kennedy Foundation Thailand

Ambassador Pradap Pibulsonggram¹

Good morning. His Excellency Ambassador Robert Godec of the United States, honored guests, distinguished speakers, and moderators, ladies and gentlemen. Today, 60 years ago, on November 22nd, President John F. Kennedy, the 31st President of the United States, was assassinated in the course of his duty. His death was a tragedy for the entire world. He was young and represented the ideas of a new era: an era of respect for and promotion of justice and freedom and for the pursuit of happiness among the peoples of the world.

For us in Thailand, the sad news came as a great shock. I remember I was a few years old, running around and hearing the news on television. Who was he? He was well-known and had a good reputation in Thailand. Our two countries at that time were working closely together on wide-ranging issues of security, economic, and social significance. Ten days after his demise, the John F. Kennedy Foundation of Thailand was established on the 2nd of December 1963, to celebrate his life and ideals, to commemorate the good deeds he performed when he was alive, as a memorial of the principles promoted by him.

The foundation was started by His Excellency Dr. Thanat Khoman, Thailand's Minister of Foreign Affairs at that time, using his personal fund of 10,000 baht. Dr. Thanat believed in the ideals and vision of President Kennedy and, throughout his diplomatic career, worked towards many of the same goals as had JFK. In fact, they knew each other and met in the White House in 1963. The Foundation has promoted and supported the Thai-American friendship through numerous educational and social development projects and cultural activities, as well as promoting ASEAN, which are directly related to the ideas of both President John F. Kennedy and Dr. Thanat Khoman.

The Foundation aims always to elevate awareness of the cultural heritage of Thailand and the United States, to promote Thai-American scientific and technological collaboration, and to deepen the understanding of Thai-American relations. Programs and projects supported by the foundation have focused on the ideals of John F. Kennedy, with an emphasis on sacrifice and public service, youth and education, and service to mankind. Some of the Foundation's contributions and activities that we are most proud of include The John F. Kennedy Library at the Prince of Songkla University in Pattani, the Ban Chiang National Museum in Udon Thani, the Thanat Khoman Arts and Library at NIDA (National Institute of Development Administration), numerous scholarships for secondary school and university students, several school lunch programs, support for John F. Kennedy Foundation professors under the Thai-US Educational Foundation, joint sponsorship of the "Great and Good Friends" project at the American Embassy to commemorate the 200 years of Thai-American friendship, support for Southeast Asia Junction or SEA Junction, a center for activities and learning about ASEAN, and support for Deknoipattana Foundation's program to strengthen the educational base of pre-school children in the northeastern part of Thailand.

The current Foundation Committee is committed to staying the course and remaining relevant. We are therefore looking for new, creative, and innovative ways that the Foundation can engage with young leaders, academics and authors, archaeologists, artists and actors,

¹ Chairperson, John F. Kennedy Foundation of Thailand

journalists and scientists to promote closer Thai-American relations and to better define Thailand's strategic role, responsibility, and natural interest in the context of today's geopolitics. We are gathering here to commemorate the six decades of the Foundation. This is a valuable occasion to reflect on the areas for cooperation in the years ahead and how to go about it.

Our present world is as promising and challenging as it was in the 1960s. We have entered a digital age, which has changed our way of life. We cannot imagine how far we have reached into outer space, which would have stunned President Kennedy. We have to face intense global rivalries and crises that never seemed to disappear. Despite our advanced civilization, we have been severely beaten by Mother Nature. Climate change will not spare us all unless we take it seriously. Thailand and the United States have gone through thick and thin together over the 190 years of our diplomatic ties. America has been, is, and will be a vital source of our knowledge, security, and economic and technological progress.

Excellencies, honored guests, in the three sessions of today's roundtable, we hope to shed light on the way forward for the Thai-American friendship in the 21st century. We hope to hear how Thai-American relations should be advancing and identify areas for cooperation aimed at promoting more positive feelings toward the United States among the Thai people. Based on both the Thai and American perspectives of political, economic, commercial, academic, social and cultural stakeholders, we hope to learn insights into a mutually beneficial strategic vision for the future.

As for the younger panelists in the third session, we hope to learn how The John F. Kennedy Foundation of Thailand can impact important daily-life topics such as education, culture, lifestyle, cinema, sports, and entertainment, among others. The Foundation would like to learn how to strengthen future Thai-American interactions, increase international social cohesion among peers, and raise awareness of the need for stronger Thai-American relations among the younger generation.

I would like to end my introduction with one last word about wisdom. Both the late President John F. Kennedy and Dr. Thanat Khoman were wise men. One can say that President Kennedy is quoted by speakers from time to time, and the reflections and thoughts of Dr. Thanat Khoman are certainly of great value. The Foundation has available for sale in front of the room a limited number of books on the wisdom, thoughts, ideas, and opinions of Dr. Thanat Khoman, one of Southeast Asia's prominent diplomats and visionaries. We hope you pick up a copy to learn more about this amazing man's contribution to the security of Southeast Asia today and the wise words he left us to contemplate – words that have not lost their relevance to the world today.

Excellencies, honored guests, ladies and gentlemen, on behalf of the Foundation, I welcome you all to the commemorative roundtable of The John F. Kennedy Foundation of Thailand. I am particularly pleased and delighted that His Excellency Robert Godec could join us this morning. Thank you. The Foundation is indeed most appreciative of having distinguished panelists for our three sessions. Thank you. We are happy to see many representatives and members from Thai-US friendship organizations, the AFSA, AUA, Fulbright, and the Peace Corps. I hope I have not forgotten any other organizations. So, let us share our knowledge and learn from one another how to promote Thai-American friendship in the 21st century. Thank you all for your participation and attention. Thank you to the International Studies Center of the Thai Foreign Ministry and the American Studies Association in Thailand for the support and arrangements. I now declare the commemorative roundtable open.

Commemorative Address

Ambassador Robert Godec²

Your Excellencies, Ambassador Pradap, Ambassador Anuson, Dr. Chaiya, Members of the Board of Directors, other honored and distinguished guests, and of course, my predecessor, former Ambassador Skip Boyce, everybody, good morning. Sawaddee Krub.

It is truly terrific to be here with all of you this morning on this very important occasion. There are a handful of individuals in human history who transcend generations, borders, and cultures – individuals whose legacies resonate across time and who remain relevant today, whose actions and ideas continue to have an impact across generations. And certainly, President John Fitzgerald Kennedy was one of those people.

So, it is truly an honor for me to be here today, and I want to say thank you to all of you for commemorating the terrible moment of his death and his assassination and also being here to celebrate the 60th anniversary of the foundation in his name. So, thank you for the kind invitation, thank you to the Foundation board of directors, to the International Studies Center, to the American Studies Association in Thailand, and to others for organising this roundtable.

Sixty years ago, as we just heard, Khun Thanat Khoman, who was himself a visionary, former ambassador of Thailand to the United States, former foreign minister, and truly an extraordinary individual and admirer of President Kennedy, established this foundation to promote greater education opportunities for Thai students and also to do quite a number of other things, as we just so eloquently heard, to help advance US-Thai relations. Certainly, one of the missions was to provide scholarships to study in the United States, funding for libraries, museums and education centers. And I did recently have the opportunity to visit the JFK Library at the Prince of Songkla University Pattani campus, which is also home to one of our American senators, and I was deeply impressed with my engagements there, my opportunity to discuss with the professors, with some of the students, all the work that they're doing there, and it is quite impressive.

As we celebrate 190 years of diplomatic relations between Thailand and the United States, education is clearly a keystone to that partnership, the partnership between our two countries. And 190 years is remarkable. Thailand is America's first friend in Asia, and our relationship continues to be one of the foundations of the relationship that the United States now has across the Indo-Pacific. Since one of the founding principles of the JFK Foundation is the promotion of education, we do have a lot in common and a lot that we need to work on together. Education is clearly an area where collaboration can produce some of the strongest, longest-lasting, and most impactful collaborations. Currently, we have about 5,300 Thai students pursuing degrees or conducting research in US universities. That number is up over last year, up by almost 8% over last year, but frankly, we're not doing well enough because the numbers are well down on what it was just a decade ago. Education really does play a strategic role in bridging nations and shaping the leaders of tomorrow, which is why the US Embassy, through its various exchange programs, really works hard to connect Thai youth, students, educators, artists, athletes, rising leaders with their counterparts in the United States and across the ASEAN region. We certainly work to engage them on strategic priorities ranging from civic engagement to economic sustainability in so many different areas. And our exchange programs are robust. There are more than 5,000 Thai alumni of the Fulbright program, the International

² US Ambassador to Thailand

Visitor Leadership Program, and the Young Southeast Asian Leaders Initiative (YSEALI). All these different programs are important and are making a good contribution.

Recently, we've established the Thailand-United States Alumni Association to bring together alumni from across the country to collaborate on projects that support our mutual goals. And I look forward to working to expand the collaboration across the United States and Thai higher educational institutions. We are in the process of putting together a new program working with IIE that will, for the first time, connect Thai and American universities at a much deeper level. This will create new opportunities for Thai students and faculty to go to the United States, and American students and faculty to come here to Thailand. Promoting strong education linkages between the United States and Thailand will increase international participation and provide more opportunities for students and faculties. It will serve as a foundation for mutual development, cultural understanding, and advancement of knowledge in the broader scope of US-Thailand partnerships.

I'm also very pleased and impressed that one of the founding principles of your organisation is to promote Thailand-US friendship. The relationship between Thailand and the United States has long been a model. Thailand is central to the future of this region, and our relations today are stronger than ever. Our ties form a tapestry that each of us is weaving, and its threads are government-to-government, business-to-business, university-to-university, people-to-people, and all of you here are really threads in the tapestry. You're a key part of this tapestry of ties, and the work that the foundation does is so important.

I just returned from the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) Forum meetings in San Francisco, and the Thai delegation under the leadership of Prime Minister Srettha Thavisin had a very successful visit. From engagements with President Biden to other American leaders and American businesses, new trade, and investment deals, there was an impressive amount of work done. APEC is another vital initiative that brings us together and establishes an institutional framework for progress.

But again, it really impressed upon me at these meetings how important getting the education piece of our relationship right is. If we get that right, then we're going to build a common shared future. The United States is deeply dedicated to the Indo-Pacific region and to our relationship and partnership with Thailand. Right now, I think we have extraordinary opportunities to make people's lives better. Working side-by-side, the United States and Thailand can really do so much together.

However, as I have looked at the partnership between Thailand and the United States over the past year that I have been here, I am aware of the challenges we have faced in the past few years. Despite that, I am struck by the possibilities for the future. As I have engaged with the new government and its leadership, it is very much my view that we have an opportunity at this moment that is unparalleled, certainly at least in the past 20 years. This is a moment when we can and should launch a new effort to strengthen our partnership. We should launch a decade of initiatives and engagements in the areas of education, economics, business, trade, government-to-government diplomatic relations, and people-to-people relations. We can launch a decade of new actions, activities, and initiatives to really bring our two countries together. And if I might be so bold, that is exactly what President John F. Kennedy would want us to do today if he were still alive. His vision of a world closer together, working for peace and human advancement, was truly remarkable. I think we should recommit ourselves to the ideals of the former president and work together to build a very strong partnership between Thailand and the United States.

So, I am deeply moved by the foundation's continuing work, your commitment to honor his timeless legacy 60 years on, your commitment to keeping the flame of his dream of a better world alive, and for all the work that you are doing through this foundation.

Let me just again say thank you for the work you are doing. I applaud everything you are doing to advance the US-Thai partnership and weave an ever more beautiful tapestry of relations between us. Together, we can, we should, and we must build a better future for Thais, for Americans, and for people everywhere. Thank you very much. เราจะเดินหน้าไปด้วยกัน ขอขอบคุณ
มากครับ

“ทิศทางความสัมพันธ์ไทย – สหรัฐอเมริกาในศตวรรษที่ 21”

วิทยากร

เอกอัครราชทูตพิตล มาณวพัฒน์³

คุณธัญชนก จงยศยิ่ง⁴

ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยิ้มวิไล⁵

ดร. พูอาดี้ พิศสุวรรณ⁶

ผู้ดำเนินรายการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล⁷

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล

Good Morning everyone, I want to welcome you to the first session. It's my pleasure to be here as moderator. Today, during this part, we would like to discuss what the framework for the strategic relationship between Thailand and the United States might look like in the 21st Century. After this, I will speak in Thai for the rest of the session.

ขอต้อนรับทุกท่านเข้าสู่งานสัมมนาในโอกาสครบรอบ 60 ปี การก่อตั้งมูลนิธิ John F. Kennedy แห่งประเทศไทย สำหรับ theme งานสัมมนาในวันนี้คือ Thai American Friendship: The Way Forward ซึ่งมีด้วยกัน 3 session สำหรับ session แรก ประเด็นที่จะพูดคุยกันคือทิศทางความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐในศตวรรษที่ 21

ขออนุญาตแนะนำท่านวิทยากรที่ให้เกียรติมาร่วมสนทนาในวันนี้ก่อนนะคะ ท่านแรกท่านเป็นอดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน และปัจจุบันเป็นสมาชิกวุฒิสภา ออท. พิตล มาณวพัฒน์ สำหรับท่านถัดไป ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยิ้มวิไล ปัจจุบันท่านเป็นนายกสมาคมอเมริกันศึกษาในประเทศไทย ลำดับถัดไป ดร. พูอาดี้ พิศสุวรรณ นักวิจัยอาคันตุกะ สถาบันนโยบายสาธารณะมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และท่านสุดท้าย คุณธัญชนก จงยศยิ่ง บรรณาธิการข่าวต่างประเทศของสำนักข่าว TNN ค่ะ ก่อนที่เราจะเข้าสู่เรื่องของทิศทางความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐในศตวรรษที่ 21 อยากจะขอให้ท่านวิทยากรทั้ง 4 ท่าน ช่วยประเมิน

³ อดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน และสมาชิกวุฒิสภา

⁴ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ TNN

⁵ นายกสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย

⁶ นักวิจัยอาคันตุกะ สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

⁷ อุปนายกสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย

ว่าความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐ ในยุคประมาณสัก 10 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ว่าเป็นอย่างไรบ้างคะ ขอเชิญท่าน
พูดเลยคะ

เอกอัครราชทูตพิศาล มาณวพัฒน์

ขอบคุณครับ เมื่อนึกย้อนถึงวันนี้เมื่อ 60 ปีที่แล้วตอนที่เราเป็นเด็กตอนที่ผมอายุได้ 7 ขวบสิ่งเดียวที่
ผมจำได้คือผมเห็นชาวเห็นทิวศพที่คลุมด้วยธงชาติสหรัฐ สำหรับความรู้สึกของเด็กคนนั้นที่ต่อมาได้ไปวอชิงตัน
เป็นครั้งแรก มีสายการบิน Sky Train จากลอนดอนไปนิวยอร์กราคา 59 เหรียญ เมื่อไปถึงวอชิงตันสถานที่
แรกที่ไปเยือนในฐานะนักท่องเที่ยวคือ Arlington Cemetery มันผูกโยงผูกมัดจนเมื่อเราได้ศึกษา
ประวัติศาสตร์ก็นึกถึงความลึกซึ้งของเหตุการณ์วันนั้นจนถึงทุกวันนี้ครับ

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาตามที่ ดร.ประพีร์ งามต้องบอกว่าผมกลับไปวอชิงตันครั้งที่สอง ครั้งแรกไปอยู่ที่
Capitol Hill 1 ปีเต็มกับ วุฒิสมาชิกกับ congressmen คนละ 6 เดือน รัฐสภาcongเรสเมื่อ 30-40 ปีที่ผ่านมา
มาสมัยประชุมที่ 99' 1986 ถึง 1987 เป็นคนละรัฐสภากับในช่วง 7 ปี 8 ปีที่ผ่านมาที่ผมได้กลับไปเป็น
เอกอัครราชทูต แต่การทำงานยังเหมือนเดิม การทำงานที่จะต้องเอาประเทศไทยให้อยู่ในความสนใจของสหรัฐ
เพราะที่วอชิงตันไม่ใช่เฉพาะสถานทูตของ 190 กว่าประเทศ แต่มีสมาคมของอเมริกันด้วยกันเองอีก 5-600
สมาคมที่เขาต่างแย่งสมาธิแย่งความสนใจ ถ้าเพื่อในครั้งหน้าที่แรกของทูตไม่สามารถทำให้ congressman หรือ
senator เขาอยากฟังต่อได้ก็เป็นความล้มเหลวที่จะสามารถทำอะไรกับ congressman หรือ senator ให้
เขาเห็นความสำคัญของเราได้ เพราะฉะนั้นเมื่อ 10 ปีที่แล้วเรามีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในลักษณะที่
อเมริกันไม่ชอบไม่เห็นด้วย ก็มีความเย็นชาในสมัยคณะบริหารของประธานาธิบดีโอบามา ท่านโอบามาท่านมี
ลักษณะพิเศษท่านยิ้มแบบดีสวย ละมุนละไม สนุกสนานนะครับ แต่พอหน้าท่านเย็นชาจะเห็นได้ชัดผมไปยื่น
พระราชสาส์นผมเห็นได้ชัดเจน เพราะฉะนั้นความเย็นชานั้นทำให้ความสัมพันธ์เห็นห่างต่างๆ ที่ไม่ได้เป็นความ
ต้องการของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์เลย เมื่อเกิดความเห็นห่าง ความอบอุ่นที่เราสูญเสียไปกับอเมริกัน ความ
ใกล้ชิดที่เราได้กับเงินมันก็เข้ามาแทนที่ เพราะฉะนั้นรัฐบาลชุดนี้บอกว่าจะต้องปรับเปลี่ยน เราเปิดแล้ว จริงๆ
เราเปิดตลอดเราไม่ได้ปิดนะครับแต่ว่าเป็นฝ่ายวอชิงตันเอง เหมือนกับที่วอชิงตันเย็นชากับมกุฎราชกุมารของ
ซาอุดีอาระเบียหลังจากมีกรณีการฆ่าหั่นศพคนของเขา ซึ่งบังเอิญมีสัญชาติอเมริกันเป็นนักเขียนวอชิงตันโพสต์
เมื่อเย็นชาสาอุดีอาระเบียก็ปรับเปลี่ยน เมื่อปรับเปลี่ยนไปใกล้ชิดกับประเทศที่สหรัฐไม่ยากให้ใกล้ชิด ความ
เย็นชานั้นก็หยุดสหรัฐรู้ว่าพลาดก็กลับไปใกล้ชิดเหมือนเดิม กรณีนี้ผมก็หวังว่าการที่เราเป็นประชาธิปไตยเต็ม
ใบแล้วและสหรัฐได้เห็นบทเรียนแล้วว่าพันธมิตรที่สำคัญที่สุดของสหรัฐในภูมิภาคนี้ที่สหรัฐมีสถานทูตใหญ่ที่สุด
แล้วก็เป็พันธมิตรทางทหารที่ยังมีความหมายของความเป็นพันธมิตรทางทหารอยู่ เป็นที่ซ้อมรบใหญ่ที่สุดใน
เอเชียความสัมพันธ์นี้จะกลับมา แต่ผมไม่แน่ใจเพราะวอชิงตันกับสหรัฐตอนนี้เป็นสหรัฐคนละยุคของ John F.
Kennedy. John F. Kennedy ท่าน “Pay any price, bear any burden, meet any hardship, support
any friends, oppose any foe” เพื่อจะทำให้สันติภาพเสรีภาพ มีความรุ่งเรือง สิ่งที่ผ่านมาในช่วง 40-50 ปี
แสดงแล้วว่า commitment ของสหรัฐมีฉลากวันหมดอายุ วันหมดอายุมันมาทุกๆ 4 ปี บางช่วงก็เป็นทุกๆ 2

ปี ถ้าเพื่อการเลือกตั้ง mid-term สามารถเปลี่ยนพรรคที่คุมเสียงข้างมากในสภาได้ ดังนั้นทุกประเทศตระหนักถึงภูมิรัฐศาสตร์ของการแบ่งพวก ผมก็หวังว่าสหรัฐจะเข้าใจว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาสหรัฐได้เสียความรู้สึกที่ดีไปแล้วถ้าเผื่อจะสังเกตนะครับ ผมดูจาก สส. สว. ไปงานวันชาติจีนกันอย่างคับคั่ง แต่ผมเห็นหน้าตา สส. สว. ที่อยู่งานวันชาติสหรัฐนับได้ 2 คน และยังไม่นับความรู้สึกของคนทั่วไปที่เสรีภาพของ JFK คุณค่าของอเมริกันถูกนำมาใช้เป็นการเมืองภายในที่ทำให้ผูกโยงสหรัฐเข้ากับพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งที่ต้องได้รับการต่อต้าน เพราะฉะนั้น ปูติน สีจิ้นผิง ไม่ได้มีความรักปรารถนาดีกับไทยมากไปกว่าสหรัฐ ทำให้ไม่จึงได้รับความรู้สึกที่ดีมากกว่าที่ประธานาธิบดีโจ ไบเดน ได้ ผมขอจบไว้แค่นี้ก่อนครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล

ขอบคุณท่านทูตนะคะ ถ้าจากที่ฟังเบื้องต้นก็อาจจะสรุปได้ว่าท่านมองว่าความสัมพันธ์ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาค่อนข้างที่จะห่างเหินกันนิดหน่อยนะคะ สำหรับท่านต่อไปขอรบกวนอาจารย์ไชยา แสดงความเห็นหรือว่าประเมินความสัมพันธ์ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยัมวิไล

ขออนุญาตกราบสวัสดิ์ท่านทูตพิศาล และผู้ร่วมอภิปรายโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านแขกผู้มีเกียรติทุกท่านที่นั่งฟังการบรรยายนะครับ ซึ่งหลายท่านในที่นี้ผมคุ้นเคยแล้วรู้จักกันมาหลายปี ท่านทูตประดาปกก็เหมือนพี่ชายผมรู้จักกันมาเหมือนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่พ่อตาแม่ยายจนภรรยาผม 40 กว่าปี ท่านทูต Ralph L. Boyce นี้ก็รู้จักกันมาเกือบจะ 17-18 ปีนะครับผมเรียกท่านว่า “Skip” ท่านอาจารย์วิวัฒน์ มุ่งการดี ก็เหมือนเป็นเป็นครอบครัว ท่านอาจารย์อนุชา อาจารย์ประพีร์ หลากหลายท่านในที่นี้ นะครับ ท่านอาจารย์ฟูอาดี้ คุณพ่อท่านอาจารย์สุรินทร์ พิศสุวรรณ ก็เป็นเพื่อนผมจากคณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ อาจารย์ประพีร์บอกว่าผมเป็นนายกสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย ผมเพิ่งได้รับตำแหน่งประมาณสัก 2-3 เดือนที่ผ่านมา ท่านทูตพิศาลเป็นเอกอัครราชทูตที่กรุงวอชิงตันดีซีมา 2 ปี ท่านได้พูดไว้เยอะพอสมควร ได้ปูพื้นฐาน ผมต้องกราบเรียนทุกท่านนะครับว่าผมถือว่าประเทศอเมริกาเป็นประเทศที่ 2 เพราะผมไปศึกษาที่อเมริกาตั้งแต่อายุ 19 ตั้งแต่มัธยมที่ Tennessee ซึ่งตอนนั้น ไม่รู้จักเลยว่า Tennessee มันอยู่ที่ไหนไปอยู่ที่ Washington College Academy อยู่บน Hill เลยเปิดหน้าต่างมาก็เจอวิว ยังนึกเลยว่าพ่อแม่ผมเกลียดผมขนาดนั้นเลย หรือถึงส่งผมไปอยู่ที่โรงเรียนประจำ แต่ก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี แล้วคนได้เนี่ยถือว่าเป็นคนนิสัยดีมากผมไปอยู่ถึง 9 เดือนจบ High School ที่นั่น เสร็จผมพยายามบอกว่าหนีไปอยู่ที่ Ohio ไปเรียนปริญญาตรี ปริญญาโท ที่ Ohio State University นะครับ ผมใช้ชีวิตอยู่ที่อเมริกาประมาณเกือบๆจะ 10 ปี จนจบ Ph.D. ก็เป็นบ้านที่ 2 แล้วกลับมาเป็นอาจารย์ที่คณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ จริงๆแล้วผมเดินทางไปมา อเมริกาจนลูกชายคนที่ 2 จบ Law Degree ที่ Georgetown เพราะฉะนั้นครอบครัวผมก็มีความสัมพันธ์กับประเทศอเมริกามาโดยตลอด ประเด็นสำคัญมีอย่างนี้ครับ ประเทศไทยจริงๆ แล้วไม่ได้มีความสัมพันธ์กับอเมริกามา 190 ปี แต่มีความสัมพันธ์มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 205 ปี จนมาถึงรัชกาลที่ 3 และรัชกาลที่ 4 ที่ประธานาธิบดี Lincoln

ได้ส่งจดหมาย “Good And Great Friends” เพราะรัชกาลที่ 4 อยากจะส่งช้างไปช่วยเหลือในสงคราม Civil War ความสัมพันธ์เริ่มต้นมีมา 200 กว่าปีแล้ว แต่ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งจริงๆ นี้ก็ได้เริ่มต้นเมื่อ 190 ปีที่ผ่านมา

ต้องกราบเรียนทุกท่านว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับอเมริกาไม่มีไปอย่างยาวนานครับผมเอง ตั้งใจว่าปีหน้าจะไป observe การเลือกตั้งผมไปกับท่านอาจารย์วิบูลย์พงศ์ พูนประสิทธิ์ เมื่อปี 1996 สมัยเลือกตั้งครั้งที่ 2 ของท่านประธานาธิบดี Bill Clinton ไปอยู่ที่ DC ถึง 10 วัน สนุกมากครับไปสัมภาษณ์ congressman ไป Library of Congress ไป White House ไปเยี่ยมเยือนต่างๆ แล้ว report กลับมาเพราะผมทำงานเป็นทั้งนักวิชาการแล้วเป็นสื่อมวลชนมาโดยตลอด ตอนเป็นโฆษกรัฐบาลยังได้เจอท่านเอกอัครราชทูต Boyce ท่านไม่เปลี่ยนแปลง ท่านยัง look the same นะครับท่านรักเมืองไทยมาก อยากรู้ก็ตามครับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับอเมริกานี้ will never stop, it will go on จะไปอีกยาวไกล เพราะว่าพันธมิตรระหว่างประเทศไทยกับอเมริกานี้จริงๆ แล้วความสัมพันธ์ที่ท่านทูตพิศาลได้เรียนกับท่านทั้งหลายไว้เมื่อสักครู่นี้ ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับอเมริกามา 190 ปี แต่ประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในอาเซียนซึ่งมีประชากรประมาณ 660 เกือบ 670 ล้านคนแล้วเป็นประเทศที่เป็น Center จริงๆ ประเทศไทยเป็นประเทศที่เป็นจุดยุทธศาสตร์และเรามีการฝึกกองทัพ Croba Gold ทุกปีไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลในยุคของรัฐประหารหรือเป็นประชาธิปไตย ประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญมาโดยตลอด แต่ในเรื่องของอุดมการณ์ทางการเมืองในเรื่องของ political regime นะครับประเทศอเมริกายึดมั่นในอุดมการณ์ของหลักการประชาธิปไตยแต่โดยส่วนลึกๆ จริงๆ แล้วอเมริกายังยึดมั่นให้ความเคารพนับถือกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ความยึดมั่นยึดถือกับหลักการของประเทศไทยไม่ว่าจะมีหลักการการปกครองจะเป็นรูปแบบใด อันนี้ผมนับถือมาก เพราะฉะนั้น To make a long story short จับช้างยัดใส่ขวดนะครับ ผมเชื่อมั่นว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอเมริกา จะ Forward ไปข้างหน้า ยังเป็นพันธมิตร ยังเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันและอเมริกาไม่ยอมทิ้งประเทศไทยอย่างเด็ดขาด ทั้งๆ ที่ประเทศไทยก็ยังเรียกว่าก็จะต้องมี Balance of Power ระหว่างประเทศจีนกับประเทศอเมริกานะครับ แม้กระทั่งประธานาธิบดี จิ้นผิงเนี่ยตอนแรกว่าจะไม่ไปประชุม APEC แต่ในที่สุดท่านก็ไปแล้วได้พบกับประธานาธิบดีโจ ไบเดน เพื่อร่วมเจรจาในเรื่องของการค้าการลงทุนเรื่องของการพัฒนาทางด้านความมั่นคงและกองทัพ อย่างไรก็ตามเสียดอเมริกาและประเทศจีนก็ยังมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ประเทศไทยเราเป็นประเทศเล็กๆ แต่เราต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับอเมริกาและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศจีน ประเด็นสุดท้ายประเด็นสำคัญที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา เด็กไทยไปเรียนหนังสือที่อเมริกาเยอะมาก แม้กระทั่งทุกวันนี้จากสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งเพิ่งจบไปเมื่อปลายปีที่แล้ว วันนี้ทุกอย่างค่อยๆ ฟื้นตัวมา เงินเฟ้อในอเมริกา 3.2 - 3.3% เศรษฐกิจอเมริกา ยังเปราะบาง อยู่ประเทศจีนก็เปราะบาง สหภาพยุโรปไม่ต้องพูดถึง ค่อยๆ ฟื้นตัวขึ้นมา เพราะฉะนั้นอเมริกาก็เป็นประเทศคู่ค้ากับประเทศไทยอย่างดีประเทศไทยต้องพยายามเดินหน้า ผมคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอเมริกา will last forever ขอพระคุณครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพักษ์ อภิชาติสกุล

ขอบคุณอาจารย์ไชยามากค่ะสามารถสรุปได้ชัดๆ เลยว่า no matter what ความสัมพันธ์ระหว่างไทยสหรัฐอเมริกาคงยังคงดำเนินต่อไป อาจารย์ได้พูดถึงเรื่องของความสัมพันธ์ อาจจะเป็นในรูปแบบของนักเรียน นักศึกษาหรือแม้แต่ในเรื่องของเศรษฐกิจ วัฒนธรรมด้วย ประวัติศาสตร์ด้วย ยังคงยั่งยืนนานต่อไปสำหรับท่านต่อไปคือ ดร.ฟูอาดี้ ขอความคิดเห็นในการประเมินความสัมพันธ์ไทยสหรัฐใน 10 ปีที่ผ่านมา

ดร. ฟูอาดี้ พิศสุวรรณ

ขอบคุณครับ ผมเห็นด้วยกับท่าน ดร. ไชยา ท่านพิศาล ว่า It will last forever, It's an important alliance เป็นพันธมิตรที่สำคัญของประเทศไทย แต่ผมคิดว่ามันควรจะดีกว่านี้ได้ และผมไม่แน่ใจว่าที่มันไม่ดีกว่านี้ได้เป็นที่ตัวบุคคลในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ หรือว่าเป็นปัญหาโครงสร้างที่ว่าใครเข้ามาในบริบทประเทศไทยตอนนี้ บริบทโลกตอนนี้ก็ทำอะไรได้ไม่มาก เพราะฉะนั้นการปลดล็อกศักยภาพของความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐผมมองว่าเป็นเรื่องในระดับโครงสร้างเสียมากกว่า ต้องยอมรับว่า 10 ปีที่ผ่านมาถึงแม้ว่าเรายังมีความสัมพันธ์กับอเมริกาเหมือนที่ท่านพูดและท่านดร. ไชยาบอก แต่ผมคิดว่าเมื่อเทียบกับความสัมพันธ์ สหรัฐกับเวียดนาม สหรัฐกับอินโดนีเซียผมว่าเราด้อยต่ำกว่ารุ่น การที่เราจะไปอยู่ในเรดาร์ของสหรัฐได้ผมแยกเป็น 3 ประเด็น คือ ต้องมีความชอบธรรม มี legitimacy 3 ด้านด้วยกัน ด้านแรกคือด้านเศรษฐกิจ ด้านที่ 2 คือด้านค่านิยมทางด้านการเมือง ด้านที่ 3 คือความชอบธรรมทางด้านทหาร ข้อที่ 3 นี้ขึ้นอยู่กับ 2 ข้อแรก

ข้อแรกความชอบธรรมทางด้านเศรษฐกิจ ประเทศไทยในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมาโตเป็นอันดับรองบ๊วยของอาเซียน ตั้งแต่ปี 2012 - 2022 เราโตที่แค่ 1.8% ชนะแค่บรูไนครับ บรูไนติดลบ 0.4% ถ้าดูอย่างประเทศฟิลิปปินส์โตที่ 4.9% ลาวโตที่ 5.4% เฉลี่ยต่อปีนะครับ กัมพูชา 5.4% อินโดนีเซีย 4.2% เวียดนาม 8.6% สังเกตดูว่าตอนที่ไบเดนมาเอเชียเขาเลือกที่ไปอินโดนีเซียเขาไม่เลือกมาไทย เขาเลือกที่จะ skip ASEAN Summit ด้วยซ้ำ แล้วก็ไปเยือนเวียดนามเพราะเวียดนามเป็นประเทศที่เติบโตสูงสุดในอาเซียน เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมกำลังพูดถึงก็คือ ถ้าเราไม่สามารถทำเศรษฐกิจให้โตและสามารถโน้มน้าวอเมริกาให้มองเราได้ ไม่สามารถโตที่ + 7% + 5% มากกว่าประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน มันไม่มีเหตุผลเพียงพอจะทำให้อเมริกาสนใจมองมาที่เรา มันจะกลายเป็นว่า เขาเลือกไปที่อื่นแทนเลือกไปอินโดนีเซียเลือกไปเวียดนามแทน แต่มันมีโอกาสอยู่ครับ ผมเพิ่งไปอเมริกามา ได้พูดคุยในเชิง geopolitical competition ระหว่างจีนกับอเมริกา ตอนไป MIT ได้เจอกับ startup ที่เกี่ยวกับเรื่อง Bio-tech ซึ่งในโลกของ Bio-tech ในโลกของ Moderna โลกของ Pfizer มีองค์กรอยู่ประเภทหนึ่งเขาเรียกว่า Zero Contract Research Organization หมายถึงว่า startup บริษัทยา บริษัทโรงพยาบาลเวลาทำวิจัยตอนนี้ไม่ได้ทำเองในทุกๆ วัน จะใช้ทำงานด้านความคิดมากกว่า แล้วเขา outsource clinical research พวกนี้ไปประเทศจีน เขาเริ่มตั้งคำถามแล้วว่าควรจะทำอย่างนั้นหรือเปล่า เพราะมันมีเรื่อง patent เรื่องสิทธิประโยชน์อะไรต่างๆ เรื่อง leakage ของความรู้ของความมั่นคงทางด้านชีววิทยาอยู่ด้วย อันนี้คือเป็นข้อเสนอจากพวก startup พวกนักวิทยาศาสตร์นะครับบอกว่าบางทีไทยเองอาจจะมีโอกาสตรงนี้ก็ได้อ ในเมื่อจีนกับอเมริกาเขาแข่งกันอย่างนี้ เขาไม่ออกไปลงทุนไม่เอาความรู้ไปให้

ประเทศจีน โอกาสแบบนี้มันยังมีอยู่ ซึ่งผมคิดว่าในโลกอนาคตมันจะเกิดขึ้นเรื่อยๆ เราอาจจะเกิดเป็นโลกของ เศรษฐกิจที่มี Supply Chain ที่แบ่งแยกเป็น 2 ส่วน อย่างเช่นเราอาจจะได้ยินคำว่า decoupling derisking คำใหม่ตอนนี้ที่ฮิตกันคือ “friendshoring” หมายถึงว่าประเทศที่มี supply chain ทางด้านการค้าเป็นเพื่อน กันก็จะทำเศรษฐกิจทำการค้าอะไรได้คล่องมากขึ้น ผมเกรงว่ามันจะเป็นอย่างนี้และในที่สุดแล้วไทยอาจจะต้อง เลือก สิ่งโปรดักผมว่าเขาเชื่อว่าในที่สุดแล้วต้องเลือก การจะ hedge ต่างๆ ทำได้ไม่นาน แต่ว่ากว่าที่เราจะ ถึงจุดที่เลือกนะครับผมว่าในฐานะประเทศไทยยังมีโอกาสหลายๆ อย่างที่จะทำได้ครับ นี่คือการชอบธรรม ทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ไทยสหรัฐจะดีหรือเปล่านั้นขึ้นอยู่กับว่าเราโตได้เร็วขนาดไหนเราทำตัวให้เป็น ที่ น่าสนใจในด้านการลงทุนในด้านเศรษฐกิจหรือเปล่า

ข้อที่ 2 คือความชอบธรรมทางด้านค่านิยมทางการเมือง ปี 2021 สหรัฐจัด Democracy Summit เราไม่ได้รับเชิญ ปี 2024 เดือนมีนาคมกำลังจะเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง คำถามสำคัญว่าประเทศไทยจะได้รับเชิญ หรือเปล่า เพราะฉะนั้น ขึ้นอยู่กับว่าเราจะรู้ว่สหรัฐมองเราอย่างไร ผมเพิ่งไปวอชิงตันมา เขากำลังมีงบว่าเขา มองประเทศไทยอย่างไร ไทยเองผมมองว่าไม่มี agenda ที่ชัดเจนจับต้องได้ยาก เราไม่สามารถมองอเมริกาเป็น ภาษาอังกฤษว่า monolith เป็นก้อนเดียวได้ ผมคิดว่าวอชิงตันก็ split มาก ว่าจะทำอย่างไรกับประเทศไทย ในกระทรวงต่างประเทศของสหรัฐเองมี 2 ออฟฟิศครับ ออฟฟิศของท่านทูตคือ EAP, East Asia Pacific Department เขารู้สึกว่า 10 ปีที่ผ่านมาเขาไม่ได้ engage ทำให้เกิดช่องว่าง ทำให้เงินเข้ามา เพราะว่าเป็น มุมมองของเขาและของ White House ด้วย ต้องกลับมา engage แต่มีอีก Department หนึ่งในกระทรวง การต่างประเทศชื่อว่า DLR, Democracy Rights and Labor พวกนี้บอกว่าในเมื่อไทยยังจับเด็กเข้าคุกอยู่ ไทยยังไม่สามารถโชว์ให้เห็นได้ว่าเคารพในหลักสิทธิมนุษยชน หลักประชาธิปไตย อเมริกาไม่ควรที่จะมี ความสัมพันธ์ได้เต็มร้อย คือมี “Battle” กันระหว่าง 2 ฝ่ายนี่อยู่ครับ แล้วคนที่บอกผมคือคนใน State Department เองนะครับ และนอก State Department เองก็อาจจะสังเกตได้ใน Capitol Hill พวก Ben Cardin พวก Senator Dick Durbin นี่คืออยู่ฝั่งอัดไทยเต็มที่เลย หมายความว่าถ้าไทยจะดูผ่าน statement ต่างๆ ของพวกเขาจะเห็นได้ว่ามี Battle ใน State Department เองแล้วก็มี Battle ระหว่าง State Department กับ Capitol Hill เพราะฉะนั้นอเมริกายังไม่สามารถตอบโจทย์ตัวเองได้ เขาเองก็ทะเลาะกัน เยอะมากว่าจะทำอย่างไรกับประเทศไทย เพราะฉะนั้นความสัมพันธ์ไทยกับอเมริกาต้องปลดล็อคตรงนี้ครับเพื่อที่ เขาจะได้ไม่ต้องทะเลาะกัน คือหมายความว่าต้องสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้กับเรา โชว์ให้เห็นว่าเรา สามารถจะปักธงทางด้านค่านิยม ทางด้านประชาธิปไตยได้ ท่านเศรษฐาพูดในเวที UN ว่าเรากลับมาแล้วนะ เราเป็น democracy เราจะ respect human rights แต่ในขณะที่เดียวกันอานันท์ก็ไม่ได้ประกันตัว คุณช่อ ก็ โดน ban for life พอมันเกิด inconsistency แบบนี้ ซึ่งจริงๆ ไม่ใช่ความผิดของของท่านเศรษฐา ท่านปานปรีดิ์ เลย เพราะผมคิดว่าเรื่องแบบนี้อาจจะอยู่นอกเหนือจากสิ่งที่รัฐบาลทำได้ด้วยซ้ำ เป็น state within state แต่ consistency เป็นพลังที่สำคัญมากๆ กับ soft power ของไทย ถ้าพูดอย่างหนึ่งในเวทีโลกแต่ในประเทศ เกิดขึ้นอีกอย่างหนึ่ง ความน่าเชื่อถือการเคารพจากอเมริกาที่จะมีต่อไทยที่จะอยากทำงานร่วมกับไทยจะได้แค่ 50% เท่านั้น เราไม่สามารถต่อยที่น้ำหนักของเราเองได้ครับ อันนั้นคือข้อ 2 ครับ

ข้อ 3 นี้ contingent กับข้อที่ว่าเราทำเศรษฐกิจได้ดีหรือเปล่า เรามีค่านิยมที่ถูกเคารพหรือเปล่า เราสามารถดำเนินการตามครรลองของประชาธิปไตยที่อเมริกาเขาอยากเห็นหรือเปล่า ผมไป Shangri-la Dialogue มา 2 ปีติดกัน ปี 2022 และ 2023 ทั้งๆที่ไทยเป็นพันธมิตรที่เก่าแก่ที่สุดในเอเชียของอเมริกา ทั้งๆที่เรามี Cobra Gold เป็นการปฏิบัติการซ้อมรบทางการทหารที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียเกือบๆ ในโลกด้วยซ้ำ Austin ไม่ได้พูดถึง Cobra Gold ใน main speech ของเขาที่สิงคโปร์ทั้ง 2 ปี เลยแต่ว่าเขาพูดถึงการซ้อมรบ Garuda Shield กับอินโดนีเซีย เขาพูดถึงการซ้อมรบกับออสเตรเลียอะไรต่างๆ แต่ไทยทั้งๆที่เป็นพันธมิตรเบอร์ 1 ควรจะเป็นเบอร์ 1 ไม่ถูกพูดถึง การที่เราซื้อ F35 ไม่ได้ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่ง ผมคิดว่า 10 ปีที่ผ่านมาเรื่องภายในประเทศทำให้เราไม่มีตัวเลือกมาก การที่เราต้องไปใกล้ชิดสนิทสนมกับประเทศจีนมากขึ้นก็ทำให้การที่จะทำให้กองทัพมีความ modernized มีการพัฒนา มีความเป็น professional มากขึ้นทำได้ยากขึ้น เราจะซื้อเรือดำน้ำประชาชนเองเป็นคนที่ต่อต้านไม่ยอมให้ซื้อ อย่าง F35 ผมมีเพื่อนอยู่ใน กมธ. ทั้งๆที่เพื่อนเป็นคนที่น่าจะต่อต้านเรื่องแบบนี้แน่ครับ เขาบอกว่ากองทัพอากาศ prepare briefing ได้ดีมากจนเขาไม่สามารถที่จะบอกได้ว่าไม่ควรซื้อ เพราะฉะนั้นกมธ. ก็ให้ผ่าน แต่ไปติดที่สหรัฐ เพราะว่า trade secret ต่างๆว่าเทคโนโลยีความลับต่างๆ สหรัฐกลัวที่จะรั่วไหลออกไป

นี่คือ 3 อย่างที่ผมอยากฝากไว้ ถ้าเราทำได้ความชอบธรรมทั้ง 3 ด้าน นี้ไม่ได้ดีมากพอที่จะ “เช็กซี” มากกว่าเวียดนาม มากกว่าอินโดนีเซีย ผมคิดว่าเราจะต้อยต่ำกว่ารุ่นสำหรับความสัมพันธ์ที่ควรจะเป็นครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล

น่าสนใจมากที่ดร. พูอาตี พูดถึงเรื่องของเราที่ยังเหมือนมีอุปสรรค ที่ทำให้ไทยกับสหรัฐอเมริกาอาจจะยังไม่ได้ใกล้ชิดกันมาก โดยเฉพาะในเรื่องของค่านิยมอะไรบางอย่างหรือนโยบายของเราที่เราอาจจะพูดไว้แต่เรายังไม่ได้ปฏิบัติให้ให้เห็นจริง อันนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจมาก

ขอเชิญคุณฉันทน์ชนก ในฐานะสื่อรบกวนช่วยประเมินความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐในที่ผ่านมาค่ะ

คุณฉันทน์ชนก จงยศยิ่ง

สวัสดีนะคะวันนี้ขอพูดในมุมมองของสื่อเป็นผู้ที่ถ่ายทอด narrative ต่างๆเกี่ยวกับสหรัฐด้วย ถ้าพูดถึงสื่อ foreign policy หรือว่า public diplomacy แยกกันไม่ออกเพราะว่าทุกอย่างต้องผ่านการถ่ายทอดมาจากสื่อทั้งนั้น สิ่งที่สื่อถ่ายทอดออกมาก็ช่วย shape ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย ระหว่างไทยกับสหรัฐ หรือว่าจะเป็นสหรัฐกับที่ใดๆ ก็ตาม เพราะฉะนั้นสื่อมีบทบาทสำคัญในการกำหนด mood and tone ของประชาชนในประเทศว่ารับสารไปแล้วจะรู้สึกดีขึ้น รู้สึกเป็นมิตรกันขึ้นหรือว่ารู้สึกแย่งกับประเทศนี้ ถ้าเจอะมาในส่วนของสหรัฐ สหรัฐมีจุดแข็งมีข้อดีของตัวเองนะคะเพราะว่าสหรัฐเป็นชาติที่ส่งออกหลักการสื่อสารมวลชนที่ใช้กันอยู่ทั่วโลก บุคคลสื่อที่มีความสามารถของไทยจำนวนหนึ่งจบมาจากสหรัฐ เพราะฉะนั้นแนวทางในการรายงานข่าวหรือการทำเรื่องราวสักอย่างก็จะได้อิทธิพลมาจากฝั่งของสหรัฐซึ่งถือว่าเป็นข้อดี ถ้าเจอะมาใน

ส่วนของความสัมพันธ์แบบทวิภาคีไทยกับสหรัฐต้องบอกเลยว่าในส่วนของสถานทูตสหรัฐทำหน้าที่ได้ดีมากในการถ่ายทอดเรื่องต่างๆ มีการสื่อสารมี engagement กับสื่อไทยมาก ซึ่งการที่สถานทูตสื่อมาอย่างตรงๆ แล้วก็มี engagement กับเราทำให้เราสามารถเล่าเรื่องราวหรือว่าบอก narrative เกี่ยวกับสหรัฐให้กับประชาชนชาวไทยได้มากขึ้น ซึ่งสถานทูตอื่นหรือว่าประเทศอื่นไม่มี รู้สึกว่าเป็นระบบที่ดีมากของการทูตสหรัฐที่ใช้กับสื่อทั่วโลก กระทรวงต่างประเทศสหรัฐจะมีศูนย์ที่เรียกว่า Asia-Pacific Regional Media Hub ซึ่งสื่อที่จะได้เข้าไปฟังการแถลงหรือว่าการ briefing อะไรต่างๆ ต้องเป็นสื่อที่สถานทูตในไทยเลือกเข้าไปไม่ใช่เอาใครมาก็ไม่รู้ แล้วทุกครั้งที่เขาต้องการจะสื่อสารอะไรเกี่ยวกับเรื่องราวของเขา เขาก็จะส่งอีเมลมาว่าสามารถเข้าร่วม con-call คือเหมือนโทรศัพท์ conference ได้แล้วก็เข้าไปถามคำถามได้ อย่างเช่นถ้า VP Kamala Harris มาไทย agenda คืออะไรต้องการอะไร เราสามารถเข้าไปถามได้อย่างตรงๆเลย ถามแรงๆ ก็ไม่มีปัญหา จะเป็นบุคคลที่มาจากกระทรวงต่างประเทศหรือมาจากทำเนียบขาวมาตอบคำถามแล้วอาจจะบอกไว้ว่าอันนี้ต้องห้ามระบุชื่อ เรามักจะเห็นตามข่าว Reuters AFP AP ที่บอกว่า a source in the White House หรือว่า a senior US official มาจากตัวนั้นนะคะที่นักข่าวไปสัมภาษณ์แล้วก็เผยแพร่ไปทั่วโลก ซึ่งเป็นวิธีการของสหรัฐในการบอกเล่าที่ไม่ได้ปิดกัน

ข้อดีของสหรัฐคือด้วยความที่เขาเป็นผู้นำของโลกเสรีประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นเวลาเขาต้องการติดกับสื่อไทยไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตามเขาจะไม่มีการบีบบังคับไม่มีบอกให้ทำแบบนี้สิเขียนแบบนี้สิ เพราะฉะนั้นสิ่งที่นำเสนอมาจากการคิดการเขียนของสื่อไทยเอง อันนี้เป็นข้อดีที่แตกต่างจากประเทศอื่นที่ระยะหลังๆ มีการทำ briefing ลักษณะนี้เหมือนกันแล้วก็ approach ในลักษณะที่อาจจะรุกรามากแตกต่างจากสหรัฐ คือถ้าสหรัฐจะใช้สื่อในการ PR ให้ ถ้าพูดเป็นภาษาชาวบ้านคือเนียนกว่านะคะ ในการขอความร่วมมือ เพราะว่าคนเราโดยทั่วไปไม่ต้องการถูกบังคับ ซึ่งในช่วง 10-20 ปีที่ผ่านมาเรื่องราวแบบนี้ไม่ได้มีปัญหาอะไรใดๆเลย เหมือนเป็น win-win situation สำหรับทั้งสื่อทั้งรัฐบาล แต่ในปัจจุบันมันมี challenge ในความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐมาก เพราะว่ามี game changer ก็คือ digital disruption อะไรก็ตามที่มาจากสื่อที่ established อย่าง TNN หรือว่าสำนักข่าวต่างๆ ได้ผ่านการคิดการกรองของกองบรรณาธิการมาแล้ว ผ่านการไตร่ตรองมาแล้วว่าทำไมเราต้องเสนอแบบนี้ ผ่านการเช็คความถูกต้องผ่าน fact-checking มาแล้วว่ามันจริงไหม ภาพจริงไหม เหตุการณ์เกิดขึ้นจริงไหม แต่ว่าในยุคปัจจุบันพอมันมี digital disruption ค่านิยมของสื่อเปลี่ยนไปแล้ว ถ้ามองว่า YouTuber ดังๆ เป็นสื่อใหม่ หรือว่า influencer ที่จู่ๆก็มานั่งอัดคลิปวิเคราะห์อะไรเป็นตุเป็นตะ แล้วบางทีอาจจะใส่ conspiracy theory ไปเยอะมากแต่คนเสพสื่อนี้บริโภคสื่อนี้มากกว่าสื่อที่เป็นสื่อจริงๆแล้วเชื่อมากกว่า แล้วอาจจะมองว่าสหรัฐแย่มากเลยถ้าดูจากคลิปนี้ แล้วจะทำยังไง ซึ่งมันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการมี social media มี Tiktok นะคะแล้วยังไม่รวมถึง AI อย่าง Chat GPT อีก ถ้าเกิดใครใช้ Chat GPT ลองเข้าไปพิมพ์คำว่า ‘อยากรู้พัฒนาการความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐ’ Chat GPT จะบรรยายยาวเลยมีถูกครึ่งผิดครึ่ง แต่คนพร้อมที่จะเชื่อ อันนี้คือ challenge ที่เกิดขึ้น ถ้าฟังสื่อ mainstream หรือว่าสื่อที่เป็น established ทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องให้อย่างเดียวยังคงไม่พอ ประเด็นต่อมาที่เป็นความท้าทายทำให้ความสัมพันธ์แย่ลงหรือว่าดีขึ้น อาจจะแย่ลงด้วยซ้ำก็คือ เรื่องของ misinformation กับ disinformation

หลายท่านคงทราบดินะคะ misinformation คือการให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง แต่อาจจะไม่ได้มีเจตนาร้าย แต่ว่าพอลงปืบคนเชื่อกันไปทั้งโลก คนเชื่อกันไปทั้งประเทศ ความเสียหายมันเกิดขึ้น กับ disinformation อาจจะเป็นพวก Cyber Warfare คือมีเจตนาร้ายตั้งแต่ต้นที่จะลงข้อมูลแบบนี้ภาพแบบนี้เพื่อหวังผลอะไรบางอย่างซึ่ง disinformation อาจจะเป็นเรื่องของ รัฐที่เป็น actor หรืออาจจะเป็นหน่วยงานใหญ่ๆ องค์กรใหญ่ๆที่ทำแบบนี้ ซึ่งพอมันกระจายอยู่บนโลกข้อมูลข่าวสารทำให้การ shape ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศค่อนข้างยากขึ้น เพราะว่าคนเสปสืออาจจะไม่สามารถแยกแยะได้ว่าอะไรจริงอะไรไม่จริง โดยเฉพาะเวลาเราอยู่ในสิ่งที่เรียกว่า “eco chamber” หลายท่านอาจจะพอได้ยินมาบ้างแล้ว สมมติว่าเราชอบ Donald Trump และเราดูแต่ Donald Trump algorithm ของ social media ที่เราตามทั้งหมดมันจะปิดแต่ content เกี่ยวกับ Donald Trump เพราะฉะนั้นอะไรที่มาจากอีกฝั่งเราจะไม่เชื่อเพราะเราเชื่อแบบนี้ไปแล้ว นี่คือปัญหาของการกำหนดทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ในขณะเดียวกันอเมริกาเองคือต้นแบบต้นฉบับในการสร้างแนวทางสื่อสารมวลชนโลก แต่ก่อน CNN ทำอะไรก็เกิด CNN effect สามารถ เปลี่ยนทิศทางเปลี่ยนนโยบายได้เลย เกิดอะไรที่มันไม่ดีแล้ว CNN รายงานมันทำให้รัฐบาล หรือว่า White House หรือ Congress ต้องถอยใช้ใหม่คะ แต่ปัจจุบัน CNN ไม่ effective แล้ว มี Al Jazeera effect หรือสื่ออื่นๆที่เป็น effect มาเพื่อทำให้ narrative ของเขามาคานกับ narrative ของอเมริกาด้วย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการรับรู้ของผู้คน perception ของผู้คนที่ได้รับจากข้อมูลข่าวสารก็จะ reflect ไปอีกแบบหนึ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล

ขอบคุณคะคุณธัญชนก มองว่าที่ผ่านมาในเรื่องของสื่อข้อมูลต่างๆ ทางสถานทูตให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แล้วก็เป็นข้อมูลที่มาโดยตรง และยังยอมให้ถาม tough question ต่างๆ ด้วย

คุณธัญชนก จงยศยิ่ง

ใช่คะอันนี้อันนี้ยอมรับเลยคะ เพราะว่าเราสัมภาษณ์มาเยอะจากหลากหลายประเทศหลากหลายรูปแบบ ซึ่งหลายๆ ประเทศคือไม่ให้ผ่านตั้งแต่คำถามแล้วนะคะ แต่สำหรับอเมริกาเราสามารถถามได้เลยแล้วเอาไปเขียนได้ด้วยเพียงแต่ว่าอันนี้ quote ชื่อได้หรือ quote ชื่อไม่ได้ ซึ่งในแง่ของคนทำสื่อแล้วทำอย่างนี้ได้มันก็สบายใจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล

ส่วนดีที่เราจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องในระดับหนึ่ง แต่ว่าปัจจุบันมีความท้าทายมากยิ่งขึ้นในเรื่องของข้อมูลต่างๆ โดยเฉพาะความถูกต้องจะต้องเช็คอีกครั้งเพราะอาจจะมีส่วนที่กระทบความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐได้ ในบางครั้ง สำหรับในรอบแรกนี่เป็นการฉายภาพให้เห็นเรื่องของอดีตที่ผ่านมา สถานะความสัมพันธ์ของไทย-สหรัฐเป็นอย่างไร สำหรับคำถามรอบต่อไปเราจะมีเวลาอยู่ประมาณครึ่งชั่วโมงนะคะ คำถามจะเกี่ยวกับทิศทางความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐในศตวรรษที่ 21 ทุกท่านมองว่าเราจะมีวิธีการอย่างไรในโลกปัจจุบันที่มันซับซ้อน

ซับซ้อน ความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นมากมาย เราจะมีวิธีการยังไงที่จะทำให้สามารถระงับความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกาให้ยืนนานต่อไปได้ ขอเชิญท่านทูตพิศาล

เอกอัครราชทูตพิศาล มาณวพัฒน์

ขอบคุณครับ เวลามีน้อยมากนะครับผมขอสรุปคำเดียวว่า จีนครับ วันนี้เราพูดเรื่องไทย-สหรัฐแต่ผมสรุป ‘จีน’ คำเดียว เพราะในวอชิงตันมีความแตกแยกมากขึ้นเรื่อยๆระหว่าง 2 พรรคการเมืองหลัก แต่มีประเด็นการต่างประเทศเพียงเรื่องเดียวที่ทั้ง 2 พรรคเห็นด้วยเหมือนกันหมด ขณะนี้มีโอกาสอย่างมากที่จะเป็น rematch ระหว่าง Trump กับ Biden คนหนึ่งอายุ 82 อีกคนหนึ่งก็ 78 มีคนวิจารณ์ว่าเป็นการแข่งขันว่าใครจะ unpopular น้อยกว่ากันคนนั้นก็จะได้รับเลือกตั้ง แต่ 2 ท่านนี้มีวิธีการนโยบายการคิดต่อจีนเหมือนกันทั้งหมดนี้เป็นฉันทามติของสหรัฐในช่วงที่ผ่านมา ก่อนหน้านี้ตั้งแต่สมัย Bush (41) Clinton และ Bush (43) คิดว่าจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับจีนที่เปิดประเทศระบบเศรษฐกิจทุนนิยมได้ แต่ Obama (44) ค้นพบว่าไม่ใช่ เลยมี PTT Trump (45) Biden (46) คิดเหมือนกันหมดว่าเลิกหวัง ต้องสกัดการก้าวสู่มหาอำนาจอันดับ 1 ต้องสกัดอิทธิพลมหาอำนาจของจีนที่จะมาแทนที่สหรัฐ เพราะฉะนั้นคำตอบของทิศทางความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐคือเรื่อง จีน สหรัฐไม่ว่าเราจะมีสิทธิมนุษยชนดีขึ้นหรือแย่ลงอย่างไรถ้าเป็นพันธมิตรร่วมที่คิดและจะปฏิบัติการสกัดกันย่อมได้รับความสนใจจากวอชิงตัน อาจจะได้รับการกระแนะกระแหนจาก สส. สว. บางคนที่ยังให้ความสำคัญกับ human rights ซาอุดีอาระเบียคือตัวอย่างว่าไม่ว่าสิทธิมนุษยชนจะดีขึ้นหรือแย่ลงมากน้อยเพียงไร ความสัมพันธ์ทางยุทธศาสตร์ที่อเมริกันจะต้องให้กับซาอุดีอาระเบียเพื่อสกัดอิหร่านจะมีความมั่นคงแน่นอน เพราะฉะนั้นสำหรับผมแล้วรัฐบาลไทยอย่าบอกว่าต้องสร้างระยะห่างพอกัน เราจะเป็นกลาง เราไม่อยากจะให้สหรัฐมาบอกให้เราเลือกข้าง สำหรับผมแล้วรัฐบาลไทยในอนาคตต้องเพิ่มพูนผลประโยชน์ร่วมที่เรามีกับสหรัฐที่เรามีกับจีนให้มากที่สุด เพราะผลประโยชน์ร่วมเท่านั้นที่จะทำให้เราได้รับความสนใจ ความสำคัญอันหนึ่งคืออย่าแข่งก็ว่าอยากจะเป็นกลางอย่าให้เลือกข้าง สำหรับผมการเลือกผลประโยชน์ร่วมให้มากที่สุดเพราะเป็นผลประโยชน์ของเราเราจะได้ความสนใจ

อันที่ 2 ในเรื่องการทหารเลือกข้างให้ชัดเจนเลยเพราะว่าเราเป็นพันธมิตร เป็น treaty allies เป็น major non-NATO allies จนถึงทุกวันนี้ ทหารมีระบบวิธีคิดการเรียนการสอนระบบอาวุธที่มาจากสหรัฐทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นการที่เราไม่ได้ F35 เพราะความไม่ไว้วางใจ กรณีของความสัมพันธ์ทางทหารอย่าเลือกข้างหรืออย่าเลือกทั้ง 2 ข้าง ให้เลือกข้างเดียวเท่านั้นคือกับสหรัฐ ความใกล้ชิดกับสหรัฐทางการทหารจะเป็นการถ่วงดุลทำให้จีนเขาเห็นว่าเรามีน้ำหนักมีความสง่างามในแง่ของความมั่นคงเวลาเราเจรจาทางการทูต

อันที่ 3 ลดความพึ่งพาที่เรามีทางด้านเศรษฐกิจกับจีน เพิ่มผลประโยชน์ร่วมนะครับแต่ลดความพึ่งพาเพราะโครงสร้างในช่วง 10 ปีที่เราถูกผลักดันให้ใกล้ชิดกับจีนเป็นโครงสร้างที่เราพึ่งพานักท่องเที่ยวจีน พึ่งพาตลาดทุเรียนพึ่งพาตลาดลำไย เรื่องนักท่องเที่ยวจีนสิ่งแรกที่รัฐบาลที่แล้วและรัฐบาลนี้ต้องการทันทีคือ นักท่องเที่ยว 10 ล้านต้องเป็น 15 ล้าน ถ้าเมื่อต่ำกว่า 10 ล้านเศรษฐกิจมีปัญหา สำหรับผมนี่คือการพึ่งพาขนาดวีซ่าฟรีแล้วนะครับยังมีความคิดพิสดารที่จะให้ตำรวจจีนมาลาดตระเวนกับไทย เพราะอันนี้เป็นความคิด

ที่ทำให้เราเป็นเบี้ยล่าง ถ้าเมื่อรัฐบาลยังอยากจะเป็นเบี้ยล่างต่อไปในหมากทางการเมืองการทูตที่เรามีกับจีน ก็ลองมอง
กัมพูชาลองมองลาวขณะนี้ว่าเมื่อเศรษฐกิจของลาวและกัมพูชาเป็นเสมือนมณฑลหนึ่งของจีนแล้ว เราจะมี
อำนาจต่อรองทางการเมืองการทูตกับจีนได้อย่างไร เราจะมีความเป็นตัวของตัวเองได้อย่างไร การเป็นตัวของตัวเองนี้
สำคัญมาก ท่านนายกฯ ขอบบอกรว่าเราอยากเป็นกลาง เป็นกลางนี้มันเหมือนกับเราปอดครับ ปอดก็คือว่านี่ดู
ว่าข้อมูลนี้กระแสนี้เป็นอย่างไรจะไหวดยังไงถ้าไหวดยังงี้เดี๋ยวบูตินไม่มา เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อเราออกเสียง
บูตินคงจะไม่โกรธเรา ต้องไหวดยด้วยหลักการเท่านั้น ผมจำได้สมัยประธานาธิบดี Reagan ทิ้งระเบิดลิเบีย เรา
เป็นสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคง เราไหวดยประมาณการกระทำของสหรัฐ กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐ
ไม่พอใจแน่นอนแต่ลึกๆแล้วเขามีความรู้สึกว่าประเทศไทยเป็นตัวของตัวเอง ผมจำที่ท่านอาสา สารสิน สอนผม
ได้แมนสมัยที่ท่านเป็นทูตที่วอชิงตัน 'ถ้าผลประโยชน์ไทยกับสหรัฐเหมือนกันเราเดินด้วยกัน ถ้าผลประโยชน์
ไทยกับสหรัฐต่างกันเราแยกกันเดิน' คนอเมริกันเขาจะเข้าใจทันทีเพราะอเมริกันเขารู้ว่าภาษานี้คืออะไร
เพราะฉะนั้นสำหรับผมแล้วบอกอเมริกันให้ชัดเจนบอกประธานาธิบดี Biden หรือคนต่อไปถ้าเป็น Trump ให้
ชัดเจน เราจะขยายความร่วมมือกับสหรัฐเหมือนกับที่เราจะขยายความร่วมมือกับจีน แต่สหรัฐอย่ามาชวนเรา
ไปปิดล้อมจีนเราไม่ทำ นอกนั้นร่วมมือทางทหารเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมืองเพื่อสร้างความมั่นคงปราบ
โจรสลัดต่างๆ เป็นผลประโยชน์ร่วมทำด้วยกันหมด

อันสุดท้ายนะครับ ดร.ฟูอาดี้ พูดเรื่องจอร์เจียเป็นเรื่องที่เราต้องทำตลอดเวลาที่วอชิงตัน ผมอยากให้
รัฐบาลไทยในอนาคตทำจริงจัง 3 เรื่อง ข้อ 1 กระบวนทัศน์ของหน่วยราชการไทยต้องปรับเปลี่ยนให้เข้าใจ
วอชิงตัน ผมเป็นทูตที่วอชิงตันมีอัยการสูงสุดมาเยือนวอชิงตันตามคำเชิญของกระทรวงยุติธรรม ผมเชิญมาทาน
ข้าวได้รับทราบมากมายว่าอัยการสูงสุดทำอะไรให้กับกระทรวงยุติธรรมสหรัฐบ้าง ผมต้องเบรคนะครับบอกว่า
อันนี้ไม่ต้องรีบทำนะครับเก็บเอาไว้เพราะว่าท่านประยุทธ์กำลังจะมาเยือนผมจะเก็บเอาไว้เพื่อให้ท่านประยุทธ์
บอกประธานาธิบดี Trump เพื่อเขาจะทำอะไรให้เราบ้าง เพราะฉะนั้นผมไป โรงงานผลิตเฮลิคอปเตอร์ Black
Hawk ที่ Connecticut CEO บอกผมว่ากองทัพไทยสั่งไว้ก็ลำบาก ผมเพิ่งทราบเป็นครั้งแรกอันนี้เป็น state
secret Skip Boyce ต้องไม่ไปบอกรัฐบาลอเมริกันนะ คือถ้าเพื่อหน่วยงานไทยทั้งหมดที่ทำอะไรที่เป็น
ประโยชน์ให้กับอเมริกันไม่สามารถเอามาใช้ประโยชน์ในการเจรจาที่อเมริกันได้เราจะไม่พาลังต่อรองใดๆ
ทั้งสิ้นครับ

ข้อที่ 2 ต้องเป็นนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนให้เอกชนไทยรวมทั้งรัฐวิสาหกิจไปลงทุนในรัฐที่มีอิทธิพล
ทางการเมืองที่วอชิงตัน อย่าไปแคลิฟอร์เนีย อย่าไปนิวยอร์ก อย่าไปเท็กซัสครับ electoral college ของ 3
รัฐนี้ใหญ่มากครับ แต่มันเป็นของตายไม่มีประโยชน์ครับ รัฐที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้ประธานาธิบดีทุกคนสนใจ
ตลอดกาล คือ เพนซิลเวเนีย ครับ 20 เสียงของ electoral college คือรัฐตัดสิน มิชิแกน 16 เสียง เวอร์จิเนีย
13 เสียง จอร์เจีย 16 เสียง รัฐเหล่านี้คือรัฐตัดสินทั้งสิ้น ผมไปเปิดโรงงานของ Thai Summit ที่เคนตักกี เขา
บอกว่าสิ่งตอบแทนที่เคนตักกีให้มากกว่ารัฐอื่นคือข้อตัดสินใจในการตามโรงงานผลิตรถยนต์ของญี่ปุ่นไปในรัฐ
ต่างๆ แต่ผมบอกว่า เคนตักกีนี้ senator เขาเป็นคนที่มีความสำคัญที่สุดใน congress เป็น majority leader เป็น
คนที่คุณสามารถจะใช้ประโยชน์ถ้าบริษัทของคุณเล่นการเมืองเป็น จ่ายเงินสนับสนุนแคมเปญเขา คุณมีหนังสือ

ไปบอกว่าถูก IRS เล่นงานนะเขาจะมาช่วยคุณทันทีเพราะคุณอยู่ในจอร์เจียของผู้สนับสนุนนักการเมือง
เรียบร้อยแล้ว อันนี้ถูกต้องทุกอย่าง

เพราะฉะนั้นการเล่นการเมืองที่ถูกต้องเพื่อจะไปมีอิทธิพลในการตัดสินใจเป็นเรื่องที่ไทยต้องทำแบบ
เป็นระบบ เริ่มจากภาคเอกชนนะครับ ประเทศอื่นเขาทำกันนานแล้ว ของเราภาคเอกชนต่างคนต่างตัดสินใจ
พอ Trump รู้ว่า PTT จะมีการลงทุนในเพนซิลเวเนีย เขาสั่งให้ย้ายการลงทุนจากโรงแรม Four Seasons มา
ที่ทำเนียบขาวตอนบ่ายทันที คำว่า เพนซิลเวเนีย ทำให้เขาตื่นขึ้นมาเห็น 20 electoral college ทันที ถ้าเรา
เล่นไม่เป็นเราจะไม่ได้ความสนใจ แม้ว่าเราจะมีประชาธิปไตย คนไม่ถูกจับ ไม่ถูกมาตรา 112 อะไรต่างๆ
สำหรับผมแล้วเป็นเรื่องเล็กครับเพราะเงินคือเรื่องที่ใหญ่ที่สุด

ข้อสุดท้าย คนไทยที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในสหรัฐจะต้องเป็นคนไทยที่ใช้พลังให้เป็นประโยชน์
จะต้องเป็นคนไทยที่รวมกลุ่ม จะเป็นคนไทยที่เป็นผู้สนับสนุนนักการเมือง senator, congressmen,
governor สิ่งต่างๆเหล่านี้ชาติอื่นเขาก็ทำกันอยู่ ถ้าเผื่อเราทำได้ไม่ดีไปร่วมกับเอเชียอเมริกาด้วยกันก่อนก็
ได้ แต่ทั้งหมดนี้ ผมพูดได้อีก 5 ชั่วโมงนะ ขอสรุปสั้นๆว่าเล่นการเมืองให้เป็น เราจะได้รับความสนใจและความ
สนใจนี้ต้องโยงกับเงินเท่านั้น ถ้ามันไม่ได้โยงอะไรกับเงินประธานาธิบดี congress senator ในปัจจุบันและใน
อนาคตเขาก็ไม่ให้ความสำคัญเท่ากับที่มันโยงถึงเงินได้ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประทีร อภิชาติสกุล

ท่านก็สรุปว่า จีน คือตัวแสดงที่สำคัญมากๆ เราต้องเลือกการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยให้ตี
เรื่อง mutual interest เป็นประเด็นที่สำคัญ ถ้าเป็นเรื่องของทางความมั่นคงจริงๆ เราได้รับการเรียก MNNA
(Major Non-NATO Ally) อยู่แล้ว ในฐานะพันธมิตรหลักนอก NATO ท่านก็เสนอว่าอยากจะให้ รักษา
ความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงกับสหรัฐต่อไป

ต่อไปขอเชิญ อาจารย์ ไชยา

ดร. ไชยา ยัมวิไล

ท่านทูตพิศาลได้พูดถึงเรื่องการเมืองในอเมริกา เมื่อพูดถึงเรื่องการเมืองแล้วมันเป็นเรื่องที่ลึกซึ้ง มี
hidden agenda มากมาย ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศท่านพูดลงลึกไปแล้ว ผมในช่วงแรกไม่ได้ลงลึก ถ้าให้
ผมคาดการณ์ ในขณะนี้ มีโอกาสสูงที่ โดนัลด์ ทรัมป์ จะได้กลับมาเป็นประธานาธิบดีรอบ 2 แต่อีก 1 ปีจากนี้
ไปยังไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น อาจจะมีคู่แข่งคนใหม่ ๆ เข้ามา อย่างไรก็ตาม เรื่องการเมืองในอเมริกาก็ดี และ
ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐกับจีนลึกซึ้งมาก อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ในอเมริกาเป็น
อุตสาหกรรมที่ยิ่งใหญ่ ต้องเรียนว่า เพนซิลเวเนีย โอไฮโอ เคนทักกี การเลือกตั้ง (electoral vote) ต้องใช้เรื่อง
วาระแอบแฝง เดินบนโต๊ะใต้โต๊ะ มี hidden agenda มีผลประโยชน์มาก ไม่ได้ใสสะอาดและขาวซื่อมากมายนัก

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา วันนี้ดูเหมือนว่าจะขัดแย้งกัน ดูเสมือนว่าจะแข่งขันกัน
แต่ความร่วมมือทางการค้าการลงทุนวันนี้อเมริกาก็ยังต้องมิกับประเทศจีน รองเท้า New Balance รองเท้า

Nike ก็ยัง Made in China อยู่ หรืออาจจะเป็น Made in Vietnam เพราะว่าค่าแรงถูก เรื่องกองทัพ เห็นด้วยกับท่านพิศาล นายทหารเมืองไทยทั้งหลายทั้งปวง จบจาก West Point กองทัพยังต้องอาศัยสหรัฐฯ เรื่อง Cobra Gold ยังต้องฝึกกับทางกองทัพของทางสหรัฐฯ เป็นตัวพระเอกขับเคลื่อนหลักด้านความมั่นคง อันนี้เราต้องใส่ผลประโยชน์ร่วมกัน ประเทศอเมริกามีประชากร 400 ล้านคน ประเทศจีนมีประชากร 1,460 กว่าล้านคน วันนี้ประเทศจีนแทบจะทุกเมืองเจริญเติบโตอย่างมาก แต่โดยโครงสร้างแล้วประเทศอเมริกามีโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ที่แข็งแกร่งมาก ประเทศจีนเพิ่งจะเจริญเติบโตได้ประมาณ 10 กว่าปีที่ผ่านมา ความแข็งแกร่งทางโครงสร้างพื้นฐาน เขายังไม่ฝังรากลึกเหมือนอย่างอเมริกา เพราะฉะนั้น ถึงแม้ว่า ประเทศจีนและอเมริกา ยังแข่งขันกันอยู่ แต่อยู่ที่แต่ละยุค แต่ละสมัย แต่ละสไตล์ ของประธานาธิบดีแต่ละคน ถ้าสมมุติว่าประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้กลับมาเป็นประธานาธิบดี ยังหวังวิตกว่า ประเทศจีนกับอเมริกาจะเป็นอย่างไรในอนาคตข้างหน้า ความสัมพันธ์ระหว่างเอเชียกับอเมริกาจะเป็นอย่างไร แต่อย่าลืมนะครับว่า ยังมี Congress ซึ่งทั้งสภาล่างและสภานิติบัญญัติควบคุมการเมืองอเมริกาอยู่ ยังมีอีกหลายชั้นหลายระดับ ซึ่งถ้าเราเจาะลึก ลงไปในเรื่องการเมืองอเมริกา การเมืองคือการเมือง มันคือเรื่องของผลประโยชน์ ซึ่งลึกลับซับซ้อนมาก ดังนั้น ในเรื่องของผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างไทยกับประเทศจีนและสหรัฐอเมริกา แม้กระทั่งซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ตะวันออกกลางดูอย่างวันนี้สงครามระหว่างอิสราเอลกับฮามาส ทุกคนหวังวิตกว่าอิหร่านจะเข้าโหม ซีเรียจะเข้าโหม เลบานอนจะเข้าโหม ผมคาดการณ์ว่ามันไม่เกิดการที่จะขยายวงกว้างมากมายกว่านี้ เพราะจะส่งผลกระทบต่อในเรื่องของพลังงาน และอื่นๆ สารพัดเรื่อง มันไม่สามารถที่จะเกิดได้ คงจะยุติได้ที่สุดในที่สุด

ประเด็นสุดท้ายเรียนได้เลยว่าไทยกับสหรัฐฯในอนาคต ก็ต้องมีความสัมพันธ์กัน กลับไปสู่ข้อที่ 1 ที่ผมได้พูดไว้ทั้งทำว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ต้องไปข้างหน้า ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกันไป การเป็นกลางของประเทศไทยไม่ได้เป็นกลางแบบเรียกว่าสุดโต่ง ต้องมี Balance of Power มีผลประโยชน์ร่วมกันทางการค้า การลงทุน เราไม่ใช่เป็นกลางแบบประเภทเป็นลูกอ่อน คอยให้เขาป้อนนมตลอดเวลา เราต้องมีศักดิ์ศรี อย่างรัชกาลที่ 5 มีปัญหากับฝรั่งเศสกับอังกฤษ ไปถ่าयरูปกับชาร์นิโคลิส ที่รัสเซียแล้วให้ลงข่าวที่ประเทศรัสเซียต้องใช้หลักของ diplomacy เพราะฉะนั้นอเมริกาจะอย่างไรก็ต้องเป็นพันธมิตรที่ดีกับประเทศไทย และอเมริกายังต้องแคร์กับประเทศไทย ประเทศจีนยังแคร์กับประเทศไทย ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอเมริกา ผมยังเน้นย้ำอยู่ว่ามันก็ยัง Last for long, long time, until forever ขอขอบคุณครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประทีร อภิชาติสกุล

ตอนนี้เรามีเวลาเหลือน้อยลงแล้ว เลยจะขอเชิญท่านต่อไปให้ ดร. พูอาดี้ แสดงความคิดเห็นว่าแล้วเราจะมีวิธีการอย่างไรที่จะกระชับความสัมพันธ์กับไทย-สหรัฐฯในอนาคตต่อไป

ดร. พูอาดี้ พิศสุวรรณ

ท่านทูตพิศาลกับท่านอาจารย์ไชยาพุดมาค่อนข้าง cover แล้ว ตอนที่ผมเป็นลูกศิษย์ Joseph Nye ผมถามเขาว่า ทำไมคนพูดถึงอาจารย์แต่คำว่า ซอฟต์พาวเวอร์ เขาบอกว่า มันมีคำหนึ่งที่เขาคิดแต่ไม่ค่อยถูกพูดถึง เขาอยากให้เห็นใช้มาก เรียกว่า complex interdependence ซึ่งมันอยู่ในหนังสือเล่มก่อนหนังสือ Soft Power เสียอีก ดังนั้น เราต้องสร้าง complex interdependence กับสหรัฐให้มากกว่านี้ครับ และกับจีนด้วย ไม่ใช่พึ่งพา เขาต้อง rely on เราเหมือนกัน ปัญหาในทางด้านเศรษฐกิจตอนนี้ ผมพูดไปแล้ว เราโตเป็นอันดับรองบ๊วย มันไม่ได้ attractive เท่าไหร่ ด้านการทหาร ผมเชื่อว่าสหรัฐไม่ convince ว่า ถ้าเกิดได้หัวโนนบกขึ้นมา ถ้าเกิดวิกฤต South China Sea ฟิลิปปินส์โดนบุกขึ้นมา ผมเชื่อว่าสหรัฐไม่เชื่อว่าเราจะช่วยเขาในสถานการณ์ปัจจุบัน

เพราะฉะนั้น เราต้องทำอะไรก็ได้ ที่จะทำให้เขาเชื่อว่าเราจะไปช่วย ช่วยในลักษณะไหนนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ตอนนี้ผมคิดว่าเขาตัดเราไปแล้ว เขาไม่คิดว่าเราจะมาช่วย defend ซึ่งตอนผมเรียนที่ Georgetown เมื่อปี 2008 อาจารย์ตั้งคำถามว่า Is war obsolete in Asia? เหตุการณ์ที่รัสเซีย attack ยูเครน ทำให้ผมเขียนไปหาอาจารย์คนนั้น บอกว่า ผ่านมา 10 กว่าปี ผมเพิ่งได้คำตอบว่า War is not obsolete in Asia เพราะว่ามันมี example อยู่ที่รัสเซียไปบุกยูเครน เพราะฉะนั้นเหตุการณ์ที่ประเทศจีนจะบุกยึดได้หัวโนนบกขึ้นได้ และมีโอกาสเกิดขึ้นเพิ่มทุกวัน ถ้าเราตามสถานการณ์ต่างๆ ประธานาธิบดีคนใหม่ รองประธานาธิบดีคนใหม่ น่ากลัวกว่าเดิม เกิดขึ้นได้แน่นอน เราต้องเข้าใจว่าแล้วเราจะทำอย่างไร ถ้าเกิดบุกจริงๆ เราจะช่วยไหม ช่วยสหรัฐไหม เราจะช่วยได้หัวโนนใหม่ เป็นคำถามที่ทั้งประเทศ ทั้งสภาต้องตอบว่า position ของเราคืออย่างไร ในกรณีฟิลิปปินส์ South China Sea ถ้าจีนบุกมา เราจะทำอย่างไร ผมเชื่อว่าตอนนี้สหรัฐไม่เชื่อว่าเราจะช่วย และในฐานะพันธมิตรที่เก่าแก่ที่สุด ถ้าสหรัฐไม่เชื่อเราก็คงจะไม่อยู่บนเรดาร์สหรัฐอีกต่อไป อันนี้ผมพูดในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างไทย-สหรัฐนะครับ ไม่ใช่ว่า What is national interest of Thailand อันนั้นเป็นอีกคำถามแยกจากกัน แต่ว่าถ้าจะทำความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐให้ดี ต้องตอบคำถามนั้นให้ได้

อีกประเด็นหนึ่ง เรากินบุญเก่าเยอะครับ ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-สหรัฐ ยุคสงครามเวียดนาม เรามีวุฒิสมาชิกแบบลูก้า ไบเดน แมคเคน เคอร์รี่ ทุกคนมีความสัมพันธ์กับประเทศไทย R&R เขามาพักที่นี่ เขามาเที่ยวพักยา เขามาอยู่ที่นี่กัน เขาใช้ฐานทัพที่อุดรธานี พวกนี้ retired หมดแล้วครับ นั่นคือปัญหาหนึ่ง ผมไปพบ Tammy Duckworth เธอบอกว่าเหลือเธอคนเดียวแล้วนะที่ให้คุณค่ากับประเทศไทยในตอนนี้ เพราะฉะนั้นมันต้องสร้างความสัมพันธ์ให้ลึกซึ้งกว่านี้ ให้มี complex interdependence กว่านี้ สิ่งที่ท่านพิศาลพูดถูกต้องครับ เรื่องการลงทุน บริษัทไทยถ้าไปลงทุนในรัฐ Delaware ของ Chris Coons ซึ่งมีความสำคัญ น่าจะเป็น Secretary of State คนต่อไป หรือว่า young senator ที่จะก้าวมาบริหารสำคัญ ถ้าเราใช้ Private Sector ของเราให้เป็นประโยชน์ ซึ่งเป็นจุดแข็งของรัฐบาล economic diplomacy เป็นจุดที่รัฐบาลทำได้ โดยที่น่าจะเป็นด้านเดียวที่จะทำได้ดีที่สุดในตอนนี้ เพราะว่า ด้านค่านิยม ด้านอะไรต่างๆ อาจจะมี chip on the shoulder นิดหน่อย ก็ต้องสร้างความสัมพันธ์ให้มี complex interdependence ในลักษณะนี้เพิ่ม alliance ใหม่ๆ ใน Capitol Hill ใน พื้นที่ต่างๆ ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพรี อภิชาติสกุล

ขอเชิญ คุณธันย์ชนก ค่ะ

คุณธันย์ชนก จงยศยิ่ง

อย่างที่บอกไปนะคะว่าช่วงเวลาที่ผ่านมา สหรัฐทำการข่าวได้ดีนะคะ เป็นต้นตำรับ ประเด็นที่ 1 ตอนนี้อย่าถามว่า ถ้าความสัมพันธ์ต่อไปจากนี้จะเป็นอย่างไร มันก็ต้องไปต่ออยู่แล้ว เพราะเราไม่มีทางทิ้งสหรัฐได้ แต่บอกได้ว่าเหนื่อย ในฐานะที่อยู่กับแพลตฟอร์มสื่อ จะเห็น movement เห็น algorithm เห็นสถิติหลังบ้าน ตลอด ว่าคนไทยคิดยังไงกับเรื่องต่างๆ ประเด็นที่อยากจะบอกคือว่ามันไปได้แล้วมันเหนื่อยเพราะอะไร เพราะอย่างแรกเลยคือว่า สหรัฐเป็นต้นตำรับก็จริง แต่ตอนนี้ทุกชาติที่เป็นพันธมิตรของสหรัฐ เขาทำตามหมดเลย แล้วสหรัฐก็รุกหนักด้วย ที่ท่านทูตพิศาลพูดถึงจีนในปัจจุบันนี้จีนพยายามจะทำการข่าวของตัวเองเหมือนกัน น่าจะทำทั่วโลกด้วย ไม่ใช่แค่ไทย ในการให้ข่าวฟรีทั้ง text ภาพแล้วก็วิดีโอผ่านสำนักข่าวซินหัว ซึ่งซินหัวจะเน้นในแง่ของสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การพัฒนาของจีน ผู้นำจีนทำอะไร แล้วก็จีนมีอะไรน่าสนใจผ่าน CCTV หรือ CGTN พร้อมทั้งจะให้ analysis ต่างๆ นานา ที่เป็น narrative ในฝั่งเขา เพราะฉะนั้น คนที่เสพสื่อเขามีทางเลือกในการที่จะฟัง story จากหลายฝ่าย จากฝั่งสหรัฐ จากฝั่งเอเชีย จากฝั่งตะวันออกกลาง หรือจากฝั่งรัสเซียก็ตาม เพราะฉะนั้นแบบเดิมที่สหรัฐเคยทำแล้วก็ไปเป็นเจ้าของด้านสื่อตอนนี้ไม่ใช่เจ้าเดียวอีกต่อไปแล้ว มีคู่แข่ง ก็อาจจะเป็นโจทย์ต่อไปว่าการข่าวของสหรัฐจะทำยังไงต่อจากนี้

ประเด็นที่ 2 พูดในฐานะที่ทำเพจ TNN World ซึ่งมี follower อยู่ 600,000 แต่ว่าเฉพาะยอดรับชมวิดีโอปีถึงเดือนธันวาคม น่าจะถึง 200 ล้านวิว สรุปได้ว่าคนไทยสนใจข่าวต่างประเทศมาก แบบที่เราไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าจะสนใจขนาดนี้ โดยเฉพาะในช่วงตั้งแต่เกิดโควิด-19 เป็นต้นมา แต่เดิมข่าวต่างประเทศคือข่าว niche นะคะ ทำรายการทีวีเรตติ้งน้อยมาก หลายช่องถึงได้ยกเลิกรายการข่าวต่างประเทศไป เป็น content ที่คนดูน้อย เพราะคนสนใจการเมืองในประเทศมากกว่า แต่พอมีเรื่องของ digital disruption มีเรื่องของข้อมูลข่าวสารที่มากมาย โลกที่ไร้รอยต่อคะ คนไทยสนใจความเป็นไปรอบโลกเยอะมาก อย่างเช่น สงครามอิสราเอล-ฮามาส 1 สัปดาห์คนดู TNN World 30 ล้านวิว ซึ่งเราก็ไม่คิดว่าจะมากขนาดนี้ มันสะท้อนแน่นอน ต่อ sentiment ของคนไทยหรือคนที่เสพสื่อในสิ่งที่ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐ หรือจีน หรือว่าชาติมหาอำนาจอื่นๆ ทำอะไรบนโลกใบนี้คะ คนดูสื่อแล้วคนคิดว่ามันใช่หรือไม่ใช่ มันถูกหรือไม่ถูก มันควรหรือไม่ควร แล้วเขาก็มีวิจาร์ณญาณหรือว่ามองเรื่องในอีกแบบที่แตกต่างกันไป ซึ่งเท่ากับว่า ความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐ เป็น subset ย่อยลงมามากๆ จะดีหรือไม่ดี ก็ขึ้นกับสิ่งที่สหรัฐ หรือว่าชาติอื่นๆ ที่เป็นมหาอำนาจต่างๆ ทำบนโลกใบนี้ด้วย มันถึงจะสะท้อนมาถึงความสัมพันธ์ทวิภาคี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพรี อภิชาติสกุล

เท่าที่ฟังจากวิทยากรทั้ง 4 ท่านนะคะ เหมือนจะเป็นโจทย์ที่ค่อนข้างยากของรัฐบาล แล้วอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า ณ ปัจจุบันนโยบายต่างประเทศของไทยจะมีลักษณะเป็นการทูตเชิงรุก เราก็จะมีโจทย์ที่บอกว่า ทำยังไงให้เราอยู่ในสเปคโกลด์เป็นโจทย์ที่สำคัญมาก โดยเฉพาะถ้าหากว่าเราโฟกัสในเรื่องของความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกา

เอกอัครราชทูตพิศาล มาณวพัฒน์

คือสื่อตอนนี้ ถ้าประธานาธิบดีสีจิ้นผิงพูดว่าจีนไม่ต้องการทำสงคราม ไม่ว่าจะ เป็น hot war หรือ cold war คนฟังเข้าใจ เพราะฉากหลังของภาพนั้นเป็นเรือบรรทุกเครื่องบินของสหรัฐที่อยู่ในเมดิเตอร์เรเนียน อยู่ทางอิหร่าน จีนแทบจะทำ IO แบบชนิดเดียว ความรู้สึกของคนที่เห็นการบอมบ์โรงพยาบาล เห็นเด็กตายทุกวัน เห็นคนหนีตายทุกวันมันชัด ผมเห็นใจสถานทูตอเมริกันว่า ต่อให้ทำอะไรก็ทำตาม ต้นทางไม่ได้อยู่ที่กรุงเทพฯ แต่อยู่ที่การตัดสินใจที่วอชิงตัน

สำหรับผมตอนนี้ ในฐานะที่เป็นคนเข้าใจอเมริกัน เห็นคุณค่าที่ติงามของอเมริกันมากมาย ผมเสียใจว่ากำลังแพ้ทาง ถ้าไม่มีการปรับเปลี่ยน คนหนึ่งบอกว่า เขาจะพัฒนา เอาคนออกจากความยากจน เอาไปสร้างถนนทางรถไฟให้กับคนทั่วโลก อีกคนหนึ่งเอาเรือบรรทุกเครื่องบินไปทุกแห่งเพื่อจะสกัดกั้น อเมริกันมองรัสเซียตอนนี้เป็นแค่กรวดในรองเท้าเท่านั้นนะครับ บังเอิญเป็นมหาอำนาจเดิมซึ่งมีอาวุธนิวเคลียร์ ไม่อย่างนั้นแล้ว ขนาดเศรษฐกิจเล็กกว่ารัฐเท็กซัส ตัวใหญ่ของเขาคือจีน แต่ถ้าจีนเขาประกาศด้วยการบอกว่าไม่สนใจ hot war, cold war เขาจะพัฒนา ถ้าเล่นบทยลลาดนึ่ง แล้วก็ไม่มียุ่ง ไม่เดือดง่ายต่อการยุ่ง อเมริกันจะแพ้ทางในเรื่องของภาพลักษณ์กับสายตาของประชาชนระหว่างประเทศ ผมก็ขอฝากผู้แทนรัฐบาลอเมริกันที่นั่งอยู่ ณ ที่นี้ แต่ท่านคงไม่สามารถที่จะไปเปลี่ยนวิธีคิดของคนที่จะโหวตให้ทรัมป์กลับเข้ามาสู่อำนาจในอนาคตนะครับ เพราะฉะนั้นก็เราคงต้อง ขอพระสยามเทวาธิราชของอเมริกันให้ปกป้อง ให้ผู้ตัดสินใจอเมริกันสามารถตัดสินใจในทางที่ถูกต้องได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประไพร์ อภิชาติสกุล

จากความรู้และความคิดเห็นของวิทยากรทุกท่านทำให้เราได้มองเห็นภาพความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐทั้งในปัจจุบันแล้วมองไปข้างหน้าได้อย่างชัดเจน ต้องขออนุญาตเนื่องจากเวลาหมดแล้ว จริงๆ ควรจะมี Q&A แต่ก็ขออนุญาตท่านอาจารย์วิวัฒน์จะมีอะไรเพิ่มเติมหรือเปล่าคะ?

ดร. วิวัฒน์ มุ่งการดี

ขอขอบคุณครับ ผมทราบว่าเวลาหมดแล้วนะครับ แต่ขอเวลาเพียง 2-3 นาที ผมมี 2 ประเด็น ประเด็นแรก ต่อจาก ดร. พูอาดี้ ที่บอกว่าปัญหาของเราเป็นโครงสร้าง จริงๆแล้วเป็นทั้งโครงสร้างและตัวบุคคล เมื่อผมพูดอย่างนี้แล้ว คล้ายๆ ว่าแท่งก็ไม่ใช่ครับ ผมเจอผู้ใหญ่ 2 ท่านในงาน reception ซึ่งผมก็ไป

ทักษาย ท่านก็พูดว่า “ผมไปที่ไหนเห็นแต่คนขึ้นขมจีน และพูดไม่ค่อยดีนักกับอเมริกา” ผมก็บอกว่า “ใช่ครับ ผมก็ได้ยินมาทำนองนั้น”

ผมอยากจะเพิ่มเติมว่าเรามีรัฐประหารหลังจากปี 1975 หลังจากอเมริกาออกไปจากเวียดนามแล้ว 4 ครั้ง ครั้งแรก 1976 คุณสังัด ซลออยู่ ครั้งที่ 2 1991 บิ๊กจ๊อด ครั้งที่ 3 2006 บิ๊กบ้ง ครั้งที่ 4 ก็คือท่าน นายกรัฐมนตรีที่เพิ่งออกไป อันนี้ก็เกิดขึ้นจากฝ่ายตัวบุคคล ไม่ใช่โครงสร้างอย่างเดียว

ประเด็นที่ 2 ผมอยากจะขอชื่นชมท่านทูตพิศาล ที่พูดตรงประเด็นมากเรื่องจีน อันนี้คนไม่ค่อยจะพูดกัน เพราะว่าเราอาจจะเกรงใจจีนหรือยังไงก็แล้วแต่ แต่ว่าสิ่งที่อเมริกามองเราคือว่า เราอยู่ได้ร่มเงาของจีนแล้ว เพราะไม่ว่าจะลาว เขมร หรือพม่า รอบบ้านเราก็อยู่ได้ร่มเงาของจีนทั้งนั้น เราอาจจะเป็นตัวโดมิโนต่อไป จะทำอย่างไร? ท่านทูตพิศาลได้เสนอวิธีการ 3-4 ประการ โดยเฉพาะการที่ไทยจะไปลงทุนในอเมริกา หรือคนไทยในอเมริกาก็ตาม เป็นการเสนอที่ถูกต้องแล้ว แต่ที่สำคัญคือว่า เราต้องทำตัวของเราให้มีโอกาส มีทางเลือกมากขึ้น คือเราต้องเข้าได้ทั้งจีนและเข้าได้ทั้งอเมริกา หรือตะวันตก นั่นคือสิ่งที่เราพึงปรารถนา เพราะว่าการที่เราบอกว่าเราจะเป็นกลาง เราเป็นกลางได้หรือเปล่า เรามีอำนาจ มีกำลังหรือเปล่า เราจะเห็นได้จากสงครามโลกครั้งที่ 2 เราต้องเข้าข้างญี่ปุ่น จากสงครามเย็นเราก็เข้าข้างอเมริกา เราเป็นกลางได้หรือเปล่า เราต้องทำตัวให้มีโอกาสที่เข้าได้ทั้ง 2 ฝ่าย ในขณะที่เรายังมีโอกาส เรื่องสำคัญคือเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ผันไป เราเข้าข้างญี่ปุ่น แต่ว่ายุทธการมิดเวย์เกิดขึ้น อเมริกาเริ่มชนะญี่ปุ่น จอมพล ป. พิบูลสงคราม เรียกพ.อ.เนตร เขมระโยธิน มาถามว่า “คุณเนตร คุณคิดว่าใครจะเป็นฝ่ายแพ้ในสงครามครั้งนี้” คุณเนตรก็มองตาจอมพล ป. จอมพล ป. ก็มองตาคุณเนตร คุณเนตรไม่ยอมตอบ แต่ก็เขียนไว้ว่า “ผมนึกในใจว่า ท่านเป็นจอมพล ผมเป็นพันเอก ท่านมาถามผมทำไม ท่านเป็นนายกรัฐมนตรี ผมเป็นข้าราชการระดับกลาง ท่านมาถามผมทำไม” จอมพล ป. ก็ตอบเองว่า “คุณเนตร” ไม่เรียกตำแหน่งทหาร “คุณเนตร คุณจำไว้นะ ฝ่ายใดเป็นผู้แพ้ ฝ่ายนั้นคือศัตรู” อยู่ในบันทึกของคุณเนตร เขมระโยธิน คือเราต้องอยู่ฝ่ายชนะเสมอ แต่ที่ผมประหลาดใจคือว่า อเมริกา ที่เป็นประเทศที่เข้มแข็งที่สุด เรากลับไม่ค่อยได้สนใจนะ ให้ความสำคัญกับอเมริกาน้อยไป ผมขอเพิ่มเติมเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพีร์ อภิชาติสกุล

ขอขอบคุณอาจารย์วิวัฒน์ มุ่งการดีมากๆเลยนะคะ ท่านเป็นที่ปรึกษาของสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย ขอขอบคุณท่านวิทยากรทุกท่าน ที่ได้เปิดงานสัมมนาในหัวข้อแรกนี้เลย ท่านทูต พิศาล มาณวพัฒน์ ท่านศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยี่มิวไล ดร. พูอาดี้ พิศสุวรรณ คุณธัญชนก จงยศยิ่ง สำหรับหัวข้อนี้ ก็ขอจบเพียงเท่านี้แต่เรายังมีอีก 2 session ด้วยกัน ตอนนี้เราพักเบรก แล้วเดี๋ยวเรามาก็กลับมาพบกันใหม่ ขอขอบคุณค่ะ

“Possibilities and the Future of the Thai-US Relationship”

Speakers

Ambassador Ralph Boyce⁸

Mr. John Evans⁹

Dr. Paul Chambers¹⁰

Moderator

Dr. Phuchphop Mongkolnavin¹¹

Dr. Phuchphop Mongkolnavin

First, ladies and gentlemen, I hope you enjoyed our session this morning because we had such a wonderful and very stimulating discussion. What I have learned this morning is that Thai-US diplomatic relations have been there for a long time – 190 years now – and there are some internal politics both within the US and in Thailand we have to think through and try to work out to promote the relations between our two countries. There are some challenges with geopolitics as well. Additionally, there are some challenges between our two countries that we have to go through if we want to take forward our relations in the next ten years or forever.

So, it is a pleasure to introduce our three distinguished panelists on “Possibilities and The Future of Thai-US Relations”. The first speaker probably needs no introduction – Ambassador Ralph L. Boyce, or “Skip” as we know him. Ambassador Boyce has been here in Thailand several times, as I remember, as a junior diplomat and the US Ambassador in Thailand from 2005 to 2007. After that, he joined Boeing International and was President of Boeing Southeast Asia from February 2008 until October 2021. After Boeing, he came back here to live in Thailand and is now also the Trustee of the Kenan Foundation Asia.

The next speaker is Mr John Evans. He is a co-founding partner and managing director of Tractus, an Asia-based advisory firm providing public and private sector trade and investment assistance. Since the company’s inception, he has had more than 60 people in the firm who have advised multinational companies in the region and around the world. He is also on the AMCHAM Board of Governors, and a Vice President, in Thailand. He is also chairperson of the non-profit Princeton in Asia, which offers fellowships for US postgraduates to learn about the Asian experience and cultural exchange.

The third speaker, Mr Paul Wesley Chambers, is a lecturer and advisor for the International Affairs Centre, ASEAN Community Studies, Faculty of Social Sciences of Naresuan University. He’s also a research fellow of many institutes, including the Cambodian Institute of Cooperation and Peace and the Institute of Research and Advanced Studies. He’s also an executive committee member of the Asian Political and International Studies Association and executive editor of Asian Affairs and American Review. He also writes a lot of publications and articles.

All right, Ambassador Boyce, as we move on to the possibility and the future of Thai-US relationships in this second panel. As we know from the Treaty of Amity and Commerce

⁸ Former US Ambassador to Thailand

⁹ Vice President, American Chamber of Commerce in Thailand (AMCHAM)

¹⁰ Lecturer and Special Advisor on International Affairs, Center of ASEAN Community Studies, Faculty of Social Sciences, Naresuan University

¹¹ John F. Kennedy Foundation Board Member

in 1833, the relationship between Thailand and the US will never end. It will go on forever. From your perspective, how is this going to happen?

Ambassador Ralph Boyce

Well, hello everyone, thanks for having me. I see many old friends have been able to get together this morning.

The first thing that has to be said is about how Washington regards the bilateral relationship. I am not sure how much bandwidth Thailand has in Washington these days, given the war in Ukraine and what is going on in Gaza and the West Bank. That's just a fact of the matter. People are preoccupied, and it is probably understandable. Having said that, anybody who listened to everything people said this morning has to come away, regardless of Ukraine or Gaza, looking at the US-Thai relationship relative to the way it had been since the end of the Second World War as of late being in a state of decline. Maybe that's putting too strong a word on it, but I thought I would not talk about 190 years or the Treaty of Amity but start at the end of the Second World War, where the real US-Thai special relationship has its roots.

What I want to do today is chart how we got here before we talk about where we may be going. I would call it the rise and decline of the special relationship in four acts. Act One is going to be the post-World War II period leading up to the beginning of the Vietnam War. The Vietnam War period will be what President Johnson called the "apogee" of the relationship. The Second Act is what we did during the second act together. Act Three is going to be the interval between the end of the war in Vietnam in April 1975 and the invasion of Cambodia in December 1978, so the Cambodia period will be Act Three. And Act Four is going to be 'Now, what?'. After Cambodia, there was a drift, which we will get to in a second. Still, a couple of things happened that pointed to the relationship having been fundamentally different from what it used to be.

The first act I am going to open with is the post-World War II period. That was not normal. Many Americans of my age and a little older perhaps grew up thinking that post-World War II Asia was normal, with only one country and one superpower, because everybody else was either defeated or preoccupied. Think about it: our allies, the UK and the USSR, were both recovering from the terrible beating they took in being victorious. But we did not have that kind of issue. China was internally preoccupied with its own revolution. Japan, as I mentioned, is a defeated power. Europe was busy decolonizing, not necessarily willingly, but that is what they were doing, and this was decolonizing from a devastated continent of Europe, India seeking independence, and a cold war looming over anybody who had eyes.

And so, during the war itself, I think Dr. Wiwat Moongkarndee mentioned, "Who's going to win?" That kind of conversation was going on, starting with the Battle of Midway. Pretty clear to most observers that we won that, and the rest of the war was how that post-Midway period was going to go. The US and the UK saw very early on the possibilities for working with Thai students who were studying in the US and the UK and started in two instances, similar but different groups called the Seri Thai, or Free Thai, who we and the UK trained with the notion of coming back into Thailand and unstabilizing or destabilizing what was, in fact, a Japanese occupation. It was also mentioned this morning that technically, Thailand was allied with Japan because there was a moment before the Battle of Midway, I guess, where they thought maybe these guys were going to win, but it was an occupation, really, by the Japanese. And so, the US and the UK were working with Seri-Thai to help overthrow that. So, part of that initial relationship reflected the fact that Thailand was not really an ally of Japan and part of it was just our cold-eyed calculation that in the postwar period, we're going to need friends in Southeast Asia.

Of course, our allies, the Brits, wanted to take reparations out of Thailand because they were a defeated power and former ally of Japan. A little-known footnote these days in history

is the US intervening with the British and making that go away. A whole generation of schoolchildren in Thailand after the Second World War were taught in school that the US was this special friend who kept Thailand from being humiliated by 'Pu-Dee-Kao', by the Brits.

So, there was a steady increase in the US presence in various areas. There was USAID economic assistance, the Peace Corps, important US investments, and a huge push for education. And it really did not reflect what we are going to get into here with Act Two, which is the military side. I mean, we had a presence in Thailand militarily; we were stationing planes and airmen in various Thai bases, but after 1965, when the US really got engaged with Vietnam, that presence in those bases just skyrocketed. And with the willing support of our Thai allies, which if you think about it, Thailand on everybody's list of a potential domino, allowing the United States to essentially use Thai soil to launch bombing raids in Indochina. Amazing in retrospect, but that's what happened

There was a legal underpinning, the SEATO, the 1954 Manila Pact, but also in 1962, Thanat Khoman, then Foreign Minister, signed an agreement with Dean Rusk, which solidified the bilateral military part of the special relationship. So, they were already facts on the ground, meaning that there were these bases, but suddenly, there were 50,000 Americans at them between 1965 and 1975.

The end of Act Two came with a lot of sudden finality, unexpected by some people perhaps, in April 1975 with the North Vietnamese victory in Vietnam and the fall of Laos, and Cambodia. The Domino Theory seemed to be coming true.

In this immediate post-April period in 1975, there was an incident involving an American naval vessel called the Mayaguez. We, in our wisdom, launched an attack to get the boat back from Thai bases without notifying the Thai, which didn't go over very well indeed.

After the Mayaguez crisis, we were basically asked, or told, to get out, which we were doing anyway. So, a pretty ignominious portion of our special relationship there in April 1975. And there was a bit of drift for a while. None of us on any side of the equation knew what to do with the US-Thailand relationship at that point. We are sort of in a state of im-motion, no motion, just as is.

And then in December 1978, the Vietnamese invaded Cambodia, but for a whole variety of reasons that we're not going to get into here at this conference, there was an immediate ASEAN response to the vision of a military crossing a border and occupying another country in Southeast Asia, which is what the Vietnamese did in Cambodia. So, there was an ASEAN-led response to what happened in Cambodia, immediately supported by the Chinese, who were the supporters of one of the overthrown Khmer Rouge factions.

And the US realised that here was an opportunity for us to get re-engaged in a positive way in Southeast Asia without us telling everybody else what to do. There was already an ASEAN plan to get the Vietnamese out of Cambodia and restore Cambodian independence. So, what the US did was support the ASEAN-led plan, and we were one of a number of powers that were involved in the Cambodia peace process.

What I would say to you today is the fact that by that time, a number of important external powers were operating on the scene. Many people who weren't there at the end of World War II were back on the scene, including the Chinese and many others. That's normal. That's what's normal in this part of the world. The abnormal thing was from 1945 to about 1985 or so when the US was the big dog. That was not normal. As I said, a whole generation of American policymakers grew up thinking that was normal, and many are still recovering from the fact that we have to share this ever-expanding pie in Southeast Asia.

Anyway, the Paris Peace Agreement, which was a multinational operation, happened in October 1991, but without connection, it was immediately followed by the collapse of the Soviet Union. Remember that? That was in December of the same year. So, once again, the US was in a position of asking itself, "Where do we go from here in this relationship?"

What I would suggest is that at that point, roughly when I began my time serving in Thailand, others and I observed that it was a giant relationship with a ton of agencies and people operating, not just military but across the board. And yet, the ‘raison d’être,’ the reason for the relationship being there, was not really there anymore, meaning getting the Vietnamese out of Cambodia or getting the North Vietnamese out of South Vietnam. And yet there was this huge American presence, which has been commented on by the size of the embassy here. I guess after Iraq still and then Egypt, this is the biggest US Embassy in the world, and there are a couple of reasons for that.

One is it just grew, just grew over the years bureaucratically. I mean, it became an easy place to station people, whatever agency or department you were from. And the second part of the equation is, and was, the Thai government was okay with that. They were comfortable. I mean, duty-free diplomatic list. If you look at the diplomatic list, the US part of the overall diplomatic list is by far the largest. It was 19 pages long the last time I looked. Most embassies, at most of the other big embassies, have maybe four or five pages of actual diplomats on the list, including China and the UK and others. So, the US has still got the gigantic presence, and yet the comfort level is still there, I would say, on both sides, but still, you get this issue of ‘Is Thailand tilting toward China after all these years of being our special friend?’ And you heard this from several Thai speakers: Thailand does not tilt; they balance. They know how to balance. They’ve got away with it. Since the beginning of Siam in the old days, they always balanced with whatever was necessary to preserve Thailand’s territorial integrity and interests politically and economically, and they’re doing that now. Anytime their balance gets out of whack, they’ll fix it by themselves. They certainly don’t need Uncle Sam to point out in an unclassified report or Congressional hearings constantly that Thailand is in China’s pocket or things like that. These are silly things to say.

I come back again to my point: this situation is normal. We’re a normal, major, important partner of Thailand, but one of many that’s normal. And where do we go from here? I mean, I don’t see this Embassy getting any smaller, frankly, but I think various Thai governments to come are going to ask hard questions like: Is this really necessary? Do we really want to be the host to every single US agency that exists in the US government? About half of the people in the US Embassy in Bangkok are here for regional or even global responsibilities because it’s a good location and a friendly host government. About half, and the number continues to decrease, are here devoted solely to the bilateral relationship.

So, it’s a normal question for Thai governments to ask: is this really in our interest or maybe not? Maybe we should trim the sails a little bit. That question hasn’t been answered. That’s what’s going to be over the next ten years. That’s going to be the central question in US-Thai relations over the next ten years: how to calibrate it. We know what it is, we know what it was, we’re not sure what it’s going to be. Thank you,

Dr. Phuchphop Mongkolnavin

Thank you, Ambassador. It’s very important to set the scene. We have to know where we were in the past to know where we will be going in the future. So, all four acts have described to us how the relations between the US and Thailand have been over the years—some ups and downs and some different reasons for your presence here. And the size of the US Embassy is a testament to the fact that Thailand is an important hub. I of you think about resizing it in the future, I hope that it doesn’t affect the relations between the US and Thailand.

The next speaker is the AMCHAM vice president. I think in October, our prime minister addressed the AMCHAM general meeting in Bangkok. So, from AMCHAM’s economic and trade perspective what’s your opinion?

Mr. John Evans

Thank you. I'm going to start from an AMCHAM perspective, and I'm going to give just a tiny bit of history, not as much as Ambassador Boyce gave. I do want to recognise a very old friend that's here in the audience that I think everybody here knows, David Lyman. David is here, and David's father founded the AMCHAM.

I'm not as good at remembering all the history, but I know that David has been president of our AMCHAM several times and he continues in a role as an advisor to the board, on which I sit, and provides us with historical context and a sound grounding as we look at how to position AMCHAM for the future relationships of the US and Thailand.

So, from there, I'll say what AMCHAM is looking at and what we're doing. One of the things is the current president is the managing director of the Bank of America, Ms. Ornkanya Pibulldham She's also the first Thai woman that has been President of the Chamber. With her taking on that role at the same time that AMCHAM decided it needed to be more involved in advocacy with many different departments and ministries of the government, it has provided us with a key insight and a key entrée into many of those departments that, quite frankly, an American president would not have. That has positioned us really well as this new government has come into place.

Prime Minister Srettha's first public announcement was to the American Chamber of Commerce. When he presented to us, he focused on what you would expect. He focused on talking about trade and investment between the two nations. He also positioned some things that I think go to show Skip's point that there's no choosing of sides. There are no sides between the US and China, and Skip's point is that there's only one, that we're only one of a number of countries. So, during the prime minister's talk, he highlighted to the American community how the Japanese had been the largest and longest investment partners in the automotive industry, which some of the audience found a little bit strange. At the same time, the topic that he was talking about on the automotive side was how to create Thailand as a hub, not only for the automotive industry that it has now but how to move into electric vehicles with a bit of fervor and a bit of focus. At the same time, he contradicted himself and told us that the Japanese didn't like all the incentives that were going into EVs because of the number of combustion engines that they make here and that we should be prepared to apply for our Board of Investment applications before the end of the year. So, there were a lot of positive messages, but I'm focusing on one that was confusing, and I think that confusion is something that continues to happen in the American business community.

One of the things that Prime Minister Srettha just did is he headed to the US for APEC, and he provided some very good insights into how Thailand is going to focus on its trade and investment. Then, I think it was just yesterday that there was a ministerial discussion here with the Thai diplomats. He said that he was going to promote proactive foreign diplomacy focusing on trade, investment, tourism, and soft power. He expected his envoys to be customer-centric, which is a very interesting word. And when he went to the US, one of the things he did really well was that he positioned himself with a number of foreign companies that were looking at the region that Thailand is open for businesses, that it's willing to discuss Thailand as an investment destination, that there's been new leadership put in both the Board of Investment and the EEC, and that there will be new policies and both investment promotions and incentives coming out in January. And he sort of wet the appetite for the American investment community.

Now, my day job, when I'm not doing AMCHAM board stuff, is to advise companies on choosing their investment locations for the past 25 years. My firm has 13 offices across the region, and we've been instrumental in assisting many large US multinationals to make investments here. I am telling you this because those investors haven't necessarily focused on Thailand like they have in the past. You don't have to go back very far? Just 7-10 years ago, Thailand was still the location that most US multinationals thought they should first evaluate

because it was easy, and it is easy. That's one of the best selling points: Thailand is a great place to do business. When you put all the factors together, it ranks very highly. But are we competitive there? Are there the support networks? Is the political climate conducive to our investment? So, what has happened is that while Thailand was sort of the darling of the US investor, now, as Skip pointed out, it's just one of the locations, it's just one of the players.

So, when US companies look at trade and investment, they evaluate Thailand with a much more critical eye, and that brings me back to what Thailand needs to do. It does need to announce these new policies, and it needs to stick with the policies when it announces them. It needs to do a little better job at coming up with some of the policies, and I'll give you an example. One of the policies over the past 20 years, in one way, shape, or form, has been, "We want your regional headquarters here". It has had several different names and promotions from the Thai government, none of which have been very attractive compared to the other possible destinations for your regional headquarters. This is because of banking restrictions, the Foreign Business Act, and so on. We're launching a new headquarters business portal, but I can tell you, it's still not that attractive. So, if Thailand really wants headquarters to come here, and it's a great time – Ambassador Boyce was in Singapore for a long time, so much of the headquarters have moved from Hong Kong to Singapore, which is extremely costly and not necessarily the most efficient place to be – Thailand could take some of that investment. Still, it's not positioned well to do so for a number of other reasons.

And then, we were working for a company in the EV space this past year. They produce raw materials and process those for electric batteries. So, from my perspective, Thailand was a fantastic first choice because of the policies to promote EVs. Approaching the government here, the answer was, "Oh, this is a material. It's not EV, Therefore, it doesn't qualify for those incentives". And our response was, "Well, we understand that. But this is a \$1.4 billion investment that will produce all of the raw materials for those EV projects that you want to come from the US and elsewhere". That was lost at that point, as it wasn't understood.

Now, what I'm hopeful of is that the new government will be listening to that. It wasn't that the old government wasn't listening. I don't think they understood it. So, to sum up what I think, I think we're in a very critical and crucial time to promote Thai-US business. The AMCHAM is hoping that at the end of next year, the beginning of 2025, we will host an economic forum on US-Thai trade and investment and that it will focus on the sectors in the S-curve that Thailand is targeting. We're looking very much forward to helping support the growth of this economy and maintaining that strong commercial and economic relationship. Thank you.

Dr. Phuchphop Mongkolnavin

Thank you, Mr. Evans. That was very candid. Thank you for sharing your view with us. I can't speak on behalf of the government, but I'm sure we will try to do our best to make sure Thailand is attractive once again, and hopefully, we can continue our investment and business with American investors.

For now, may I move on to Mr Paul Chambers? Mr Chambers, you have written about ASEAN and the way Thailand should play its role in ASEAN and its relations with the US. As Ambassador Godec said this morning, Thailand is critical in this region. So, maybe some comments on that and how we can stay critical in this region? What's your view on the next ten years for us? Thank you.

Dr. Paul Chambers

Thank you very much. Before I start, I want to thank Ambassador Pradap Pibulsonggram and the members of The John F. Kennedy Foundation for having me here.

I will start with just a little historical as well if you don't mind. First of all, I think that Thai-US relations have been a function of the changing equilibrium over time as well as liberal

considerations. Once upon a time, Thailand and the United States had one of the closest defensive and economic relationships, determined by a post-1947 Cold War balance of power, anti-communist ideology, free market partnership, and assistance programs such as the Peace Corps. This linkage remained generally firm until the end of the Cold War. But Thailand's 1992-to-2006 elected governments adopted a more omnidirectional foreign policy, more of a hedging foreign policy, which has been more commonplace among Thai governments.

But after 9/11, counterterrorism helped Thailand and the US find new common ground. Thailand sent troops to Afghanistan and Iraq, while the United States invited Thailand to become a major non-NATO Ally. However, the post-Cold War world saw American policymakers give more priority to democracy and human rights considerations, which led Washington to strongly oppose Thailand's 2006 and 2014 coups. However, the rise of China, specifically after 2013 when Xi Jinping took power, reverberated across Thai-US relations now more than ever. As one senior US diplomat told me, Washington was doing a "tightrope dance" because Washington needed to balance geopolitical interests with democratic norms, something kind of hard to do.

The rise of China, then, could cause some difficulties for the United States in terms of relations with Thailand, as well as some differences. Now, after Washington's sanctioning of Bangkok due to the 2014 coup, Thailand increasingly turned to China for military aid, joint military exercises, and military education for Thai soldiers. There was sort of a tilting toward China right after the 2014 coup. At the same time, the United States was a little bit distant from Thailand because of that coup, and the Obama Administration, in particular, sought to distance itself from Prayut Chan-o-cha. Of course, we know that when Trump became president, he backed away from that policy, and Prayut was invited to the Oval Office. A lot of Trump's policy was interesting because you can see a sort of re-engagement with Thailand based upon military sales. For example, the US Striker military equipment replaced the Chinese VH1. When Joe Biden succeeded Trump in 2021, he maintained Trump's policy of getting closer to the administration of Prayut.

Why was this happening? Because the United States saw the new security considerations, the new kind of cold war in Southeast Asia, and the world that was occurring between the United States and China. Actually, over the last few years, there has begun the Defense Strategic Dialogues which has given way to the Thailand-US Strategic and Defense Dialogue. So, all of these dialogues have been important to galvanize US security relations. I'm concentrating on this because John just talked about the economic relationships.

In 2022, US-Thai relations further improved when Bangkok signed the US-led Indo-Pacific Economic Framework (IPEF), which has significantly improved economic relations between Thailand and the United States. Over this last summer, there have been more and more negotiations regarding the IPEF. Additionally, in 2022, Bangkok and Washington signed the US-Thailand Communiqué on Strategic Alliance and Partnership, covering 18 different issue areas, including economics, security, environment, energy, health, and more.

The arrival of Srettha Thavisin might produce a change for even better US-Thai relations. Both sides want something. The US rejuvenated its relationship with the more democratic Thailand in the face of a rising China. As Ambassador Godec mentioned earlier, this presents a real opportunity for both Thailand and the United States. This is the first government in 20 years where the United States has a chance to reset relations. For Srettha, increased US trade and investment can improve Thailand's economy and strengthen its security relationship with Washington. Thus, one of Srettha's first moves was a visit to the United States, which included Thailand's Armed Forces commander. The unofficial meeting with US President Biden led to what appeared to be a renewed Thai-US commitment to greater trade, investment, and security, as well as other areas of cooperation. This meeting was further bolstered

by a recent meeting in San Francisco and Prime Minister Srettha's invitation for President Biden to visit Thailand.

It's important to note that Prime Minister Srettha has already met with both Xi Jinping and Vladimir Putin. This does not suggest a sudden alignment with the United States, but rather, there is an ongoing hedging and recalibration of the idea of creating balance among all sides, which aligns with Thailand's foreign policy. Nonetheless, the United States can and should try to work harder with regard to the Communiqué on Strategic Alliance and Partnership. For the future, it needs to be more than simply a talk shop. We need to build more than a toothless talk shop because if all of the plans of the Communiqué can become more substantial, then the dialogue can become more substantial. That's why we have to remember all the stakeholders involved in US-Thai relations, which extend beyond state-to-state interactions to businesses, civil society, post-COVID health considerations, energy, and more. This year, the United States-Thailand Caucus was established in the US Congress to boost relations and build a better commitment to opportunity between the two countries. I believe this presents a grand opportunity. As these series of dialogues continue, the strategic dialogue, the economic or business dialogue, the more they are enhanced. This is probably the way of the future.

Finally, I want to briefly mention ASEAN, as you requested. I commend the Biden Administration for really making an effort at multilateralism following the Trump era. The US support for ACMECS, the US support for the ASEAN Outlook on the Indo-Pacific, ASEAN-US cooperation, and Mekong-US cooperation all of these efforts are important to enhance US-Thai relations. And for anything else, let's wait for Q&A. Thank you very much.

Dr. Phuchphop Mongkolnavin

Thank you, Mr. Chambers. Your talk was very interesting. You reminded us that our relationship now goes beyond just state-to-state interactions. There are many other factors and actors involved in moving this relationship forward. You also commented on the US playing a more prominent role in multilateralism, particularly supporting ASEAN and subregional collaborations, as well as the IPEF and Indo-Pacific.

We've covered political, economic, and other regional issues related to Thai-US relations. Everyone would agree that there's room for improvement, but there are also challenges we need to address to move our relationship forward. Perhaps some of the audience would like to ask you some questions. We only have half an hour left, so let's start with you, sir. Please identify yourself before asking your question.

Assoc. Prof. Dr. Fredric William Swierczek

Thank you. Hi, I'm Fred, and I'm from the Thammasat Business School, Global Executive MBA program. One of the things I think is missing in terms of Thai-American relationships is people-to-people. This has been government-to-government or government-to-business. The issue then is, essentially, communication related to the development of friendship, which requires mutual understanding. I don't see much American influence anymore. I will give two examples. One comes from the embassy. Looking at what they have done in terms of community development or other people-to-people activities, I saw one, event from Chiang Mai giving equipment, medical equipment, and educational equipment – very good, but what else? The other example was from the Chambers. The Chambers has recently done CSR and given 91 awards, but what about the impact of those awards? There's not much detail about those. Those are all examples in terms of soft power and influence that I do not see taking place and should be taking place.

A little bit of history: in 2014, Thai appreciation for the United States was 73%. I don't know what it is now. In 2018, the Asian Foundation did a study of Thai youth, and the majority

of Thai youth did not trust America. These are all examples of not really stimulating the influence, the ideals that Dr. Thanat was really committed to in terms of the JFK Foundation or even what John F. Kennedy was in terms of ideals. So, what can we do more related to people-to-people in terms of Thai-American friendship? Thank you.

Mr. John Evans

Thank you for that question. It was very much needed. First, I will talk just from an American Chamber perspective. I agree with you that there have not been as many cross-cultural events with the Embassy or with the Chamber. Part of that was due to the COVID interruption. For example, the US Independence Day Picnic was cancelled. Those types of initiatives are now being reviewed by the board, and we're looking at relaunching that picnic, as well as some cross-cultural events. There was a recent celebration of the 190 years of relationship through the Treaty of Amity. There was Embassy, Bangkok governor, and AMCHAM-supported tree planting, both at the embassy grounds and a public park here in Bangkok. So, there are some of those initiatives going.

For the scholarship fund, I would be happy to provide anyone with details. The Chamber Foundation and the ATF have sponsored more than 3,000 students for four-year degrees. So, these are Thai students from marginalized communities who need financial support and have been sponsored by the generosity of the AMCHAM members to finish their four-year degrees. Just this past year, that program evolved. We looked at what were some of the big needs here. Of course, knowledge workers and technical skills are needed by the Thai economy to support its move into value-added manufacturing and the S-curve that it's targeting. So, the Chamber started a scholarship fund for technical school graduates. This is our first year. We are launching it now, and we see it as a vehicle to help provide these scholarships and then workers for those member companies that are helping to sponsor it.

I'd like to add something else. I know, Doris, you have a cohort of Fulbright here. I'm sure I know there's at least one, if not many, Peace Corps persons here. There have been many internships from US universities that were interrupted by COVID-19 and are being relaunched. USC would be one of them. Indiana is another. And then I'm going to put on my hat, "I'm the chairperson of Princeton in Asia". "Princeton in Asia" is a 125-year-old organization that organizes immersive experience fellowships across Asia for postgraduates from universities in the US. It has specifically focused on Asia-US cross-cultural communications and education.

One of our next speakers, Josh Morris, here, in the front, was a participant, an alumni of "Princeton in Asia" as I am, which is what brought me to Thailand. We will be celebrating our 50th anniversary of having fellows in Thailand. We are now rebuilding that organization after COVID-19 interrupted us. We had just under 150 fellows across 22 countries in Asia. We're now back up to 45. If anyone wants to learn more about this, this is a great example because we have many fellowships here, cross-cultural immersion, and the exact thing I think that we should be focusing on from a soft power position. Thank you.

Ambassador Ralph Boyce

I also applaud the question. Thank you for asking it and adding it to the agenda here. I have an anecdotal response. In the 90s, when I was posted here, I went to an event at the American University Alumni Association. I didn't realise what the theme was at the time, but apparently, everybody was told to come and be able to recount their favourite memory from studying in the US, and there were hundreds of people there. One after another, got up on stage and did very, very well-done, practised, obviously very emotional and wonderful recollections of their time in the US. And it occurred to me as the evening went on that none of them had been selected by the US government or any of the US foundations. They were all self-selected. They all decided to go study in the US back in the 50s and 60s. And that was one thing that had occurred

to me, that we had no real control over who went. They went because they wanted to, and they decided on their own. I thought maybe this could be a little better organized. We could get even better participation. The second thing I noticed was that I was the only US embassy member at this particular dinner. There had to be some kind of a link between the AUA and the embassy, which was lacking at that time. I have no idea what the current situation is. The second anecdote I have is when I went to Indonesia in 1998. The US government was searching for ways to go into the post-Suharto period and enhance its relationship with Indonesia. We had to design a bilateral economic assistance program essentially from the ground up because Indonesia had been graduated from aid much like Thailand was in the 90s at around the same time.

My thought was, I knew there was a number floating out there in the billions that we were supposed to put a whole bunch of programs together for Indonesia, and I thought, "Let's put them all in scholarships". It's easy, a lot easier to manage. Let's just have a really good, rigorous selection process and send hundreds and thousands of Indonesians to the US to study and replicate that experience that those ties, who all were self-selected, had in the previous generation. Naturally, that was a dream that didn't get realized, but my initial response was education. It is the gift that keeps on giving: a four-year stint in the US or a postgraduate or whatever that's there. That's an investment that's been made for a lifetime.

Dr. Paul Chambers

To Add to that, I think education certainly is the gift that keeps on giving. Let me give you an example from my own university, Naresuan University, which is a provincial university. Students at Naresuan University rarely have a chance to really move out to the international world. But thanks to the Thai-United States Educational Foundation, my university received a Fulbright researcher who did his research. While he was at my university, he taught all of us about his expertise on Model United Nations, in which our students could simulate the United Nations. These were poor students, and they did so well that they were accepted into an international conference in Japan. They, students who never would have had the chance to do that, were able to go there. Education is really the way to go, if we want to go people-to-people.

Mr. Notachard Chintakanond

I'm Notachard Chintakanond and I'm an executive director of international affairs at the National Broadcasting and Telecommunication Commission. And for your information, I'm the sole son of Dr. Anucha Chintakanond, and that makes me a descendant of a member of the Free Thai Movement.

I'm the father of a 15-year-old boy studying in an international school here in Bangkok, and I would say the opportunity is there when you talk about youth and people-to-people relationship because my son studied at a British school, Wellington College Bangkok. However, I would say that many teenagers these days are Americanised and they dream about going to America for a university or a master's degree. Studying in the British system, they are very structured: uniforms, rules and regulations and everything. I think that the obstacles or the fear are on the parent side. What we are worried about now is the Asia-hate movement.

So my first question would be, what direction will this take? As a parent, we can't help but worry if our kids are there in the US and the Asia-hate movement is very strong; it happens to the people on the street. For the organization or for the government, yes, we have good relationship. But when you walk on the street, you can't control it. So, perhaps that will be my first question, how do you think we can solve it, or would it get better?

The second question would be about my work. Dr Paul Chambers mentioned IPEF, so my question would be: we see the US election coming, and what if the result of the election is that the Republicans get into office again? As we saw in the past when Donald Trump took the

presidency, the TPP was killed. Would it be happening again to IPEF? If that is the case, we can plan our work accordingly.

Dr. Paul Chambers

I really hope Trump is not re-elected, so now you know what I think. But I think that the inertia of US-Thai relations will continue beyond this man named Trump. And if he gets four years, that's four years. I have to give you the worst-case scenarios, right? But regardless of what he tries to do, like when he disengaged the United States from TPP, the inertia is against him anyway. He might try to disengage for a little bit, but what comes after him will re-engage, and then he's out anyway because he only gets two terms. Well, I'm not gonna think about the 2024 election.

Mr. John Evans

I'll address the Asia-hate question. I, too, have a young daughter who's 16, not a son, in an international school here. Her entire life has been focused on going to school in the United States for her university days. And the issue of Asia-hate has now come up, of course, at her school with the incidents in the US. She turned to me, and she said, "Dad, is it safe?" And it's a very good and serious question, and unfortunately, there's no clear answer. You asked a question on a political and economic issue on IPEF. Unfortunately, in the US, we've lost a lot of civility. While this wasn't caused by Donald Trump, he certainly exacerbated it while he was in office. The issues of bias and racism, whether it's on race, religion, or gender, are very real. Now, what is on the good side of that is that the number of incidences is actually very, very small. Because they get quickly picked up by the media, they get pushed left or right depending on how it can be politically used. So, I think it's a very serious consideration of when you're looking at putting your child in school. I just did two university tours in the US. I was at one university with my daughter, and we were walking along during the tour, and I thought, "What a fabulous place, it has everything she wants," and she turned to me and said, "Dad, I can't go here," and I said, "Honey, why?" And she said, "Look around," she said, "There are no Asians, just, there's no diversity," and I said, "Oh, got it, okay, understood." So, I think a lot of it goes back to how you are going to choose those schools, big city, small city, college town, big school, small school, the environment where it is, its reputation. I can give an example of two liberal arts schools that we visited in my home state of Minnesota, Macalester College. It is a very highly-ranked school, extremely liberal, and a very good place for diversity. Another one, which is almost as equally good, is St. John's, a very conservative school. It's different. So, my answer would be that you need to spend time with your son, looking at the environment in the school and figuring that out.

Rose Marie Wanchupela

Good afternoon. My name is Rose Marie Wanchupela. I'm the director of Rose Marie Academy in Pakkret, Nonthaburi. I'm also the representative of ITEP, the International Test of English Proficiency. It's so nice to be invited here today, and I want to share. But I'd like to stand where I can see everybody, so can I come up front? Okay, thank you.

Being an English teacher, we've been taught we have to speak to our audience, so here I am, bigger than life. Let me start by saying that I met President Kennedy when he was a Senator. I was studying at Syracuse University, and Senator Patrick Moynihan took some of us to Washington for a week, and that was back around 1958 - 1959. John Kennedy was a Senator of Massachusetts. We got to speak with him and Vice President Nixon and Erik Seide, member of the Supreme Court. When we met John Kennedy, there was something about his charisma. If you spoke to him, he looked directly at you. He didn't have eyes for anybody else in the room

except the person asking the question, and he had gorgeous blue eyes. So I became enthralled with John F. Kennedy. I went home, and told my father, who was a local Republican,

“Dad, I’m going to vote pretty soon, and I’m going to vote for John Kennedy.”

“But he’s a Democrat.”

“Yes, Dad, but he’s a wonderful man.”

“What’s wonderful about him?”

“Well, Dad, he’s going to help the miners in West Virginia. He is going to get them out of poverty.”

“Alright, well, maybe they should go somewhere else.”

Anyway, I did join. He started the Peace Corps, as you know, and I came to Thailand as a Peace Corps volunteer. Quite a few of us here are Peace Corps volunteers. So, I’ve been in Thailand for quite some time, and I am a dual national. I’m American, and I’m Thai. There is one issue that has been a burning issue for me for many years. No one’s talked about it today, Mr. Evans. You didn’t talk about this issues when talking about Americans doing business in Thailand. The issue is corruption. Now, this issue comes and goes, and it’s an issue we don’t like to talk about. It hasn’t come up in any of our discussions today. But I believe, for Americans to do business in Thailand, it’s illegal if they are involved in corruption. Am I not correct? It’s against the law. It’s against American law. Now, how do you get around that if you’re an American businessman? We talk about it, we talk about it, and then we don’t talk about it. To me, it’s the elephant in the room. I went to a meeting some years ago where they brought experts from Hong Kong who talked about how they had gotten rid of corruption in Hong Kong. And I thought, well, why don’t you come and help us? So, I think for Thai people, and people in the government, bring in some experts, let’s solve this problem. Thank you.

Mr. John Evans

Do you want to know how we solve corruption? First of all, you are 100% correct that anyone doing business, even if it is done on an internet platform that’s hosted in the US so there could be two types. If they’re involved in corruption, they’re in violation of the Foreign Corrupt Practice Act. So, I’m going to make two comments.

One, I think it’s a very difficult issue to solve. One of the things that Ambassador Boyce and Dr. Chambers may disagree with is the US has actually done a pretty good job of institutionalizing corruption. If you look at how our political and business communities operate, it’s actually not that much different, unfortunately, than Thailand. So, I don’t think it’s just a Thailand issue. I think the US has the same issue. But from a business practice perspective, I can tell you that you can do business in Thailand without being involved in corruption. American companies do it every single day, and they make the conscious choice to not be involved in the Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) violation by just not doing business in areas where they would have to participate in the corruption. There are lots of opportunities to not take part in it.

That’s not an argument that it isn’t a big problem. It is a problem. Tomorrow, I’m going to be at an event where they’re talking about anti-corruption policies and how adhering to them can actually increase the top line and bottom line of your business. I’m very interested to hear that. So, I think people are looking at it, and there are some solutions. It’s not an easy one.

Dr. Anuson Chinvanno

I’m the director of the ISC, which is one of the organizers. I just want to make two very short comments because I think there were very important comments made by our panelists.

The first one was by Ambassador Boyce, and I think this is something that a lot of people don’t realize. He said the current state of our relationship was the normal state of our

relationship. I think a lot of people, especially in Thailand, sometimes look at diplomatic relations as a sporting event. If you support one, then that means you don't support the other. So, it's like boxing or it's like a football match, which I think is very strange anyway. As a former diplomat, I keep telling people that in diplomacy, there's no black and white, it's always grey, whether it's very grey, dark grey, or light grey. So, it's noteworthy for the ambassador to point out that what we are doing now is actually normal, and I think people should realize that.

The second point: there's a comment about tilting. A lot of people have talked, even in the morning, about us tilting towards China. I also keep telling people that it depends on where you stand. Because if you, especially the US, in the last ten years because of the coup or whatever, moved away, due to that reason, from your angle, it would look like we moved closer to China, even though we may be standing in the same place. It's perspective, and I think this is the original meaning of perspective when you use it in architecture. It depends on the space and angle between the objects.

Ambassador Ralph Boyce

Before I went to Indonesia in 2001, a very senior US official, I'm not going to name him or her, said, "You got to get out there and stop the Chinese; they're eating our lunch! The emergence of China is a big deal". And I said, "It is not the emergence, it is the reemergence, okay? Number one.

Number two, the pie's getting bigger. There's room for us to have a bigger piece too. But what you are discussing is we have to up our game because the Chinese no longer... they don't have bad tailors, and they don't speak poor English, and their initial foray into diplomacy after the Cultural Revolution, those are history. They've got first-class diplomats. We have to be just as good as them."

Dr. Phuchphop Mongkolnavin

Alright, we ran out of time now, so maybe just one last comment before we closed this session. We have heard all the comments from our distinguished speakers as well as from the floor. I think there are some lessons to be learned from our relationship and how to take them into the future, as well as some opportunities that wait for us so that we can have better relations.

Just one last question before we finish this roundtable. A few years ago, The John F. Kennedy Foundation of Thailand also co-sponsored the event 'Great and Good Friends,' which was co-hosted by the American Embassy in Thailand. So, to close this session, are we still going to be great and good friends with America in the next ten years, 20 years, or forever?

Dr. Paul Chambers

I certainly think so. I saw that exhibit that Glyn Davies, the US ambassador then, was able to kick-start. This Great and Good Friends certainly reflects the fact that Thailand and the United States' people-to-people relations are quite intact. Certainly, China and other countries are also expounding upon their relationship with Thailand, but the United States also makes that effort. That's certainly what his campaign was all about. Thanks.

Mr. John Evans

I would be very short. While the current US Administration is re-engaging, and they are going to make a few mistakes, and they've done that, they've put a very capable and experienced diplomat, Ambassador Godec, here. That's a show of commitment. From a business perspective, I see nothing but an upside in the relationship. To the earlier question, as we engage in soft power and cultural exchange, those relationships just get stronger.

Ambassador Ralph Boyce

Yes, it's possible.

Dr. Phuchphop Mongkolnavin

Well, thank you very much. On that note, thank you to all the speakers for this session and to the entire audience. So, stay tuned for the next session with younger speakers, new issues, and new dimensions for Thai-US relations. Thank you very much.

“ศักยภาพในการก้าวไปข้างหน้าของความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกา: มุมมองภาคประชาชน”

วิทยากร

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติ ฤกษ์¹²

คุณโจเซฟ เดวิด มอริส¹³

คุณนพพันธ์ พ่วงภักดี¹⁴

คุณพิชานา ลิมนุกาญจน์¹⁵

คุณกวิสรา สิงห์ปลอด¹⁶

ผู้ดำเนินรายการ

คุณทิพฟ้าณี เชน¹⁷

คุณทิพฟ้าณี เชน

สวัสดีค่ะ ทิพฟ้าณี เชน เป็นเลขาธิการของสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย หรือ ASAT วันนี้ต้องขอบคุณท่านทูตประดาปที่เชิญเรามาร่วมจัดงานกัน

สำหรับเวทีนี้ เรามีวิทยากรหลายท่านที่น่าสนใจมากๆ ขอแนะนำจากขวาไปค่ะ คนแรกน้องมายยูค๊ะ หรือ กวิสรา สิงห์ปลอด ถ้าใครรู้จัก ต้องฟังเพลงมาหมดแล้ว น้องมาจากวง BNK 48 ค่ะ แต่ถ้าถามว่าน้องเกี่ยวข้องกับอวกาศอเมริกา เดียวจะให้มายยูเล่าให้ฟัง แต่แอบเล่าให้ฟังก่อนว่ามายยูได้ไปเข้าค่ายแลกเปลี่ยน astronaut กับ NASA

ส่วนวิทยากรท่านที่ 2 ถ้าประมาณปี 2018 ทุกคนดูข่าวจะต้องเห็นหน้าคุณ Joshua Morris อยู่แน่ๆ เพราะว่าคุณ Joshua อยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 1999 และทำธุรกิจทั้งด้านการท่องเที่ยว การกีฬา hiking และ caving แล้วช่วงปี 2018 ที่มีข่าวของทีมหมูป่าติดถ้ำ คุณ Joshua Morris เข้าไปเป็นหนึ่งในกลุ่มล่ามที่ช่วยประสานงานต่าง ๆ ตอนนั้น คุณ Joshua มีบริษัท Chiang Mai Rock Climbing Adventure ฉะนั้น ถ้าใครสนใจเรื่องการท่องเที่ยว เดียวจะมาคุยกับคุณ Joshua กัน

ท่านที่สาม ถ้าใครชอบอาหารสไตล์ New York ที่มีการแปลงรสชาติให้เหมาะกับปากคนไทย ขอแนะนำเซฟบิง หรือคุณนพพันธ์ พ่วงภักดี เป็นเจ้าของร้าน Chef Bing Pizza ขอโฆษณาให้เลยนะค่ะ อยู่ที่ซอย

¹² ผู้กำกับภาพยนตร์

¹³ ประธานบริษัท เชียงใหม่ ร็อคไคลมิ่ง แอดเวนเจอร์

¹⁴ เจ้าของร้าน Chef Bing Pizza

¹⁵ มีสไทยแลนด์เวิลด์ 2561

¹⁶ ศิลปินกลุ่ม BNK48

¹⁷ เลขาธิการสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย

ร่วมฤดี 2 เป็นรสชาติ New York Pizza ที่ทำให้ถูกปากคนไทย มีทั้งรสหมูย่าง รสชีสต่างๆ วันนี้อาจจะไม่ได้มี Pizza มาให้ชิมกัน แต่เราสามารถไปหาเซฟที่ร้านได้

วิทยากรท่านที่ 4 คุณนิโคลีน หรือชื่อจริงคือคุณพิชภา ลิมนสุกาญจน์ เป็น Miss Thai New Year USA 2014 / Miss Teen Asia USA 2014 / Miss Thailand World 2018 แล้วก็ร้อง Miss World 2018 ยินดีมากๆ ที่คุณนิโคลีนมาร่วมกับเราวันนี้

เริ่มคำถามแรกกันก่อนเลย เราฟังกันมาแล้วในเรื่องของความสัมพันธ์ไทย อเมริกา อยากจะให้แต่ละท่านเล่าถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ Thai-USA ที่สร้างความประทับใจ หรือมีความเกี่ยวเนื่องกันมีอะไรบ้าง

คุณกวีตรา สิงห์ปลอด

ก่อนอื่นก็รู้สึกเป็นเกียรติมากที่ได้มาในวันนี้ เมื่อ 1-2 ปีก่อน ช่วงปี 2021 BNK48 คือมายูกับพีเมอปรามมีโอกาสได้ไปเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Space Camp ที่ร่วมงานกับทาง NASA เลยได้เดินทางไป Huntsville , Alabama เดินทางไปเกือบ 2 สัปดาห์

โครงการ Space Camp เกิดขึ้นได้จากพี่กฤตที่ทำงานอยู่กับ Gistda แล้วก็มีการทุน ค้นพบนักบินอวกาศไทย เป็นโครงการที่อยากผลักดันให้นักเรียนเยาวชนไทยที่มีความรู้ความสามารถ หรือความสนใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์อวกาศได้มีโอกาสไปเข้าใกล้อวกาศมากขึ้น

ตอนไป Space Camp ครั้งแรก ได้ทำเป็น Vlog ลงใน YouTube เพราะการที่เขาเชิญ BNK ไปเพราะอยากให้เป็นการกระบอกเสียงในฝั่งด้าน Art โดยอยากให้ STEM กับ Art มาแมทช์กัน ตอนนั้นได้ไปหลายที่มากเที่ยวที่ Huntsville ซึ่งเมืองนี้ขึ้นชื่อว่าเป็น Rocket City หรือเมืองแห่งจรวด ทุกๆ ที่ในเมืองจะมีทุกอย่างเกี่ยวข้องกับ Space, Astronauts ตื่นตาตื่นใจ ไม่น่าเชื่อว่าจะเล่าเรื่องอะไรก่อนดี

สิ่งที่ประทับใจคือ มีโอกาสได้ทดลองทำจริง ทำงานกันเป็นทีม จำลองการซ่อมดาวเทียม ตัว simulator ต่างๆ ถ้าทุกท่านอยากลองชมสามารถไปดูได้ที่ Vlog ในช่อง BNK48 ได้ลองเป็นตำแหน่ง FDO, EVA Guide (Extravehicular Activities Guide) หรือ Pilot คือจะมี simulator หลากหลายมาก รวมทั้งการดำน้ำ scuba, hiking ที่ Monte Sano State Park ได้เดินป่า ได้ทำอะไรหลายๆอย่างที่ไม่เคยทำ ได้ดู Planetarium ซึ่งใหญ่มากๆ เมืองไทยก็จะมีห้องฟ้าจำลอง แต่ที่นั่นเรียกว่า K Digital Dome ซึ่งมาอยู่กับพีเมอปรามประทับใจมาก เพราะเหมือนเราได้เห็นอวกาศจริงๆ ตอนนั้นคือเสียน้ำตาเลย เพราะมันตระการตา ดีใจที่มีโอกาสได้ไป แล้วได้ไปชิมอาหารชอบ Hamburger เนื้อมาก ทานที่สวนสาธารณะข้างๆ Camp เลยค่ะ เป็นบรรยากาศที่น่าประทับใจมาก ได้เจอกับผู้เชี่ยวชาญมากมาย และได้เจอคุณ Dan Irwin เป็นผู้อำนวยการของโครงการ NASA SERVIR ได้พูดคุยกัน และคุณ Dan ได้มาทำงานที่ไทยหลายครั้ง เร็วๆนี้จะมี เปิดรับอีกครั้ง ช่วงปี 2025 อีก 2 ปี ข้างหน้า

คุณทิพฟ้าณี เชน

อันนี้อาจจะเล่าให้ฟัง ผากโฆษณาถ้าเกิดใครสนใจด้าน STEM and Art สามารถสมัครมาโครงการนี้ได้จริงๆแล้วความสัมพันธ์ไทยอเมริกามีโครงการแลกเปลี่ยนเยอะมากเลย ที่มายูไปก็เป็นหนึ่งในโครงการที่เกี่ยวข้องกับด้านดาราศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ แต่ว่าก็ยังมีอีกหลายโครงการ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การแลกเปลี่ยน หรือการทำงาน ขอขอบคุณมากๆค่ะ

เรามาคุยกับคุณ Joshua กันต่อค่ะ ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย Can you tell us a little bit about your experience in Thailand and how you adapted สิ่งที่มีความน่าสนใจของอเมริกามาใช้กับเมืองไทย ประสบการณ์เป็นยังไงบ้างในช่วงประมาณ 20 กว่าปีที่อยู่ไทยมาค่ะ

คุณโจเซฟ เดวิด มอริส

ขอบคุณมาก ที่ชวนมาร่วมงาน รู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มาแชร์ประสบการณ์ที่นี่จริงๆ ผมได้ไป Huntsville เหมือนกัน ไปสำรวจถ้า เพราะว่า ที่ Huntsville เป็นจุดที่ popular ในการสำรวจถ้า สมาคมแห่งชาติของการสำรวจถ้าก็อยู่ที่นั่น เลยได้เคยไปฟรีเซนต์เกี่ยวกับทีมหมูป่าที่นั่นหลังจากที่เหตุการณ์เกิดขึ้น

สำหรับตัวผมเอง ผมมาเมืองไทยเมื่อ 24 ปีที่แล้วในโครงการที่คุณจอห์นพูดถึงที่เรียกว่า Princeton in Asia ผมมาเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ ที่มหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งตอนนั้นจะเป็นหนึ่งในการแลกเปลี่ยน เพราะว่าที่มหาวิทยาลัยพายัพ รัฐบาลอเมริกามาให้ทุนค่อนข้างมาก และมีความสัมพันธ์ค่อนข้างดีระหว่างอเมริกากับไทย

ตอนแรก ผมเข้าใจว่าผมจะมา 1-2 ปี แต่สุดท้าย 24 ปี ก็ยังไม่ได้กลับ เมื่อประมาณ 21 ปีที่แล้ว ผมเป็นนักบินหน้าผาแล้วก็เรียน อาจารย์ ผมเห็นว่าเมืองไทยมีอุตสาหกรรมบินหน้าผาเริ่มต้นที่จังหวัดกระบี่ เช่น ที่ อ่าวพระนาง อ่าวไร่เลย์ จะมีนักท่องเที่ยวไปบินผา แต่ตอนนั้นคือ ยังไม่ค่อยมีคนไทยบินเท่าไร ส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น คนไทยที่จะบินก็จะเป็นไกด์ ภรรยาของผมเลยเห็นว่า อาจจะมีความเป็นไปได้ที่จะหาวิธีเปิดกิจกรรมนี้ให้เป็นอะไรที่คนไทยได้ ออกไปสัมผัสกับสถานที่ธรรมชาติ เรา กลับมามองสถานที่ธรรมชาติเป็นอะไรที่ควรระวังปกป้อง เราก็เลยไปเปิดทัวร์บินหน้าผาที่เชียงใหม่

ตั้งแต่แรกเราเห็นว่า ต้องพยายามช่วยสร้างมาตรฐานให้ดีขึ้น เรื่องความปลอดภัย เพราะความปลอดภัยเป็นเรื่องที่เราจะเจอบ่อย ถ้าไปถึง 2 sessions เมื่อเข้ามีการพูดถึงเศรษฐกิจ หรือว่าราชการ และส่วนมากรัฐบาลเวลาเจอปัญหา ก็จะบอกว่าเจ้าหน้าที่ไม่พร้อม อันตราย ไม่ปลอดภัย เลยไม่ให้ทำ แต่จริงๆ จากที่ผมเห็นนะ ผมเกิดที่เมือง Utah ซึ่งคล้ายๆกับ Huntsville Alabama แต่อยู่ทางตะวันตก เมืองจะอยู่บนภูเขา อุตสาหกรรม outdoor หรือ outdoor industry อุตสาหกรรมเชิงนิเวศก็เพิ่งมีข่าวออกมาปีที่แล้วว่า เศรษฐกิจ outdoor ที่อเมริกามีมูลค่าประมาณ 4 ล้านล้านบาท เฉพาะเศรษฐกิจ outdoor ซึ่งในสิบปีที่ผ่านมาโตขึ้นในเรท 4.8% แต่เศรษฐกิจของอเมริกาในปีที่ผ่านมาโตแค่ 1.8% outdoor industry ที่ อเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น ออสเตรเลียกำลังโตขึ้นเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นเป็นโอกาสของไทยเหมือนกันที่จะนำรูปแบบนั้นมาใช้ที่นี่ ถึงแม้ว่าโควิดจะทำให้เราลำบากขึ้น แต่ก็ช่วยให้หลายๆคนเปลี่ยนจากการไปเที่ยว shopping mall เป็นอยาก

ออกข้างนอก เราจึงเห็นการขยายตัวของอุตสาหกรรมวิ่ง trail ปีนหน้าผา สำรวจถ้า โรงยิมปีนหน้าผาใน กรุงเทพฯ แค่นี้ที่ปีผ่านมา เปิดปีละยิมเลย

เราเริ่มเห็นว่ามีโอกาสที่อเมริกากับไทย จะได้มาแชร์ประสบการณ์ตรงนี้เพื่อช่วยอุทยานแห่งชาติ หรือ ป่าไม้ สถานที่สาธารณะต่างๆ พัฒนาสถานที่ธรรมชาติเพื่อเศรษฐกิจใหม่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ชนบท ถ้ามีกิจกรรม วิ่ง trail เดินป่า ปีนหน้าผา สำรวจถ้าเข้าไปในชุมชน ท้องถิ่นก็จะมีรายได้ อาจจะไม่ต้องแบ่งโกด์ก็ได้ โกด์มาจากที่อื่นที่เขามีประสบการณ์ แต่ท้องถิ่นจะได้เปิด guest house มีผัดกระเพราขาย มีอาหารอร่อย เครื่องดื่ม ขาย

สุดท้ายที่เราเห็นในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศและกีฬา ยกตัวอย่างที่เชียงใหม่ ก่อนโควิดมี นักท่องเที่ยวประมาณ 13 ล้านคนต่อปี ซึ่งในจำนวนนี้ โดยเฉลี่ยจะอยู่ในเชียงใหม่ไม่เกิน 2.95 วัน ใน 2.95 วัน เขาจะไปกาดหลวง ดอยสุเทพ ปางช้าง ท้องถิ่นที่อยู่รอบข้างสถานที่เหล่านี้แทบจะไม่ได้แตะ 13 ล้านคน เหล่านั้น แต่ถ้าเรามองสถานที่ปีนหน้าผาที่อยู่ห่างจากเมืองประมาณ 50 นาที จะเห็นว่านักปีนผาส่วนมากจะ อยู่ที่นั่นไม่ต่ำกว่า 6 วัน และมักจะอยู่ในที่ชนบท ใช้จ่ายในหมู่บ้านประมาณวันละพัน ซึ่งจากข้อมูลที่เรามี แค่ หมู่บ้านเล็กๆที่อยู่ห่างจากเชียงใหม่ที่ไม่มีอะไร นอกจากหน้าผากับถ้ำ มี 5 พันคนไปเที่ยว โดยเฉลี่ยอยู่คนละ 6 วัน ก็เท่ากับ 30,000 วัน แล้วก็จ่ายวันละพัน ก็เท่ากับ 30 ล้านบาทเข้าหมู่บ้านเล็กๆ ที่ขายกับข้าวแบบจานละ 30 บาท จึงเป็นอะไรที่มีอิทธิพลค่อนข้างมาก ซึ่งคนที่ไปอยู่ 5 พันคนนั้นก็มีคนอเมริกาเยอะมาก เพราะว่าคน อเมริกาถ้าไปเที่ยว แล้วหลังจากโควิดก็เป็นกลุ่มแรกที่กลับมาเที่ยว เราเลยจะเห็นแบบนี้บ่อย

คุณทิพฟ้าณี เซน

ขอบคุณมากค่ะ จริงๆ แล้วอันนี้น่าสนใจมากเลยที่เราใช้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เรามีอยู่แล้ว มาทำให้เราดึงดูดนักท่องเที่ยวใหม่ๆเข้ามาได้ และสร้างเป็นเศรษฐกิจที่เข้าถึงในชุมชน คือไม่ได้อยู่แค่ในตัวเมือง

Next, Chef Bing, what do we do?

คุณวพันธ์ พวงภักดี

สวัสดีครับผมชื่อวพันธ์ I'm going to speak in English because I think faster in English. My Thai isn't so strong. I was fortunate to be born in Thailand. I moved to New York when I was about 16 years old and lived there for about 30 years. I started cooking professionally in New York City. New York City is pretty much the Mecca of the culinary industry. Like anybody who wants to cook professionally, they want to cook in New York City or France. And I was fortunate enough to be given the opportunity to work with some really prestigious celebrity chefs, really talented chefs, back in New York City. Things got a little hectic when I was in New York. And I was blessed enough to have a second chance to restart my life here in Thailand. I moved

back here about six years ago. And, I knew I was going to do some type of business dealing with culinary industry, whether a fine dining restaurant or just something else.

When I got here, I realized that the people really love Italian food. I think when they picture pizza, they automatically reference Italian pizza. So, being from New York and loving New York-style pizza, I decided to pursue it, not knowing how difficult it was going to be. I didn't really think pizza was going to be that difficult. I thought, how hard could it be? But it took me about a year of recipe testing. I'm not speaking too much because my Thai is not as great as Joshua's here, but we opened our doors for pizza in Kao Sarn, in my dad's Buddhist bookshop.

We opened right at the beginning of Covid. We focused on opening a pizzeria to Thai people rather than specifically catering to the expats. And, I think what we could do as a whole in the industry, as far as the food industry, is all about education. Coming from New York, there's a difference; we were taught a different way, and there's a different mindset. In training, my biggest thing in a restaurant is training the staff and seeing that they really get it. You could train somebody to bake a pizza, you could train somebody to make the sauce and to open it, but if their mindset isn't like with the goals and the intentions you have for your business, it will be very hard to succeed. And that's pretty much it for now.

คุณทิพฟานี เชน

Can I ask how you transcended or maybe connected the flavors between New Yorkers to match the Thai preferences?

คุณวพันธ์ พ่วงภักดี

Thai food has more intense (จัดจ้าน) flavors than western food, especially American food, but in New York, we have a very diverse culture. I was fortunate enough to get to taste a lot of different styles of food. Thai food is one of my favorite foods. So, when I came back, it was almost a shot in the dark. Like คอหมูย่าง, which is probably our best-seller. It was something I loved to eat as a child, and every time I came back to Thailand to visit, it was the staple. So, I thought let's just try it. We tried it, marinated it, grilled it, and put it on the pizza, and it was great. So, what we did was more, instead of having a simpler tomato sauce, we adjusted our flavor profiles to the Thai community.

คุณทิพฟ้าณี เชน

เรื่องอาหารจริงๆ แล้วเป็นสิ่งที่สามารถเชื่อมต่อกับทุกคนได้เพราะว่าเรื่องรสชาติหรือว่าทำให้เราอิ่มท้อง เป็นความสุขของเราอยู่แล้ว ยิ่งเป็นอะไรที่เป็นการเชื่อมของอาหารตะวันตกตะวันออกเข้าด้วยกันก็น่าสนใจ มาก ๆ

วิทยากรท่านต่อไปนะคะ วันนี้คุณนิโคลีนมาอยู่กับเราด้วยค่ะ นิโคลีนมีหลาย title มากแล้วก็อยู่ในวงการมาหลายปีทราบว่าก็นิโคลีนโตที่อเมริกา เรียนที่อเมริกา

คุณพิชามา ลิมศนุกาญจน์

ใช้ค่ะเกิดที่อเมริกาที่แคลิฟอร์เนีย ตั้งแต่เด็กๆ คุณแม่กับคุณยายเปิดร้านขายของไทยแล้วก็เปิดร้านเช่าวิดีโอไทยค่ะ เป็นเหมือนสถานที่ส่วนรวมของคนไทยที่เข้ามา ไม่ว่าจะเข้ามาจาก LA หรือว่าจากที่อื่น เราอยู่แถว Claremont เหมือนเป็น community คนไทยที่อเมริการู้สึกว่าการที่เราได้อยู่ใน community อย่างนี้ เราได้ซึมซับวัฒนธรรมไทยค่อนข้างมาก ได้เรียนภาษาไทยควบคู่ไปกับภาษาอังกฤษ คุณยายไม่ให้พูดภาษาอังกฤษในบ้านเลยต้องพยายามใช้ภาษาไทย เราก็ได้ซึมซับทั้ง language และ culture และคุณยายชอบทำอาหารเหมือนกันเป็นแบบ Classic Thai Food ไม่ว่าจะป็นข้าวต้มหรือข้าวซอยและอื่นๆ ที่ไม่ค่อยมีขายที่ร้านอาหารไทยที่อเมริกา รู้สึกว่าเราได้ flavor และ culture และ tradition และได้ religion ด้วย ได้เรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาพุทธเพราะว่าที่อเมริกา ทุกกิจกรรมของคนไทยจะอยู่ที่วัด ไม่ว่าจะป็นลอยกระทง สงกรานต์แล้วก็จัดประกวดกัน แม่เลยส่งประกวด เด็กๆไทยที่โน่น เด็กผู้หญิงทุกคนต้องเคยขึ้นเวทีประกวดสักครั้งในชีวิตเลยมี experience ในการเดินใส่ชุดไทยจริงๆ แล้ว appreciate มากหลังจากที่กลับมาอยู่ที่ไทย เพิ่งย้ายมาอยู่ประมาณ 6 ปีค่ะ ก็รู้สึกว่าเป็น smooth transition into Thai culture ไม่ได้ culture shock เท่าไหร่ค่ะ เป็นประสบการณ์ที่ดีมากๆ เพราะว่า We got to experience both sides of culture in both countries

คุณทิพฟ้าณี เชน

อยากจะให้เล่าให้ฟังเพิ่มเติมค่ะว่า Thai community ที่ LA เป็นอย่างไร มีความแข็งแรงกันประมาณไหนค่ะ

คุณพิชามา ลิมศนุกาญจน์

It's a very strong community นะคะ especially in Los Angeles จะเป็น community ที่ทุกคนรู้จักกันแล้วคอยช่วยเหลือกัน ยิ่งเด็ก ๆ ที่มาจากไทยแล้วไปเรียนต่อที่อเมริกาคือทุกคนก็พร้อมช่วย แบบครอบครัวหนูอยู่ที่ร้านวิดีโอเพื่อเด็กไทยคิดถึงอาหารไทยที่นอกเหนือจากผัดไทย คุณยายคุณแม่ก็จะทำขึ้นมาให้ แล้วไปส่งที่ college dorm เราเลยมี good community ทุกคนรักกันรู้จักกัน จนถึงทุกวันนี้ก็ยังมี relationship ที่ดีต่อกันค่ะ

คุณทิพฟาณี เชน

ขอบคุณนิโคลีนมาก จริง ๆ อยากจะถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกวดในเวทีต่างๆและประสบการณ์เป็นยังงี้บ้าง

คุณพิชานา ลิมนุกาญจน์

สนุกมากค่ะ อย่างที่บอกเราได้ benefit ของ two cultures พอเราขึ้นบนเวทีประกวดเราจะได้โชว์ culture ที่เราโตขึ้นมากับ Thai culture ด้วยแล้วก็ westernized culture แล้วได้แชร์ประสบการณ์ที่รู้สึกว่าเป็นประสบการณ์ที่ทรงคุณค่ากับเราอยากให้ชาวต่างชาติเขาได้รู้ว่าประเทศไทยกับประเทศอเมริกาเรามีอะไรที่ดีแล้วเป็นแบบ good connection / good bridge เป็นอะไรที่เราสามารถจับมือกันภายใน 190 ปีแล้วก็สามารถโตไปด้วยกัน

คุณทิพฟาณี เชน

ขอบคุณมากค่ะ วิทยากรท่านที่ 5 คือคุณชายอดัม หรือว่าหม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติธิ ยุคล เป็นผู้กำกับภาพยนตร์และอยู่ในคณะกรรมการ soft power แห่งชาติด้านภาพยนตร์ ละครและซีรีส์

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติธิ ยุคล

หลาย ๆ ท่านได้พูดถึงอเมริกา ความจริงผมไม่ใช่เด็กอเมริกาเลยนะ ผมเป็นฝั่งยุโรปมาตลอด แล้วชีวิตกับอเมริกาเริ่มต้นช่วงประมาณปี 2000 คือช่วงที่เริ่มเป็น child labour ถูกใช้เป็นแรงงานเด็กมาตลอด เพราะว่าทำหนังมาตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่จำความได้คือช่วงประถม Elementary School เลิกเรียนก็ไปอยู่กองถ่ายไปช่วยพ่อทำงานไปเป็นช่าง boom man ที่ถือถือไมโครโฟน เห็นใส่สูทอย่างนี้จริงๆแล้วตัวจริงไม่ได้ใส่แบบนี้จะดีกว่านี้เยอะ แล้วก็ทำแบบนี้มาตลอดจนกระทั่งถึงช่วงประมาณปลายปี 98-99 คุณพ่อทำหนังเรื่องหนึ่งนะ ครบนำจะเก่าแล้ว ไม่แน่ใจหลาย ๆ ท่านจะรู้จักหรือเปล่าชื่อว่า สุริโยทัย ช่วงนั้นเป็นภาพยนตร์ที่ใหญ่พอสมควรในประเทศไทย พอเข้ามาปี 2000 เราเปลี่ยนมาเป็น Global Citizen มากขึ้น การทำหนังไม่ได้อยู่ในประเทศอย่างเดียว เราก็เลือกว่าอยากจะไปทำส่วนหนึ่งของภาพยนตร์ในต่างประเทศ ถึงแม้จะเป็นภาพยนตร์ที่ไทยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่ก็มีเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันกับท่านพ่อคือ Francis Ford Coppola เป็นผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง The Godfather เรียนมาด้วยกันที่ UCLA มีผู้กำกับ 3 คนที่เรียนด้วยกันกับพ่อผมแล้วก็ Francis อีกคนชื่อว่า Roman Polanski เป็นผู้กำกับที่โอเคอยู่ อีกคนหนึ่งเรียน minor กับภาพยนตร์ด้วยที่นั่น ไม่ค่อยมีคนรู้จักชื่อว่า Jim Morrison วง The Doors Francis Ford Coppola ถึงเอาเพลง The End ของ The Doors มาใส่ใน Apocalypse Now เป็นภาพยนตร์ที่ดังมากๆ เพราะเป็นเพื่อนกัน

หลังจากนั้นมาก็คุยกับ Uncle Francis ว่าอยากจะ develop ภาพยนตร์ไทยให้ Quality ดีขึ้น เลยย้ายไปทำที่อเมริกากันดีกว่า จำได้ว่าตอนนั้นต้องไปอาศัยอยู่ที่ San Francisco ระยะเวลาหนึ่ง เราไปอยู่ที่นั่นสักพักเลย ก็เลยทำให้เราได้รู้จักคนเยอะมาก แล้วได้มีโอกาสแวะไปที่ Las Vegas ที่อเมริกามีงานหนึ่งที่ยิ่งใหญ่มากๆ

สำหรับคนทำหนังอย่างพวกเรา เรียกว่า National Association of Broadcasters หรือ NABs ที่ Las Vegas เป็นงานใหญ่มากที่จะมีเทคโนโลยีของการผลิตทั้งหมด จอที่คุณเห็น กล้องทั้งหลายที่ตั้งอัดงาน อุปกรณ์ทั้งหมดทุกอย่าง เป็น Technology Showcase ที่นั่น เราได้ไปงาน NABs เป็นครั้งแรก ตื่นตาตื่นใจมาก แล้วได้พบกับทีมของบริษัท Apple ได้เจอกับทีมของ Adobe เลยได้ไปที่สำนักงานของ Adobe ที่ LA แล้วก็ได้ไป พบกับทีมของ ILM ที่ทำ Industrial Light and Magic เขาก็พาทัวร์ที่บริษัท ไปดูว่าเขาทำงานยังไง ILM คือบริษัทที่ทำหนังเรื่อง Star Wars แล้วเขาก็สอนเราทำ CG ซึ่งต่อมาผมมาเปิดบริษัท CG ในเมืองไทยเพราะไปครูพักลักจำไปแอบดูเขา มา ได้ไปเรียนรู้วิชาจากเขาแล้วเอาวิชานี้กลับมาทำสุริโยทัยแล้วต่อมาคือทำหนังเรื่องนเรศวร จากการที่เราไปทำงานอยู่ที่นั่นอยู่พัก ใหญ่ๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ของพวกทำหนัง คือคนทำหนังจะคล้ายๆลูกเสือ เป็น brotherhood ทั้งโลก คนทำหนังอเมริกันไม่เคยคิดว่าเราเป็น Third tier, Fourth tier ถ้าคุณเป็น Directors คุณนั่งเท่ากัน คุณเท่ากับ Oliver Stones คุณเท่ากับ Lucas Spielberg แล้วเขาจะ respect คุณว่าคุณคือคนที่ fight your way through จน become directors ได้ถือว่าเก่งมาก ซึ่งเป็นอะไรที่ดีมากๆ ทำให้เราเราค้นพบว่า การเป็น Global directors การเป็นผู้กำกับ การเป็น producers การเป็นคนทำงานในด้านนี้ได้รับ treatment ที่ดีมากในต่างประเทศมากกว่าในประเทศด้วยซ้ำ แล้วมันเป็นบ่อเกิดที่ทำให้เราพยายามกลับมา พอเรากลับมาจากต่างประเทศ เราก็เอาแนวคิดทั้งหมดที่เราได้มาจากการที่อยู่ที่นี่มาประยุกต์แล้วก็พยายามที่จะ develop อุตสาหกรรมของเราให้มันดีขึ้น

คุณทิพฟ้าณี เชน

ขอบคุณมาก น่าสนใจมากๆ จริงๆแล้วเส้นทางที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่มทำหนังที่เมืองไทยจนไปอเมริกาเป็นการ Connect กัน ไม่ใช่แค่อุตสาหกรรมการทำหนังแล้วนะคะ แต่ว่า Tech Industry ก็เกี่ยวข้อง ร้านอาหารก็เช่นกัน มีการ Connect กันของทุกอย่างองค์กร ทุกวงการเลยก็ว่าได้ ซึ่งสุดท้ายแล้วคือย้อนกลับมาว่ามันคือความสัมพันธ์ที่ไม่ว่าจะอยู่ในการทำอะไรก็ตาม มันคือ relationship ของการเอาสิ่งต่างๆ หรือคนที่เรารู้จักมาต่อยอดกัน

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติ บุคค

เป็นสิ่งที่เราเรียนรู้กันใน film industry ทั่วโลกว่า Connection is the key to success. ความรู้ของพวกเราเกิดขึ้นได้จากการที่เรานั่งคุยกัน อย่างที่บอกว่างเปล่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก อันนี้ไม่ได้ล้อเล่น ใน film market หรืออะไรต่าง ๆ ช่วงเวลาจับคู่แล้วมานั่งคุยกันเป็นช่วงเวลาที่ไม่เกิด result ใด ๆ เป็นแค่ formality ไม่เวิร์คสำหรับพวกเรารองการหนัง ทุกอย่างจะเกิดขึ้นหลังจากงานจบ Let's go to the bar แล้วพวกเราคุยกัน แลกเปลี่ยนกันแล้วก็ได้คุยเรื่อง passion ของการทำหนัง และ passion เหล่านั้นคือสิ่งที่ connect กันและกัน

คุณทิพฟาณี เชน

หวังว่าวงการหนังไทยจะมีการพัฒนาเติบโตมากขึ้นไปด้วยค่ะ ขอขอบคุณค่ะ ตอนนี้ได้รู้จักกับวิทยากรแต่ละท่านของเรามากขึ้นแล้วนะคะ แต่ละท่านมีประสบการณ์และมีมุมมองหลาย ๆ อย่างที่น่าสนใจมาก ๆ ในเรื่องของความสัมพันธ์หรือการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่ได้ไปแลกเปลี่ยนมาหรือว่าอยู่ที่อเมริกาเลยก็ตาม ฉะนั้นอยากจะถามคำถามข้อต่อไปที่เกี่ยวข้องกับธีมในวันนี้เลย ไทยและสหรัฐฯ มีความสัมพันธ์กันมา 190 ปีแล้ว พอมาถึงยุคปัจจุบัน อยากจะถามในมุมมองของแต่ละท่านว่า คิดว่าจะมีวิธีการยังไงหรือการดำเนินการอย่างไรที่ควรจะต้องเกิดขึ้นเพื่อให้เราสามารถคงความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นต่อไปได้ ซึ่งแน่นอนว่าวันนี้เรามีคนจากวงการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้าน Entertainment นักร้องหรืออาหาร อยากจะฟังความเห็นจากทุก ๆ ท่านค่ะ

คุณกวิสรา สิงห์ปลอด

ด้วยความที่เราโตมาในวงการเพลง ก็อยู่ในวงการเพลงมา 6 ปีแล้วนะคะ อย่างง่ายๆ BNK จะมี connection กับทางประเทศญี่ปุ่นถูกต้องมั๊ยคะ เราจะเห็นเป็นงาน Thai Festival ที่ญี่ปุ่นหรือว่า Japan Expo ที่ประเทศไทย เลยคิดว่าในอนาคตถ้าเกิดมีความเป็นไปได้อยากเห็นอุตสาหกรรมเพลงไทยที่ได้ไปเติบโตควบคู่ไปกับที่ USA อาจจะมี Music Festival ร่วมกันอย่างจริงจัง ก่อนหน้านั้นช่วงก่อนโควิดก็มีเพื่อน ๆ members ที่เกือบจะมีโอกาสได้ไปฝึกฝนแล้วก็ผลิตเพลงที่ลอสแอนเจลิส ตอนช่วง 2021 ค่ะถ้าจำไม่ผิดนะคะ แต่ว่าเสียดายที่มาติดช่วงโควิดก่อนก็เลยต้องพับโปรเจกต์นี้ไป แต่จริงๆ แล้วมีการ launch ไปแล้ว ประกาศเรียบร้อยแล้วค่ะ แต่ว่าเป็นช่วงโควิดที่เราเสี่ยงไม่ได้ เสียดายนิดหน่อย แต่คิดว่าในอนาคตก็อยากให่วงการเพลงหรือว่าอุตสาหกรรมเพลงในประเทศไทยได้เติบโตไปเติบโตมากพอที่จะได้อยู่กับ USA หรือว่าเพลงจากฝั่งอเมริกา

คุณทิพฟาณี เชน

อาจจะถามแล้วกันว่า ถ้าพูดถึงไอดอลในดวงใจของเรา เรามีใครมั๊ยที่เราได้ inspiration มาจากทางฝั่งอเมริกาให้เราได้พัฒนาหรือว่าเรียนรู้เพิ่มเติมมากขึ้น

คุณกวิสรา สิงห์ปลอด

ถ้าถามเป็นฝั่งโปรดิิวเซอร์อาจจะพูดยากนิดนึงค่ะ แต่ถ้าเป็นแบบศิลปินนักร้อง ที่ชอบมาก ๆ ก็จะเป็นเพลงของ Taylor Swift เขาเป็นตำนานในระดับนึง ส่วนใหญ่ศิลปินต่างประเทศก็จะมาจัดคอนเสิร์ตที่ประเทศไทย ก็อยากให้ศิลปินในประเทศไทยที่มีชื่อเสียงมากที่สุด ๆ หรือว่าวงอินดี้ได้มีโอกาสไปร่วมแสดง Performance ให้กับคนไทยที่อยู่ในประเทศอเมริกาได้รับชมบ้างค่ะ จะได้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น และมีความคาดหวังที่จะได้ร่วมงานกับโปรดิิวเซอร์เก่ง ๆ ในต่างประเทศด้วยค่ะ

คุณโจชัว เดวิด มอริส

เหมือนกับหลายท่านพูดเมื่อเช้า จริงๆ อเมริกากับไทยจะเป็นเพื่อนไปยาวนานตั้งแต่ผมเป็นเด็กมีร้านอาหารไทย ในเมือง Salt Lake City ที่ผมอยู่แค่ร้านเดียว แต่ตอนนี้มีประมาณ 50 ร้าน คนนิยมกินมากขึ้น ตอนที่ผมเป็นเด็กมันจะเป็นอาหารจีน ตอนนี้อันนี้ก็กินอาหารไทย หรือเวียดนามบ้าง แต่ผมเห็นว่า เหมือนที่เชฟบิงพูดเกี่ยวกับ mindset บางครั้งสิ่งที่จะช่วยให้ที่นี่พัฒนามากขึ้น ถ้าคน get it จริงๆ ไม่ใช่แค่เรียนวิธีทำ หรือเหมือนที่ผู้กำกับอธิบายเมื่อสักครู่ คือไปเห็นแล้วมันถึงเริ่มเข้าใจ ไม่ใช่แค่แบบรู้ว่าใช้ Photoshop ยังไง แต่เข้าใจลึกซึ้งกับ Photoshop เข้าใจลึกซึ้งกับการทำพิซซา อันนี้ก็คล้ายๆกัน ถ้าเรามองการท่องเที่ยว คนจะเรียนเป็นไกด์การท่องเที่ยวแล้วเราจะเห็น format ของการท่องเที่ยว แต่จริงๆถ้าเราได้ช่วยคนให้อยู่นอกกรอบ นิดหนึ่งได้ก็จะช่วย เพราะฉะนั้นมันต้องมีการแลกเปลี่ยนมากขึ้น ซึ่งอาจจะต้องมีการขอความช่วยเหลือจาก สถานทูตอเมริกาที่จะช่วยสนับสนุนให้มีโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ผู้ใหญ่ ราชการและท้องถิ่นเห็นว่าไม่ต้องกลัวคนมาเล่นแล้วเกิดการบาดเจ็บ คือให้คนมาเล่นแล้วหาวิธีที่จะบริหาร

เมื่อเช้ามีการพูดถึง Investment นายกรัฐมนตรีไปทืออเมริกาแล้วก็คุยกับ Tesla, Open AI, Microsoft ที่จะมาลงทุนที่นี่ แต่ถ้าผมมอง เมืองของตัวเองที่อเมริกา Salt Lake City ทุกคนรู้จัก Silicon Valley Apple Adobe อะไรต่างๆ แต่ตอนนี้มันจะมีชื่อใหม่เขาเรียกว่า Silicon Slopes ซึ่งหมายถึงสถานที่เล่นสกี Slope คือสถานที่เล่น ski Silicon slope คือพวก Silicon Valley ที่ย้าย HQ จาก Silicon Valley มาอยู่ที่ Salt Lake City เพราะ Salt Lake City มีสกี มีปั่นจักรยาน ภูเขา มีวิ่งเทรล มีปีนหน้าผา มีสำรวจถ้ำ มีเดินป่า มี hiking เมือง Salt Lake City สนับสนุนสิ่งเหล่านี้ ไม่เคยได้ยินราชการพูดว่าอันตราย ไม่ให้ทำ แล้วกลายเป็นว่า Adobe ย้าย headquarters มาอยู่ที่ Salt Lake City เป็นการลงทุน 300 ล้านดอลลาร์ เพราะพวก tech workers เขาต้องการไปข้างนอก เพราะว่าการไปข้างนอกจะทำให้เรามีความคิดสร้างสรรค์ creative มากขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าเรากำลังพูดถึงเมื่อเช้าว่าจะชวนคนมาลงทุนที่นี่ ก็ต้องมีการลงทุนกับ สิ่งแวดล้อมพร้อมกันเพื่อคนจะได้อยากมาอยู่ที่นี่จะได้ทำงาน Monday to Friday แล้วก็ไปเล่นข้างนอก ไปทำอะไรทุกอย่างที่ทำได้อยู่แล้ว

ถ้าเราเปิดการแลกเปลี่ยนมากขึ้น อาจจะชวนคนต่างๆ มาเล่นกิจกรรมใหม่ๆ จะช่วยทำให้คนเห็นว่าถ้าเราออกไปเล่นในสถานที่ธรรมชาติ ก็จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย แล้วปัญหา PM 2.5 หรือ climate change ที่พูดถึงเมื่อเช้า เราก็จะสามารถช่วยกันได้ ไม่ใช่ว่าเป็นเจ้าหน้าที่เท่านั้นที่ต้องทำ สมมุติว่านักวิ่งเทรล ไปวิ่งตอนเดือนมีนาคม-เมษายน แล้วถ้าเขาเห็นไฟฟ้า เขาก็โทรศัพท์หาฉุกเฉินได้แทนที่จะขอให้หน่วยลาดตระเวนแค่ 5-6 คนดูแล 10,000 ไร่ คือเขาทำกันกลุ่มเดียวไม่ได้ ผมก็เลยอยากให้เห็นคนช่วยกัน แบบนั้น ก็จะมีประเภท outdoor ไปเล่นที่อเมริกาได้แล้วก็กลับ อันนี้คือจุดเกิดของเราตั้งแต่แรกคือเราไปดูว่าแคมป์ Outdoor ที่อเมริกาเขาทำยังไงกัน เพื่อเราจะได้นำสิ่งที่ดีที่สุดกลับมาใช้ที่นี่ เพื่อจะได้ช่วยให้อุตสาหกรรมนี้โตขึ้น

คุณทิพฟ้าณี เชน

ขอบคุณมากค่ะ จริง ๆ แล้วการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในปัจจุบันที่เป็นด้าน ecotourism หรือว่า sustainable tourism เป็นสิ่งที่ up and coming มากๆ แล้วก็อย่างที่ Joshua บอกว่าเป็นการ build awareness ให้กับทุกคนที่ไปเที่ยวด้วยหรือคนที่อยู่ในชุมชนเองด้วยให้รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่เราสามารถมีส่วนช่วยเหลือในการดูแลสิ่งแวดล้อมของเราได้ และทุกอย่างที่อยู่ในชุมชนของเรา สามารถที่จะสร้างงานสร้างอาชีพหรือว่าดึงดูดคนอื่น ๆ เข้ามาได้เช่นกัน

Chef Bing, over to you. We have 190 years of relationship already. How do we extend the relationship between Thailand and the US?

คุณนพพันธ์ พ่วงภักดี

As far as the culinary industry is concerned, I think we need more American businesses, especially private ones, to invest in importing and exporting products into Thailand. And I believe they're already starting. They're really starting to bring a lot of cheese and a lot of different products. I think I'm going to go back to education and commitment. It's like you could have passion for something, but especially in the culinary industry, in the restaurant industry, it's a very tough industry where passion will only take you so far. You have to realize also that to be successful, like my friend said, it's a network. You have to build a network of people that will help you take your business to the next level.

In Thailand, it's a little bit hard, like the supply chain is starting to get a little shaky globally. Speaking to my friends in America who have their own restaurants, they're really making it difficult for small businesses to thrive in their environment.

So, I would love the United States to really focus not so much on these big hospitality groups and big corporate chains because small businesses really need your attention. So, for us, small pizzerias, we're still a small business, we're not a chain restaurant, and the biggest issues that we face are supply chain issues. It's usually because we're competing with big hospitality groups that can order tons of stuff and the small business get put on the back burner we are not spending enough or not buying enough. And I think the culinary industry in Bangkok is really strong. It's an alpha city. It's one of the best places to come get food. There's diversity in food. It is almost similar to New York. You could almost pretty much get anything except for a few things. And I think it comes down ultimately to training our staff and training even the PR and the sellers to communicate with each other, to educate each other on the products, and really be open-minded.

And then, the biggest thing I've learned is that I've been back for six years, been in business a little less than four years, and took a head chef job when I moved here just because I never worked with Thai people. I'm more American than I am Thai, and that was the biggest hurdle. It was me trying to implement or train my staff the way I was taught, and it wasn't necessarily the greatest environment, most of which was actually pretty toxic. That's pretty much the restaurant industry. For me, I had to understand that Thai culture is not the same as American culture, and the only way we can get to a point where we meet each other is to educate each other on each other's culture.

คุณทิพฟานี เชน

Can you share a little bit about that middle-ground culture?

คุณนภาพันท์ พ่วงภักดิ์

I think Thais are more family-oriented. Family is more important than it seems to me, more important than just your job. And maybe some of the workers or the employees that we had, they were just working in the restaurant as if it was just a job, it wasn't something they were passionate about, it wasn't something that they wanted to learn and possibly go into the field and open up their own restaurants.

And I think it's a little aggressive in the United States, but I think it's more like tough love. My chefs definitely gave me a lot of heat during the ten years that I was cooking. I tried to give that tough love in Thailand, and half of my staff walked out. So, you have to play around and find that happy medium. But I think it comes down to when you're actually hiring somebody; you should ask if they're interested in something. Is this something that you want to do for a living? Or is it just a job? If it is just a job, it doesn't mean that we won't hire you; it just means we won't train you to become a manager or train you to step up. If you want to be just a regular cook, we train you to be so. I think it is pretty much across the board for the restaurant industry. In the restaurant industry, small businesses are suffering. They are suffering to find staff, especially in Thailand. Even in the United States, it is hard to find people to come work in a small business restaurant.

คุณทิพฟ้าณี เชน

Thank you very much, Chef Bing. พอฟังจากทุก ๆ คนนะคะ มีสิ่งหนึ่งที่ได้ยินคล้าย ๆ กันคือ เรื่องของ passion ในการทำงานหรือเลือกในสิ่งที่รักในสิ่งที่ตัวเองอยากทำจะสามารถทำให้เราทำสิ่งนั้นได้ดีมาก และอีกหนึ่งอย่างคือการมี network ของกลุ่มคนที่ connect กันจะทำให้เราสามารถเรียนรู้เติบโตได้มากขึ้น

ต่อไปคุณนิโคลีนคะ ในมุมมองของเราคิดว่าการพัฒนาความสัมพันธ์หรือทำให้แน่นแฟ้นมากขึ้น ระหว่าง 2 ประเทศนี้ ในมุมมองของเรามีวิธีการยัง ไงบ้าง

คุณพิชามา ลิมนุกาญจน์

สำหรับนิโคลีนคิดว่าเราควร focus on the youth เด็กรุ่นใหม่คะ สิ่งที่เราเจอตอนอยู่อเมริกาคือเด็ก ๆ ที่มาจากไทยจริงๆเขาก็ไม่ได้เด็ก เป็น college age / university age คือไปกันตอนโตแล้ว แต่จริง ๆ แล้วคิดว่า การที่เราไปสัมผัส culture ของต่างประเทศจะทำให้ mindset เรากว้างขึ้นและจะเราได้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับ culture หลาย ๆ ที่ด้วยซ้ำ

California is a melting pot of culture; you get so many people of different nationalities. They come from different places in the world, and you learn so much from people. I, too, worked in a restaurant. And just in the Thai restaurant, we had people from six different countries working together. It benefited me, and I also want people in Thailand to have that experience. And I want to say that don't be afraid to send your children over to the US to get educated or to learn. It is not that the education is better. It is just different and opens up your mindset. It opens up opportunities. Especially in countries like the US, there are so many different jobs, opportunities, and experiences that you can bring back to Thailand and change our country as well, to make Thailand better or change Thailand for the future.

It's more than a job, more than just your career; it teaches you to have a dream and to chase after that dream with your passion and mindset. Living in America gave me that grit factor. Like, I have this dream. I know it's hard to attain, but I'm going to put it to the metal and push, push, push until I get there. And I landed in an unconventional job. I would not know if people would call beauty pageants a job, but I do make a living out of working in this industry, in this field, and many people don't understand that. And I want people to understand that it's a big world with so many opportunities. And I want the children of Thailand to experience something that is not the trodden path that our parents, and relatives think is the way you need to go. No, there are so many other paths you can forge, and don't be afraid to do that.

So, one way we can connect that friendship, that bridge with Thailand and the US, is to get kids over there and get those kids over here to learn, exchange culture, exchange mindset, exchange passions, and we can learn and go for it together.

คุณทิฟฟานี เซน

It's a personal question. I'm quite intrigued by the beauty pageant industry. Can you share a little bit about it, as you've been working in both the US and Thai beauty pageants? What is it like inside?

คุณพิชภา ลิมนุกาญจน์

How is it inside, as in the culture? The culture of beauty pageants in the US is not as intense as it is in Thailand. Thailand beauty pageants are like ทุกคนต้องประกวดสักครั้งหนึ่งในชีวิต เด็กไทยต้องได้ขึ้นเวที It's very big. The fan base and club in Thailand มันใหญ่มาก แล้วก็สร้าง community นางงามแฟนคลับที่ยิ่งใหญ่มาก ที่อเมริกาก็จะ similar แต่ก็ได้ยิ่งใหญ่ขนาดนั้น This one is more like the glitz and the glam in Thailand. In America, it's a little bit more focused on the classic beauty pageant, like charity work, having a platform to speak your mind, and being yourself on stage. In Thailand, it's similar, but we also have that wow factor on stage. แตกต่างกันนิดหน่อยค่ะ

คุณทิฟฟานี เซน

ขอบคุณมากเลยที่ถามเพราะว่าเพิ่งมีการประกวดไป 1 เวที ทุกคน intense มาก เห็น feed ทุก feed ต้องมี

คุณพิชภา ลิมนุกาญจน์

ใช่ค่ะทุกคนมี emotional investment ในการประกวดที่ประเทศไทยเยอะมากซึ่งเราก็เป็นเหมือนกันที่แบบเชียร์อยู่หน้าทีวี gripping my chairว่าจะเข้ารอบมั๊ย เป็นอะไรที่สนุกดีแล้วก็เป็นอย่างที่ประเทศไทยไม่เหมือนประเทศอื่นด้วย แล้วจะมีประเทศฝั่งเอเชียมากกว่าที่จะ very into the pageant จะเป็น Asian Latin America

คุณทิพฟ้าณี เชน

ขอบคุณนิโคลินมากค่ะ สิ่งสำคัญมากคืออยากให้พัฒนาด้านการศึกษาหรือการแลกเปลี่ยน ไม่ว่าจะเป็นการไปแลกเปลี่ยนระยะสั้นหรือเป็นการเรียนที่อเมริกาก็ได้ เพราะจะทำให้คนได้เติบโตมากขึ้นมี mindset ที่เปิดกว้างออกมา

จริง ๆ แล้วในวันนี้เราได้เชิญตัวแทนหลาย ๆ ท่านนะคะจาก Fulbright ก็มา AUA ก็มานะคะ ฉะนั้น ถ้าหลาย ๆ ท่านที่ฟังอยู่แล้วสนใจก็สามารถติดต่อไปที่องค์กรเหล่านี้ได้ หรือแม้แต่ทางสถานทูตอเมริกาเองก็มี โครงการแลกเปลี่ยนมากมายอย่างเช่นเยาวชนก็จะมี Y Series ซึ่งเป็นอีกหนึ่งโครงการที่ reach out ไปได้ค่ะ เพื่อเป็นการเรียนรู้แลกเปลี่ยน ให้ความรู้มากขึ้นเกี่ยวข้องกับอเมริกาค่ะ

สุดท้ายแต่ไม่ท้ายสุดนะคะขอเชิญคุณชายอดัมค่ะในเรื่องความสัมพันธ์ของสองประเทศ

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติรี ยุคล

ผมมานั่งคิดว่า 190 ปีของไทยกับ US ในสิ่งที่พวกเราในฐานะของคนทำหนัง พวกเราเป็น motion picture types of people คือพวกเราเล่าเรื่องด้วยภาพ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่กระชับแน่นแฟ้น is always through films or motion pictures or through mediums. การจะแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมสิ่งที่ยั่งยืนที่สุดคือ คุณต้องมีกระจกบานใหญ่ ๆ แล้วก็ส่องหากัน แล้วเราก็ reflect ภาพของเราไปที่ เขาก็ reflect ภาพของของ เขามาที่เรามันเป็นสิ่งที่ทำให้เราเข้าใจอเมริกามาโดยตลอด คนไทยเข้าใจอเมริกามากที่สุด ผ่านอะไร? ผ่านภาพยนตร์ ผ่านภาพยนตร์ที่เราฉายอยู่ทุกวันตั้งแต่ยุค Clint Eastwood ตั้งแต่ The Good, the Bad and the Ugly มาจนถึงล่าสุด Everything, Everywhere, All at once ที่จริงๆแล้วเป็นภาพของอเมริกันชนที่แปลกมากสำหรับผม เราไม่เคยรู้มาก่อนว่าอเมริกันชนมี Asian culture อยู่ใน Laundry Shops มีครอบครัว คนจีนที่ไปอยู่อเมริกา มีความคิดแบบนี้สู้กับ IRS เป็น Evil Tax แบบ Person เราก็จะเข้าใจมุมมองของ วัฒนธรรมของคนเอเชียที่อยู่ในอเมริกา ต่อเนื่องจากภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ เราก็เรียนรู้จากเขา ซึ่งสิ่งที่ทำให้เรา คิดว่าเขาจะเข้าใจเรามากขึ้นก็ควรจะดูหนังเราด้วยประกอบกัน นั่นแปลว่าถ้าเราสามารถทำให้มันเกิดขึ้นได้ อย่างเช่นการจัดฉายหนังในทั้ง 2 ประเทศ ก่อนหน้านี้นี้ไม่นานผมได้มีโอกาสร่วมงานของฮ่องกง ฮ่องกงก็จะมี Young emerging director road show ไปทั่วโลกเลย เขาเอาผู้กำกับฮ่องกงเดินทางไปทุกประเทศซึ่งมาที่ ประเทศไทยแล้วก็มาจัดฉายหนัง 10 กว่าเรื่อง ดีมาก มันทำให้เราเห็นภาพฮ่องกงยุคใหม่ ไม่ใช่ฮ่องกงแบบที่ เราคิด เราเข้าใจวัฒนธรรมของคนฮ่องกง วิธีคิดของคนฮ่องกงในยุคปัจจุบันมาก ๆ ซึ่งไม่ได้ต่างกัน ผมเลยคิดว่าในเมื่อเรามาอยู่ในคณะกรรมการนี้ ทำไมเราไม่ทำให้หนังไทยไปฉายในต่างประเทศแบบไป roadshow หนัง ของผู้กำกับใหม่ ๆ ที่จะได้มองเห็นภาพของเราในปัจจุบันจริง ๆ ว่าเราเป็นอย่างไร อย่างภาพยนตร์เรื่อง สับเปร์อที่คนดูกันทั่วประเทศ ทำไมคนต่างชาติยังไม่ได้เห็นภาพยนตร์เรื่องนี้ เราไม่เคย roadshow ไปใน อเมริกาที่จะทำให้คนเห็นว่ามันคือวัฒนธรรมของหมู่บ้านในภาคอีสาน และในขณะที่เดียวกันเราก็อยากได้ ภาพยนตร์ที่เป็น selected /curated จากอเมริกา เราจะได้เห็นมุมมองจาก Midwest จาก Nebraska หรือ Alaska ไม่ใช่แค่ California, New Mexico หรือ New York เพราะว่ามันเป็นที่ทุกเรื่องจะเล่าอยู่ในมุมมอง

west coast จัด ๆ east cost จัด ๆ เราไม่ได้เห็นหลาย ๆ ที่ ถ้าเรามี curated film จากที่ต่าง ๆ ในอเมริกาก็มี South by South West คนมารวมกันแล้วฉายหนังกันสนุกมากเป็นเทศกาลที่มันเกิดจากการคนอยากดูหนังกัน เรามีสิ่งเหล่านี้เราแลกเปลี่ยนกันและกัน เราก็จะเห็นวัฒนธรรมของกันและกัน การเห็นวัฒนธรรมทำให้เราเข้าใจกันไม่ต้องเหนื่อยเซฟบิงช่วยอธิบายเวลาสอน เพราะเขาเริ่มเข้าใจใน culture ของแต่ละประเทศ ผมเข้าใจ culture ของการทำอาหารจากการดู Hell's Kitchen เราเข้าใจจากการที่เห็นเซฟของอเมริกา scold ใส่คนจำนวนมาก และคนก็ได้ดูเจ๊ไฟกับร้านน้ำผ่านทาง Chef Table นี่คือการแลกเปลี่ยน culture และทำให้เราเข้าใจซึ่งกันและกัน และมี empathy, sympathy มีความรู้สึกร่วม

อย่างตอนนี้ภาพยนตร์หมู่ป่าหรือแม้กระทั่งข่าวตอนที่ออกมา คนทั้งโลกเอาใจช่วยซึ่งมันเป็นเรื่องที่ผ่านภาพ It goes through image, series of images. สิ่งนั้นสำคัญมาก นอกเหนือจากนั้นเราสามารถสร้างภาพร่วมกันได้หรือเปล่า? เช่นการมี artist residencies คนเขียนบทของอเมริกามาอยู่เมืองไทยสัก 2-3 เดือน What do you see? What do you think? What do you feel about it? มาแล้วเดี๋ยวอาจจะเป็นคน Joshua ไปอีกคนหนึ่งไม่กลับแล้ว และถ้าคนเขียนบท ผู้กำกับ producers เมืองไทยสามารถมี artist residencies ที่ United States ได้เราก็จะเข้าใจมุมมองของเขา อย่างเช่นเราเข้าใจมุมมองว่าทำไมหนังสวีเดนแสดงความเหงาได้ดีมากๆ พอเราไปที่สวีเดนเองเราจะรู้ว่าพอหลัง 4 โมงเย็น คุณจะหาอะไรกินไม่ได้แล้ว เมืองมันเงียบเป็นป่าซาก ประชากรหายไปไหนหมดไม่รู้ เราก็เลยเข้าใจว่า ภาพมันเป็น Reflection ของสังคมเขาเป็นอย่างนี้เอง ดังนั้นของแบบนี้มันคือการแลกเปลี่ยนที่ไม่ได้ยุ่งยากซับซ้อน ไม่ได้เป็น grand scale แต่ว่ามันมี impact เกิด impact ได้มาก การฉายหนังเป็นภาพหนึ่งภาพแทนคำล้านคำ เป็นคำพูดของคนไทยที่พูดกันมาช้านาน ซึ่งไม่แน่ใจนะในอเมริกามีคำเดียวกันหรือเปล่า หรืออาจจะเป็นคำที่เราลอกจากอเมริกามาเลย ทำให้ผมคิดว่าเราเข้าใจกันและกันได้ดีขึ้น และความสัมพันธ์มันจะไม่ได้เป็นแค่ความสัมพันธ์ที่เรามองไปแค่นั้นในอดีตแต่มัน สามารถมองเข้าไปในอนาคตได้ through images ผมคิดว่ามันสำคัญมากเลย ผมว่าเป็นเป็นหนึ่ง ในยุทธศาสตร์ที่เราควรทำ ในประเทศไทยควรทำก็คือแลกเปลี่ยน culture ผ่านภาพยนตร์ละครและ series

คุณทิพฟานี เซน

น่าสนใจมากค่ะเพราะว่าเป็นสิ่งที่อยู่ในชีวิตประจำวันของเราอยู่แล้วและเราได้มองผ่านทางหนัง ผ่านภาพยนตร์ ผ่านทางละครต่าง ๆ เราเห็นการใช้ชีวิตของคนในสถานที่ต่าง ๆ ในยุคต่างๆ แล้วก็ทำให้เราเข้าใจมากขึ้นว่าทำไมความคิดหรือว่าการการใช้ชีวิตของเราเป็นถึงเป็นอย่างนั้น จริง ๆ อย่างเพื่อนทิพฟานีเอง เวลาพูดถึงหนังไทยจะชมมาเลยว่เมื่อก่อนหนังผีไทยน่ากลัวที่สุด

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติรี ยุคล

เพราะเรากลัวผี วันก่อนนั่งคุยกับคนอเมริกัน เขาก็บอกว่า Shutter is one of the best films ever ไปทำ remake เลย อเมริกาอยากเชื่อในผีบ้างนะ เราอยากให้คนอเมริกาเชื่อในผีมากขึ้นคุณจะได้กลัวเหมือนกับพวกเรากลัวเวลานอน

คุณทิพฟ้าณี เชน

คุณชายอดัมพูดถึงหมูป่า อยากฟังจอร์จเล่าสักนิดนึงได้มั้ยคะ ก่อนไปเข้าช่วง Q&A ว่าประสบการณ์ช่วงนั้นที่ได้มาอยู่ในสถานการณ์จริง ในการช่วยน้อง ๆ ทั้ง 13 คนออกมาเป็นยังไงบ้างคะ อันนี้ขออภัยทุกคนนะคะออกนอกเรื่องนิดนึง

คุณโจชัว เดวิด มอริส

ขอพูดสั้น ๆ เพราะว่าพูดเป็นวันก็ได้ แต่ผมได้ยินหลาย ๆ ท่านบนเวที เห็นว่าพวกเราทุกคนรวมถึงผม มีโอกาสค่อนข้างดี แต่ไม่ใช่ทุกคนที่ทำได้ เราอาจจะต้องหาโอกาสที่จะทำให้คนมาที่นี้ได้ง่ายขึ้น เพราะจะประหยัดกว่าการส่งคนไปที่โน่น

ตอนที่เรามาไปถ้าหลวงคือเราทำกิจกรรมเป็นหน้าผา ทำโหนสลิงกับโรงเรียนมา 15 ปีร่วมกับทีมของเราที่เราได้พัฒนาโดยที่เราดึงครูฝึกมาจากเมืองนอกมาช่วยพัฒนาทีมในไทย ในเหตุการณ์จริง ผมไม่ได้เป็นนักดำน้ำ แต่ผมเป็นนักสำรวจถ้ำที่จะโรยตัวลงเชือกแล้วก็จะลงแนวตั้ง พอดำน้ำเสร็จที่ธง 3 จะมีช่วงหนึ่งจากธง 3 มาธง 2 ที่จะต้องสร้างสะพานเชือก ซึ่งทีมที่ทำท่องเที่ยวปีนหน้าผากับสำรวจถ้ำ 15 ปีก่อนนั้นก็กลายเป็นทีมที่ช่วยสร้างสะพานตรงนั้นผมอยู่เมืองไทยมา 20 ปีผมทำงานกับพวกผู้บริหาร ทำ Team Building และพูดภาษาไทยได้ ต้องเรียน ต้องเปิดกว้าง อยู่กับคนไทยมา 20 ปี ยังมีการเข้าใจผิดกันกับภรรยาทุกวันต้อง open mind มากขึ้นเพื่อจะได้เข้าใจอีกมุมมองนะ ที่อีกท่านพูดถึงเมื่อสักครู่ว่ามุมมองบางครั้งเรามองว่าเขา step back แต่จริงๆอาจจะเป็นเรา step back มากกว่า เพราะฉะนั้นตอนที่ผมไปอยู่ในเหตุการณ์ตรงนั้น ผมจะอยู่ตรงกลาง มีระดับรัฐมนตรี มีนักดำน้ำ หน่วย SEAL หน่วยทหาร มีทหารอากาศของอเมริกา ถ้าเราฟังได้ตรงนั้น เราก็จะได้ยินหลายมุมมองแล้วอาจจะช่วยเชื่อมโยงว่าคนไหนพูดอะไร หมายความว่าอย่างไรบ้าง ผมเชื่อว่า 2 วัฒนธรรมนี้เข้าหากันได้ง่ายมาก เพราะคนอเมริกาค่อนข้างเปิดใจและคนไทยก็ค่อนข้างเปิดใจ ทำให้เราเห็นว่าการไปเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอื่นมันเป็นเรื่องที่ช่วยช่วยคนได้จริง ๆ

คุณทิพฟ้าณี เชน

ขอบคุณมากค่ะ เรามีเวลาอีกเล็กน้อยอาจจะขอรับคำถามจากทาง floor ค่ะ อาจจะได้ประมาณ 1-2 คำถามนะคะ

Mr. Larry Dex

My name is Larry Dex. I will try to do this in a mixture of English and Thai. ผมชื่อ Larry Dex เคยมาเป็น Peace Corps รุ่น 3 เมื่อ 60 ปีก่อนมาพร้อมกับคุณ Doris

วันนี้รู้สึกดีมากที่ทำสัมมนาเรื่องนี้แต่รู้สึกมันแคบไปหน่อย คือว่าความสัมพันธ์ Thai-American สำคัญมาก แต่ว่าถ้าเราอยากจะให้ขยาย Thai-American เรามานึกถึงว่าประเทศไทยเป็น Middle Power ไม่ใช่ประเทศเล็กๆแต่ไม่ใช่ประเทศที่เป็นมหาอำนาจ ถ้าเราไปที่ mall สมมุติว่า mall นั้นมีร้านอาหารร้าน

เดียว คนก็ไม่ค่อยสนใจเพราะว่ามีตัวเลือกแค่ที่เดียว แต่ถ้าเราไปที่มีตัวเลือกมากคนจะสนใจ เพราะถ้าเขาไม่
อยากทานอาหารไทย เขาอาจจะเลือกพิซซ่าของเซฟพิงก็ได้ ในในแง่เดียวกัน If we want to promote
tourism เราจะเน้นว่าประเทศไทยดีตรงไหน แต่ขอให้เน้นด้วยว่าไทยเป็น regional center เป็น center ของ
Asian culture มาที่เมืองไทยแล้วอยากจะไปที่ลาวอยากจะไปที่เขมรอยากจะไปที่อินโดนีเซีย คือเราพูดถึง
ศูนย์รวมของเอเชีย คนไทยไปที่อเมริกาถ้าจะเผยแพร่เรื่องเศรษฐกิจ ถ้าเราพูดถึงเฉพาะประเทศไทยคนอาจจะ
สนใจไม่มากเท่าที่ควรเพราะว่าเป็นประเทศเดียว แต่ถ้าเราสามารถรวมกันเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน เราเป็น
คู่แข่งจริง แต่ว่าแต่ละประเทศมีจุดเด่นของตัวเองคุณมาฟังของอาเซียน วันนี้คุณอาจจะเลือกร่วมกับไทยพุงนี้
อาจจะร่วมกับประเทศอื่น รู้สึกว่าถ้าเราทำเป็น regional focus บางครั้งจะดีกว่าทำ bilateral focus Thank
You

คุณทิพฟ้าณี เซน

อาจจะเห็นมุมมองว่าการมองภาพไม่ใช่แค่ประเทศต่อประเทศแต่เป็นอาเซียนต่ออเมริกานะคะ จะได้
มี bargaining power หรือว่ามีความน่าสนใจที่สามารถเลือกในการติดต่อสื่อสารหรือทำการค้าหรือ
ความสัมพันธ์อื่นๆได้ชัดเจนมากขึ้นค่ะ

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติ บุคค

ขออนุญาตอาจจะเพิ่มสักนิดหนึ่ง จริง ๆ แล้วในวงการ motion picture industry แทบจะเรียกว่า
close knit มาก ๆ แล้วก็เรามี trace อยู่ตลอด รายได้ของพวกเราจริงๆ ประมาณ 50% มาจากในประเทศ
เป็น domestic revenue อีก 50% คือรายได้จากต่างชาติ ซึ่งส่วนใหญ่เลยประมาณ 25% ของ 50% มาจาก
ใน South East Asia ในขณะที่เดียวกันเราก็เป็นผู้ส่งออกใน South East Asia รายใหญ่ ความจริงแล้วเรา
export มากกว่า import แต่ว่าเราถือว่าเป็นตลาดที่ใหญ่มากๆ ใน South East Asia ซึ่งก็มี collaboration
มหาศาลต้องใช้คำว่ามหาศาลเลย เรามี forum และก็การพูดคุยแทบจะทุกสัปดาห์จริงๆ แล้วพวกเราเจอกันใน
ระดับ weekly basis หลังจากงาน forum ต่างๆพวกเรามี business deal ที่เกิดขึ้นจากตรงนั้นมหาศาลมาก
ในทุกเดือน ต้นเดือนปลายเดือน อย่างเช่นอีกไม่กี่วันนี้เราจะต้องไปที่สิงคโปร์ไปร่วมงานที่ชื่อว่า Asia
Television Forum เป็นงานใหญ่อีกงานหนึ่ง แล้วก็มีการประกวด Asian Academy Creative Award ซึ่ง
เป็นงานที่ผลักดัน series ซึ่งมีน้อยมาก South East Asia เป็นภูมิภาคที่ผลักดันด้านละครและ series มาก
ที่สุด รวมไปถึงเกาหลี รางวัลที่เกี่ยวกับ series จริง ๆ แล้วมีอยู่แค่ไม่กี่รางวัลเอง 2 รางวัลอยู่ในยุโรปที่เหลืออยู่
ใน South East Asia กับเกาหลี ซึ่งเป็นอะไรที่น่าทึ่งมากกว่าภูมิภาคเรามีความเหนียวแน่นมากในเรื่องการร่วม
ลงทุน การประสานงาน การแลกเปลี่ยนทีมงานอุปกรณ์ การถ่ายทำแล้วก็ facilities ต่าง ๆ รวมถึงช่องทางการ
ออกอากาศ ซึ่งแทบจะเรียกว่าคุยกันกันเหมือนอยู่ในประเทศไทย อยู่ในกรุงเทพฯเลยด้วยซ้ำ เชื่อว่าสามารถ
leverage ได้มากกว่านี้ในอนาคต พอได้ฟังจากเมื่อสักครู่นี้ ก็คิดว่ามันไปได้ไกลกว่านั้นที่ทำกันอยู่เป็น
อุตสาหกรรมครัวเรือนอาเซียนมาก ๆ แต่เราไม่เคยมองว่าในอุตสาหกรรมครัวเรือนอาเซียนนี้สามารถทำและ

ส่งออกไปนอกภูมิภาคได้ อันนี้เป็นสิ่งที่ใหม่สำหรับผมพอสมควรเลยว่าจะทำยังไงได้บ้าง คิดว่าน่าจะเป็นอะไรที่น่าสนใจมาก ๆ

Question

ผมคิดว่าผู้จัดจัด panel ได้ดีมากเลย ได้ยินแต่ละท่านพูดแล้วก็น่าสนใจเพราะแต่ละ sector รู้สึกว่าทุกคนก็เห็นว่าไม่มีปัญหาไม่มีอะไรกับสหรัฐฯ อยากจะทราบว่าในความรู้สึกของแต่ละท่านมีปัญหาอะไรกับสหรัฐฯ มั้ย และถ้ามีปัญหา มันคืออะไร แล้วเราควรจะถือว่าเป็นปกติอยู่แล้ว เป็นแบบนี้ ทุกชาติก็ต้องมีปัญหา กันแบบนี้ ปล่อยมันไป แต่ละท่านที่สัมผัสกับอเมริกันมามีปัญหาเรื่องภาษาด้วยไหมครับ

คุณนวนพันธ์ พ่วงภักดี

I don't think Thais have issues with America. But I think foreigners are categorised as "farang" whether you are Americans or Europeans. So, that's the only concern that I see. To make the relationship stronger, it probably comes down to more American influence in the country. I don't think America is represented as strong as it could be in Thailand. Even all organizations like AMCHAM, it is not accessible to everyone.

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติรี ยุคล

จริง ๆ แล้วมีครับ แต่ว่าเราไม่ได้ถือว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับทางสหรัฐฯ โดยตรง แต่ว่าเราเองที่ต้องทำงานร่วมกับประชาคมโลก อย่างเช่นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย การถ่ายทำที่เกิดขึ้น มี 5 ประเทศหลักที่มีการลงทุนเข้ามาในประเทศไทยในการมาถ่ายทำงานของตัวเองในประเทศไทย ซึ่งเรา support และได้รายได้จำนวนมาก 5 อันดับประกอบไปด้วย อเมริกา จีน อินเดีย รัสเซีย และฝรั่งเศส ซึ่งแน่นอนว่าสิ่งเหล่านี้จะต้องอยู่บนพื้นฐานของมารยาทในการที่จะเข้าใจบริบทของโลกด้วยในเวลาเดียวกัน เราไม่ได้มีปัญหาเกี่ยวกับจีน ไม่ได้มีปัญหาเกี่ยวกับรัสเซีย เราไม่ได้มีปัญหาเกี่ยวกับใคร ข้อดีของเราคือเราเป็นประเทศที่ไม่ได้ไปรบกับใคร เราไม่ได้สะสมอาวุธนิวเคลียร์ เราเป็นประเทศที่เป็นมิตรมาก ๆ เราอยู่มาได้ถึงทุกวันนี้ด้วยความที่เป็นมิตร ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ดังนั้นการที่จะต้อง balance ตัวเองจากปัญหาของผู้อื่นจึงกลายเป็นปัญหาของเราเช่นกัน เป็นสิ่งที่เราจะต้องคอยระมัดระวังเหมือนกับการอยู่ในครอบครัวที่มีพี่น้องทะเลาะกันอยู่ในบ้าน เราจะวางตัวยังไง เราจะเดินเข้าห้องพี่หรือเข้าห้องน้อง เราจะโดนงอนไหม เราจะทำอย่างไรเพื่อที่เราจะได้ develop relationship เหล่านี้อย่างเต็มประสิทธิภาพกับทุก ๆ ประเทศ ภาพยนตร์ ละคร series เป็นกระจกสะท้อนของภาพสังคม เราจะเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้ดี ทราบใดที่เรามีอิสรภาพในการที่จะเล่า ซึ่งเราพยายามแก้ไขของเราเองภายในเพื่อที่จะให้มีอิสรภาพมากขึ้นในการที่จะเล่าเรื่องได้ดีขึ้น เช่นเดียวกันบนเวทีโลกเราจะเล่ามันได้อย่างมีอิสรภาพอย่างแท้จริงโดยที่ไม่ถูกลงจากพี่จากน้องในห้องข้าง ๆ ที่ในบ้านที่เราเรียกว่าโลกได้อย่างไร อันนี้ก็

เป็นปัญหาหนึ่งที่เราก็ต้องคอยมองย้อน มองตัวเองแล้วก็มองที่ๆ นองๆ ที่อยู่ในภูมิภาคในโลกของ geopolitics ด้วยครับ

คุณโจชัว เดวิด มอริส

สำหรับผมที่เป็นคนอเมริกาอยู่ในไทย ผมไม่เคยเจอคนมีปัญหาเกี่ยวกับอเมริกา 24 ปี ส่วนมากถ้าผมนั่งแท็กซี่ที่กรุงเทพฯ ก็จะถามว่ามาจากไหน สหรัฐอเมริกาโอ้ very good USA ส่วนมากจะเจอประมาณนี้ รวมถึงที่ถ้าหลวงจะมีทหารอากาศอเมริกาจากโอกินาวามาร่วมกับทหารไทย ทุกคนเป็นมิตรกันนะครับ ทุกคนรู้จักกัน หลายคนอาจจะอยู่เมืองไทยนานแล้วก็ทำงานกับทหารประจำ หลายคนก็เพิ่งมาแล้วมีการถ่ายรูปเซลฟี่แล้วท่านผู้ว่าฯ ก็จัดงานเลี้ยงให้เราที่เชียงรายหลังจากเหตุการณ์จบและทุกคนก็ไป drink ด้วยกันทุกคนโอเคกัน แต่เหมือนที่เราคุยกัน บางครั้งในระดับ geopolitics เรื่องเศรษฐกิจ การเมืองนั้นผมเองอาจจะมีปัญหากับการเมืองของประเทศของตัวเองมากกว่านะ ผมอาจจะโชคดีที่ผมไม่ต้องร่วมมา 24 ปี ผมแค่ส่ง vote ไปทางไปรษณีย์ แต่ผมอยู่ Utah ซึ่งเป็นรัฐที่แบบปีไหนก็ได้ Republican จะได้ประมาณ 85% ของ vote เพราะฉะนั้นผมเลือกใครก็ได้ช่วยอะไร แต่นอกเหนือจากนั้นก็ไม่มีอะไร เห็นทุกคนเปิดใจ ถ้าผมมองคนรุ่นใหม่ เขาไม่แคร์แค่ว่ามีรายได้มัย ผมมีอิสระมัย ผมเลือกอะไรได้มัย อันนี้คือสิ่งที่ผมเห็นเด็กๆ ในเชียงใหม่ แล้วก็กรุงเทพฯ ที่เขาจะกังวล แต่ไม่เคยเห็นใครพูดว่าประเทศนี้ไม่ดี

คุณพิชานา ลิมนุกาญจน์

ขอพูดในเชิงที่นอกเหนือจาก Geopolitics or Politics in our country แล้วกัน ขอพูดในเรื่องท่องเที่ยว คือสังเกตว่าคนจากอเมริกาจะมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยเยอะแต่คนไทยไปเที่ยวที่อเมริกาก็กลับมาบอกว่าการเดินทางด้วย public transportation ค่อนข้างยาก และ public transportation ที่นั่นไม่เหมือนที่ประเทศไทย ไม่ใช่ทุกอย่างที่ interconnected หรือสามารถไปได้ง่าย อยู่ที่อเมริกาต้องขับรถ และคนไทยก็ขับ opposite side ก็จะมีคามยากลำบาก ถ้าเป็นนิโคลอาจจะดูเรื่อง public transportation และการมี infrastructure ที่รองรับ tourism จากหลายๆ ประเทศเข้าที่อเมริกเหมือนกันเพราะว่าจะได้มีคนมา experience culture ที่ไม่ใช่แค่ West Coast, East Coast, Midwest

คุณกวิสรา สิงห์ปลอด

เห็นด้วยกับคุณ Joshua ในเรื่องที่ว่า การที่เราไปสหรัฐฯ มา คือ project ที่เราคิดในองค์กรมันง่าย แต่ว่าความง่ายในการที่ทำให้เกิดขึ้นได้ ที่ไม่ต้องหาเป็นโครงการหรือว่าเป็นทุนแบบที่หนูแล้วก็น้อง ๆ นักเรียนไทยที่ได้ไปที่ล่าสุด อยากหาวิธีที่จะให้สิ่งเหล่านั้นสามารถเกิดขึ้นได้จริง ได้ง่ายขึ้นสำหรับเยาวชนไทยในยุคนี้

คุณทิพฟ้าณี เชน

ขอขอบคุณ Panel วิทยากรของเรา ทั้ง 5 ท่านมาก ๆ นะคะ แน่ใจว่าความสัมพันธ์มีทั้งด้านที่เราเห็นความสวยงาม และมีด้านที่เรายังสามารถพัฒนาต่อได้ในแต่ละจุด วันนี้เราได้เห็นว่า ในมุมมองของด้านธุรกิจ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ด้านการทำหนัง ด้านร้องเพลง pageant อาหารต่าง ๆ เป็นยังไงบ้างซึ่งวันนี้ถือว่าได้ตอบโจทย์แล้วก็ได้เปิดโลกได้เห็นมุมมองที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของไทย-สหรัฐ

กล่าวปิด

ดร. อนุสนธิ์ ชินวรรโณ

ผมขออนุญาตกล่าวสั้น ๆ จะได้กล่าวขอบคุณและปิดการสัมมนาเลย ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ศึกษากิจการต่างประเทศหรือ ISC ซึ่งเป็นผู้ร่วมจัดงานในวันนี้ ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาอยู่รับฟัง panelists ของเรา จนถึงช่วงเย็น ขอขอบคุณทุกท่านมากที่ให้ความสนใจ ขอขอบคุณ panelists ทุกท่าน ตั้งแต่ session แรก ตั้งแต่เมื่อเช้าจนถึงทั้ง 5 ท่านที่อยู่กับเราช่วงสุดท้ายใน session 3 หวังว่าทุกท่านจะได้รับประโยชน์จากการที่เราสัมมนาคุยกันในวันนี้ว่าทิศทางความสัมพันธ์ไทยสหรัฐฯ ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไร ต่อไปควรจะเป็นอย่างไร เราควรจะต้องแก้ไขหรือว่าพัฒนาเรื่องใดบ้าง ขอขอบคุณ The John F. Kenedy Foundation of Thailand และสมาคมอเมริกันศึกษาในประเทศไทยที่ได้ร่วมกันกับ ISC จัดการสัมมนาในวันนี้ หวังว่าเราคงจะมีโอกาสได้ร่วมมือกัน ในโอกาสต่อ ๆ ไป ขอพระคุณครับ

ภาคผนวก ก

แนะนำวิทยากร

หัวข้อที่ 1 “ทิศทางความสัมพันธ์ไทย – สหรัฐอเมริกาในศตวรรษที่ 21”

เอกอัครราชทูตพิศาล มาณวพัฒน์

เอกอัครราชทูตพิศาล เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา อดีตเอกอัครราชทูตประจำสหรัฐอเมริกา อินเดีย และเบลเยียม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางด้านเศรษฐศาสตร์ ที่ London School of Economics and Political Science สหราชอาณาจักร

คุณธัญชนก จงยศยิ่ง

คุณธัญชนก สำเร็จการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งบรรณาธิการบริหารฝ่ายข่าวออนไลน์ สำนักข่าว TNN

ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยี่มิวิไล

ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา เคยดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในรัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการบริหารรัฐกิจ ที่ Golden Gate University สหรัฐอเมริกา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกสมาคมอเมริกาศึกษาในประเทศไทย

ดร. พูอาดี้ พิศสุวรรณ

ดร. พูอาดี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายสาธารณะ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ Oxford University สหราชอาณาจักร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนักวิจัยอำนวยการ สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หัวข้อที่ 2 “Possibilities and the Future of the Thai-US Relationship”

Ambassador Ralph Boyce

Ambassador Ralph Boyce is a veteran, highly respected U.S. diplomat with over 30 years at the U.S. State Department. He did three tours with the U.S. Embassy in Bangkok, culminating as U.S. Ambassador to Thailand from 2004-2007.

Mr. John Evans

John Evans is a co-founding partner and the Managing Director of Tractus, a strategic advisory firm. Leading Tractus from its inception in Bangkok in late 1995, John has helped it grow into a leading Pan-Asian consulting firm with 70+ plus staff and offices in China, India, Indonesia, Japan, Myanmar, Singapore, Thailand, Viet Nam, and the USA.

During his three decades in Asia, John has become a trusted advisor to multinational corporations, governments, and non-government organizations (NGOs). He is an angel investor in several companies and has held numerous board roles for corporates and non-profits. John frequently writes articles, gives lectures, is interviewed, and conducts workshops around the world on economic trends and doing business in Asia.

Dr. Paul Chambers

Paul Chambers is a Lecturer and Advisor for International Affairs at the College of ASEAN Community Studies, Naresuan University. He is also Research Fellow at both the German Institute of Global Area Studies (GIGA) in Hamburg, Germany, as well as the Peace Research Institute Frankfurt (PRIF) in Frankfurt, Germany. His research focuses upon civil-military relations, security sector reform and democratization in Southeast Asia.

หัวข้อที่ 3 “ศักยภาพในการก้าวไปข้างหน้าของความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกา: มุมมองภาคประชาชน” หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติตรี ยุคล (คุณชายอดัม)

หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติตรี ยุคล เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารมวลชน และมีผลงานทางด้านภาพยนตร์และโทรทัศน์ อาทิ ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องตำนานสมเด็จพระนเรศวร มิวสิควิดีโอ และคอลัมน์สัปดาห์นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ เป็นต้น ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนและพัฒนาซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ด้านภาพยนตร์และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการลิขสิทธิ์

คุณนพพันธ์ พ่วงภักดี (Chef Bing)

นพพันธ์ พ่วงภักดี เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำอาหารเจ้าของร้าน Chef Bing Pizza

คุณกวีสร่า สิงห์ปลอด (มายยู)

กวีสร่า สิงห์ปลอด เป็นศิลปินอิสระและอินฟลูเอนเซอร์ และได้เคยเข้าร่วมโครงการทุนการศึกษาค้นพบนักบินอวกาศไทย รุ่นที่ 3 ในการเยือนศูนย์อวกาศและจรวดแห่งชาติสหรัฐฯ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร NASA มหาวิทยาลัยแอละแบมาแห่งเมืองฮันส์วิลล์ ศูนย์การบินอวกาศนาซาล Marshall และศูนย์ประสานงาน

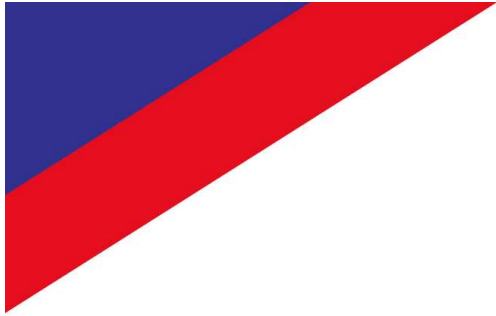
วิทยาศาสตร์ในความร่วมมือระหว่าง NASA และสำนักงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสหรัฐ (USAID) ในโครงการ SERVIR

คุณพิชามา ลิมศนุกาญจน์ (นิโคลีน)

พิชามา ลิมศนุกาญจน์ เคยดำรงตำแหน่งมิสไทยแลนด์เวิลด์ 2561 และรองอันดับ 1 Miss World 2018

คุณโจชัว เดวิด มอริส

โจชัว เดวิด มอริส ดำรงตำแหน่งประธานบริษัท เชียงใหม่ ร็อคไคล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด และเป็นหนึ่งในทีมปฏิบัติการค้นหาผู้สูญหายในวนอุทยานถ้ำหลวง ขุนน้ำนางนอน โดยได้รับบทบาทสำคัญในการช่วยอำนวยความสะดวก ประสานงาน และแปลภาษาระหว่างทีมงานนานาชาติ และทำงานร่วมกับบุคคลในกองทัพและหน่วยงานราชการไทยระดับสูงจำนวนมาก

The John F. Kennedy
FOUNDATION OF THAILAND

ASAT
American Studies Association in Thailand

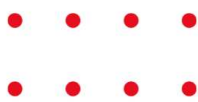
THAI-AMERICAN FRIENDSHIP: THE WAY FORWARD

การสัมมนาในโอกาสครบรอบ 60 ปี
การก่อตั้งมูลนิธิ
John F. Kennedy แห่งประเทศไทย

22 NOV 2023 | 9.30 - 16.30

ณ ห้องสุรศักดิ์บอลรูม 1

โรงแรม Eastin Grand สาน

ภาพถ่ายจากการสัมมนา

Introductory
by Mr. Pradap Pibulsonggram

Comemorative Address
by Ambassador Robert Godec

ผู้ดำเนินรายการและวิทยากรในหัวข้อที่ 1

(จากซ้ายไปขวา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพันธ์ อภิชาติสกุล, เอกอัครราชทูตพิศาล มาณวพัฒน์, ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา ยี่มิวไล, คุณธันย์ชนก จงยศยิ่ง และ ดร. พูอาดี้ พิศสุวรรณ

Moderator and Speakers: session 2

(left to right) Dr. Phuchphop Mongkolnavin, Ambassador Ralph Boyce and Dr. Paul Chambers

ผู้ดำเนินรายการและวิทยากรในหัวข้อที่ 3

(จากซ้ายไปขวา) หม่อมราชวงศ์เฉลิมชาติ ยุคล, คุณพิชภา ลิ้มศุภกาญจน์, คุณนพพันธ์ พวงภักดี, คุณโจชัว เดวิด มอริส, คุณกวิสรา สิงห์ปลอด และ คุณทิฟฟานี เซน

ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ (International Studies Center – ISC) จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนเมษายน 2530 โดย พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการต่าง ๆ เช่น การบรรยายและสัมมนา การระดมสมองระหว่างข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยราชการต่าง ๆ กับนักวิชาการ ภาคเอกชน สื่อมวลชน และผู้แทนภาคประชาสังคม รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศได้ยุติการปฏิบัติงานไประยะหนึ่ง และงานบางส่วนได้มอบให้หน่วยงานอื่นภายใต้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแทน

โดยที่ในปัจจุบัน สถานการณ์โลกและภูมิภาคได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ กระทรวงการต่างประเทศจึงริเริ่มศูนย์ศึกษาการต่างประเทศขึ้นใหม่เมื่อเดือนสิงหาคม 2562 เพื่อส่งเสริมการศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและนโยบายด้านการต่างประเทศในมิติต่าง ๆ อาทิ การเมืองระหว่างประเทศ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศและองค์การระดับภูมิภาค รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ด้านการทูตและการต่างประเทศ ตลอดจนทำหน้าที่เชื่อมต่อกับ “ชุมชนด้านการต่างประเทศ” ทั้งในและต่างประเทศ

ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ จัดพิมพ์เอกสารในชุด Seminar Report เพื่อบันทึกเนื้อหาจากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสัมมนา การหารือระดมสมอง การเปิดตัวหนังสือ ฯลฯ ที่จัดโดยศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ

เอกสารในชุด Seminar Report ของศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ

บันทึกการสัมมนา

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ กับการต่างประเทศ และการเมืองไทยร่วมสมัย

ISBN 978-616-341-094-8

บันทึกการสัมมนา

การต่างประเทศของไทยในช่วงปี ค.ศ. 1932 – 1946

ISBN 978-616-341-093-1

Seminar Report

Book Launch and Discussion | Rivers of Iron: Railroads and Chinese Power in Southeast Asia

by David M. Lampton, Selina Ho and Cheng-Chwee Kuik (Authors)

ISBN 978-616-341-109-9

บันทึกการสัมมนา

การต่างประเทศของไทยในทศวรรษ 2020

ISBN 978-616-341-111-2

บันทึกการสัมมนา

ไทยกับสหประชาชาติ: 75 ปี แห่งความร่วมมือ

ISBN 978-616-341-113-6

บันทึกงานเปิดตัวหนังสือ

Thai Diplomacy: In Conversation with Tej Bunnag

ISBN 978-616-341-117-4

บันทึกงานเปิดตัวหนังสือ ASEAN's First Decade

และการเสวนาเรื่อง ASEAN's Next Decade

ISBN 978-616-341-120-4

บันทึกงานเปิดตัวหนังสือ “Battlefield to Marketplace: Thailand’s Responses to Major Foreign Policy Change” และการเสวนาเรื่อง “Marketplace to Partnership: ทิศทางความสัมพันธ์ไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน”

ISBN 978-616-341-135-8

Seminar Report

ISC Special Lecture | International Law and Emerging Technologies

by Professor (Emeritus) Vitit Muntarbhorn

ISBN 978-616-341-146-4

Seminar Report

Book Launch “Southeast Asia’s Multipolar Future: Averting a New Cold War”
and Seminar “Southeast Asia: Navigating a New Cold War?”

by Mr. Thomas Parks (Author), Ambassador Sihasak Phuangketkeow,

Dr. Pipat Luengnaruemitchai and Dr. Cheng-Chwee Kuik

ISBN 978-616-341-150-1

บันทึกงานเปิดตัวหนังสือและการเสวนาเรื่อง

“Siam’s Foreign Relations in the Reign of King Mongkut, 1851-1868”

ISBN 978-616-341-149-5

บันทึกการสัมมนาในโอกาสครบรอบ 60 ปีการก่อตั้งมูลนิธิ John F. Kennedy
แห่งประเทศไทย ในหัวข้อ “Thai-American Friendship: The Way Forward”

ISBN 978-616-341-158-7

INTERNATIONAL STUDIES CENTER (ISC)

The Government Complex (Building B, 8th Floor),
Chaengwatthana Road, Bangkok 10210, Thailand

email: isc@mfa.go.th

website: www.isc.mfa.go.th